

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

5 בינואר 2022

1496

ג' בשבט התשפ"ב

עמוד

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב-2022 420

הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 14), התשפ"ב-2022

שינוי מונחים 1. בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981¹ (להלן – החוק העיקרי), בכל מקום –

ד ב ר י ה ס ב ר

לאחרונה שונה שמה לרשות להגנת הפרטיות (להלן – הרשות). בעקבות זאת, מוזנה יחידת רשם מאגרי מידע מבחינה ארגונית לתוך הרשות. מטרת החלטת הממשלה הייתה, בין השאר, לשפר את הפיקוח בנושא זה.

בדין וחשבון שהגיש לשרת המשפטים בחודש ינואר 2007, הצוות לבחינת החקיקה בתחום מאגרי המידע בראשותו של המשנה ליועץ המשפטי (חקיקה) דאז, יהושע שופמן (להלן – דוח צוות שופמן), המליץ הצוות, בין שאר המלצותיו, להרחיב את סמכויות רשם מאגרי המידע. במהלך שנות פעולתה של הרשות ולנוכח ההתפתחויות הטכנולוגיות בתחום, התווספו כמה תובנות לתובנות המגולמות בדוח צוות שופמן, והן באות לידי ביטוי בהצעת חוק זו.

במהלך העשורים האחרונים התרחשו שינויים טכנולוגיים ומשקיים מרחיקי לכת באופן שבו מידע נאסף, מעובד ונעשים בו שימושים נוספים, וזאת במסגרת הפעילות השגרתית של ארגונים ויחידים. שינויים אלה אף יוצרים איומים חדשים על הזכות לפרטיות במידע. המציאות מלמדת שדליפת מידע רגיש, גישה לא מורשת למאגרי מידע ושימוש במידע מתוכם למטרות זרות – הופכים לשכיחים יותר ויותר.

עמד על כך גם בית המשפט בעת"מ 11-02-24867 אי.די.אי נ' רשם מאגרי המידע (פורסם בנבו, 1.8.12), בפסקאות 5 ו-6 לפסק הדין (ערעור שהוגש לבית המשפט העליון בעניין זה נמחק, תוך שנקבע כי פסק הדין קמא, על הנמקותיו, מקובל (ראו: ע"ע 7043/12 אי.די.אי נ' רשם מאגרי המידע (פורסם באר"ש, 15.1.14)):

"יש להדגיש כי בעידן הדיגיטלי, משאיר כל אדם שובל מידע דיגיטלי... לעידן הדיגיטלי יתרונות רבים, אך יש להיות ערים לכך שבהשאת אותו שובל מידע דיגיטלי, נמסר מידע, הנכלל באותו מרחב אישי, שהאדם, לו היה עליו לבחור בכך, היה מעדיף שלא למסור..."

מאגרי מידע מגבירים את הסכנה לפרטיות. הן רשויות השלטון, הן גופים פרטיים מקימים מאגרי מידע לצרכים שונים... בשונה מפגיעה חד פעמית בפרטיות (צילום, מעקב), מאגרי מידע בעצם קיומם מסכנים את הפרטיות. הכמות הופכת בעניין זה לאיכות. היינו, כמות המידע האגור במאגרי המידע השונים, והעובדה שמדובר במידע דיגיטלי הופך את הסכנה לפרטיות לחמורה יותר"

כמו כן, יש להתמודד עם האתגרים הייחודיים של אכיפת הגנת הפרטיות במאגרי מידע ממוחשבים, ואלה המרכזיים שבהם:

כללי מטרת התיקון המוצע לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 (להלן – חוק הגנת הפרטיות או החוק) להתאים את החוק לאתגרים העכשוויים בהגנה על מידע אישי במאגרי מידע בכמה מישורים, השלובים אלה באלה.

ראשית, מוצע לשפר את יכולות הפיקוח והאכיפה להבטחת קיום הוראות חוק הגנת הפרטיות הנוגעות לפרטיות במאגרי מידע. הזכות לפרטיות היא זכות חוקתית מוגנת לפי סעיף 7 לחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו. התיקון המוצע נועד להקנות ליחידת רשם מאגרי המידע ברשות להגנת הפרטיות, המופקדת על השמירה על הפרטיות במאגרי מידע ועל קיום הוראות החוק הנוגעות למאגרי מידע, כלי פיקוח וסמכויות אכיפה שיאפשרו התמודדות עם הסיכונים המאיימים על הפרטיות כיום, בהתחשב במעמדה של הזכות לפרטיות כזכות יסוד במשפט הישראלי. כמו כן מוצע לקבוע מנגנון אכיפה מינהלי, שיהווה מנגנון חלופי לאכיפה במסגרת ההליך הפלילי, בנוגע להפרה של הוראות החוק, וכן לערוך שינויים בחלק העונשין של החוק.

שנית, מוצע לצמצם את היקף חובת הרישום החלה על מאגרי מידע, כך שהפעילות הרגולטורית תתמקד במאגרי המציבים איומים משמעותיים לפרטיות ובפעולות פיקוח ואכיפה המבוססות על הסמכויות המוצעות כאמור.

שלישית, מוצע להתאים את הגדרות המונחים שבחוק הנוגעים להגנה על מידע אישי ממוחשב להתפתחויות הטכנולוגיות, החברתיות והמשקיות מרחיקות הלכת שהתרחשו מאז נחקק החוק, ולחסדרים מודרניים של הגנת מידע אישי במדינות מובילות בעולם ובמישור הבין-לאומי, ובראשם רגולציית הגנת המידע של האיחוד האירופי (GDPR – General Data Protection Regulation) (להלן – התקנות האירופיות בדבר הגנת מידע או התקנות האירופיות).

פיקוח ואכיפה – פרק ב' לחוק הגנת הפרטיות מסדיר את ההגנה על המידע במאגרי מידע. הפרק האמור מגדיר מהו מאגר מידע ומבחין בין סוגים שונים של מידע, מקים מסגרת הסדרה של רישום ופיקוח על מאגרי מידע, וקובע הוראות לגבי איסוף המידע למאגרי מידע, ולגבי אופן ניהול מאגרי מידע והשימוש במידע האגור בהם. תכלית ההסדר הקבוע בפרק ב' לחוק היא למנוע פגיעה בפרטיות בהקשר של מאגרי מידע, לקבוע את חובותיהם של בעלי התפקידים בקשר למאגר המידע ולעגן את זכויות נושאי המידע.

בהחלטת הממשלה מס' 4660 מיום כ"ג בסיוון התשס"ו (19 ביוני 2006) הוחלט על הקמתה של רשות משפטית להגנת פרטיות וטכנולוגיות מידע במשרד המשפטים, אשר

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 128; התשע"ז, עמ' 986.

- (1) במקום "פנקס" יבוא "מרשם";
- (2) במקום "בפנקס" יבוא "במרשם";
- (3) במקום "מהפנקס" יבוא "מהמרשם";
- (4) במקום "הרשם" יבוא "הממונה";

ד ב ר י ה ס ב ר

אכיפה), התשע"ב-2011, שפורסמה בהצעות חוק הממשלה – 627, מיום י"ט בחשוון התשע"ב (16 בנובמבר 2011), והוחל עליה דין רציפות בכנסת ה'19. ההצעה פורסמה בשנית בראשית שנת 2018 (ראו: הצ"ח הממשלה – 1206, מיום י"ב באדר התשע"ח (27 בפברואר 2018)). בשינויים מסוימים, שעינקם הוספת פרק ד'2 המוצע שעניינו פיקוח וביורר מינהלי בגופים ביטחוניים. הצעה זו אושרה בקריאה ראשונה בחודש מרס 2018. עם זאת, מאחר שהליכי החקיקה של ההצעה לא הושלמו בתקופת הכנסת ה'20, ולא ניתן להחיל עליה כעת דין רציפות, מוצעים כעת ההסדרים שנכללו בהצעת החוק, בשינויים קלים, פרי ליבון נוסף של הדברים. עיקרם של שינויים אלה הוא דיוקים ועדכוניים הנדרשים בהיבט של סמכויות הפיקוח, הביורר המינהלי והאכיפה, וכן קביעת העבירות הפליליות.

ערכון מונחי יסוד – בהצעת חוק זו מוצע, כאמור, להסדיר שני נושאים חשובים נוספים, בעלי זיקה להסדיר הסמכויות הנוכחים לעיל.

במהלך השנים התגבשה פרשנות משפטית רחבה להגדרות מונחי היסוד הנוגעים למאגרי המידע, ובראשן הגדרת המונח "מידע". התיקון המוצע מבקש להטמיע להגדרות אלה את הפרשנות שהתגבשה כאמור בדרך שאף תהלוך את החקיקה הזרה המתקדמת בתחום, ובכלל זה התקנות האירופיות.

נוסף על כך, מוצע להוסיף הגדרות למונחים מרכזיים בחוק, דוגמת "בעל שליטה במאגר מידע". ערכון ודיוק ההגדרות של מונחי היסוד יסייעו בשיפור מידת הבהירות באשר להתנהגויות האסורות.

צמצום חובת הרישום – עוד מוצע, כאמור, לצמצם את היקף חובת הרישום של מאגרי מידע הקבועה בחוק, באופן שיאפשר למקד את המשאבים בפיקוח ובאכיפה.

סעיף 8 לחוק מטיל על בעל מאגר מידע חובה לרושמו בפנקס (מרשם) אם מתקיים בו אחד מאלה (למעט אם מדובר במאגר שיש בו רק מידע שפורסם לרבים על פי סמכות כדין או שהועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין):

- (1) מספר האנשים שמידע עליהם נמצא במאגר עולה על 10,000;
- (2) יש במאגר מידע רגיש;
- (3) המאגר כולל מידע על אנשים והמידע לא נמסר על ידיהם, מטעמם או בהסכמתם למאגר זה;
- (4) המאגר הוא של גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 לחוק;

– ככלל, ההפרות מבוצעות בדלת אמותיו של המפר ולרוב אין ראייה "הפצית" לקיומן. בשל טבעו של התחום, מידת התחכום של העוסקים בו ויתרונם בהכרת המערכת שלהם, קל מאוד לטשטש את העקבות בזמן קצר;

– ביצוע ההפרות הוא פשוט ועלות ביצוע ההפרה ושכפול עותקים "מפריים" של המידע – זניחה, ומנגד פוטנציאל הרווח הכספי מביצוען – גדול;

– מרגע שבוצעה ההפרה (כגון שדלף מידע ממאגר) כמעט בלתי אפשרי לתקן את נזקה. מכאן, שיש נסיבות שבהן נדרשת תגובה ופעולה מיידית;

– לא מדובר בפעילות המיוחדת לסקטור מסוים במשק. מאגרי מידע מוחזקים ופועלים בתחומים מגוונים – בסקטור הציבורי והפרטי, בכל תחומי המשק והחברה ובידי תאגידי ענק כמו גם אזרחים מן השורה;

– במציאות הטכנולוגית הנוכחית נאסף יותר ויותר מידע על אודות אנשים כחלק בלתי נפרד משירותים אחרים הניתנים, כגון "נתוני מיקום" במסגרת שימוש בטלפון סלולרי, נתוני גלישה באינטרנט במסגרת שירות חיבור לאינטרנט, ועוד.

היקפם ועוצמתם של האימיים וההפרות, והאתגרים הייחודיים של אכיפת הגנת הפרטיות, כפי שתוארו לעיל, מחייבים אפוא לעדכן גם את ההסדר של ההגנה על הפרטיות הקבוע בפרק ב' לחוק.

עוד יצוין כי סמכויות פיקוח ואכיפה אפקטיביות הן גם נדבך מרכזי במתכונת פעילותן של רשויות הגנת מידע דומות בעולם (כגון של הארגון לשיתוף פעולה ופיתוח כלכלי (OECD)), בתקנות האירופיות ובמסמכי מדיניות עדכניים של האיחוד האירופי. נוסף על כך נערכת בימים אלה בחינה מחודשת מצד האיחוד האירופי של ההכרה במדינת ישראל כמדינה המבטיחה הגנה על מידע אישי ברמה התואמת את הדין האירופי; במסגרת בדיקה זו נבחנים גם כלי האכיפה העומדים לרשות הרשות להגנת הפרטיות, והתפתחותם מאז מועד הבחינה הקודמת.

בהצעת חוק זו מוצעים הסדרים שנועדו, כאמור לעיל, לחזק במידה רבה את יכולות האכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע, ובמסגרת זו להקנות לו סמכויות מינהליות חלופיות לנקיטת הליכים פליליים. כמו כן מוצע להשלים את הכלים הקיימים בסמכויות אכיפה פליליות.

יצוין כי הסעיפים בהצעת החוק הנוגעים לסמכויות פיקוח ואכיפה של יחידת רשם מאגרי המידע נכללו בעבר בהצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס' 12) (סמכויות

ד ב ר י ה ס ב ר

לכך היא חובת היידוע (notification) שנגזרה מהדירקטיבה האירופית להגנת מידע אישי משנת 1995 (Directive 95/46/EC of the Council of 24 October 1995 on the protection of individuals with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, OJ L 281 (1995)). סעיף 18 לדירקטיבה האמורה הטיל על המדינות החברות באיחוד האירופי לקבוע חובה כללית של בעלי מאגרים ליידע את רשויות הגנת המידע בטרם ביצוע עיבוד ממוחשב של מידע, בחריגים וסייגים הקבועים בדירקטיבה. חובת יידוע גורפת זו, הדומה לדרישת הרישום בישראל, נתקלה במשך שנים רבות בביקורת בטענות לחוסר יעילות והתמקדות, בטפל, ביקורת זו התקבלה והוטמעה בתקנות האירופיות, שבמסגרתן הושמטה החובה.

ההסדר המוצע בהצעת חוק זו מצמצם באופן ניכר את חובת הרישום אך לא מבטלה, שכן לגישת הגורמים המקצועיים ברשות להגנת הפרטיות יש חשיבות בשימור החובה האמורה לגבי מאגרי המידע שיוצרים את הסיכון הגדול ביותר לפרטיות במידע אישי. לכן מוצע כי חובת הרישום תחול על מאגרי מידע גדולים, אשר יש בהם מידע על אודות יותר מ-100,000 נושאי מידע, ונוסף על כך טבועה בהם רגישות מיוחדת בשל סוג בעל השליטה במאגר (גוף ציבורי), מטרת עיבוד המידע (איסוף מידע לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק) או אופן איסוף המידע למאגר (המידע לא נאסף מנושאי המידע או בהסכמתם).

בכל הנוגע למאגרי מידע הכוללים "מידע בעל רגישות מיוחדת" כהגדרתו המוצעת (רגישות הנוגעת לסוג המידע), מוצע כי חובת הרישום תחול על מאגרי מידע שבהם מידע כאמור הנוגע ליותר מ-500,000 נושאי מידע; ואילו על מאגרי מידע הכוללים מידע כאמור הנוגע ליותר מ-100,000 אך פחות מ-500,000 נושאי מידע, תחול על פי המוצע חובה לדווח לרשם על פרטי היסוד של המאגר, בלבד.

להשלמת התמונה יצוין כי בכוונת משרד המשפטים לפרסם תזכיר חוק נוסף שישלים את מהלך התיקון המהותי הנדרש לשם עדכון החוק הקיים והתאמתו למציאות בת זמננו. תיקון זה צפוי לכלול סוגיות מהותיות כגון הרחבה של הבסיסים המשפטיים המותרים לעיבוד מידע, מעבר להסכמה והסמכה בחיקוק, הרחבה ועדכון של רשימת הזכויות המוקנות לנושאי המידע והסדרים המשקפים אחריותיות של בעל שליטה במאגר ומחזיק.

סעיפים 1 עד 3, 4(א), 1(6)א, 1(2), 5(7), 10(1) ו-12, 14 ו-15

בשל הכוונה להרחיב את הסמכויות הנתונות לרשם מאגרי המידע (כאמור לעיל בחלק הכללי של דברי ההסבר), מוצע, בסעיף 3(3) להצעת החוק, לקבוע תנאי כשירות מחמירים מאלה הקיימים כיום, כך שיוכל להתמנות לרשם מאגרי המידע רק מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות להתמנות לשופט של בית משפט מחוזי, במקום שופט של בית משפט השלום כפי שנדרש כיום בהתאם לסעיף 7 לחוק.

(5) המאגר משמש לשירותי דיוור ישיר כאמור בסעיף 17 לחוק.

לצד זאת, רשם מאגרי המידע (להלן – הרשם) מוסמך להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, שמאגר מסוים הפטור מחובת רישום, יהיה חייב ברישום.

בבסיסו של ההסדר הקיים, הקובע את חובת הרישום, מטרת שונות, שעיקרן שקיפות לציבור לעניין קיומם של מאגרי מידע, כלי אכיפה בידי הרשם (באמצעות מיפוי המאגרים הקיימים) וכלי לניהול מאגרי מידע בידי בעלי המאגרים (אמצעי להפנמת החובות הקבועות בפרק ב' לחוק והגברת הציאות לחוק).

עם זאת, הניסיון מלמד כי המרשם אינו מגשים מטרת אלה במלואו, ובהיקפו הנוכחי אין הוא בהכרח הדרך היעילה להגשמתן. נוסף על כך, בשל תחולתה הרחבה, חובת הרישום, ככלל, אף לא מהווה אמצעי פיקוח יעיל בידי הרשם, שכן לרשם אין יכולת מעשית להפעיל פיקוח יעיל על מספר כה גדול של מאגרים.

במהלך השנים התעוררו ספקות בעניין היעילות של הרישום ומידת ההתאמה של ההסדר שבחוק למציאות הטכנולוגית הנוכחית ולהיקף הנרחב של מאגרי המידע הקיימים כיום. חובת הרישום של מאגרי המידע נבחנה במסגרת דוח שופמן. דעת הרוב של הצוות תמכה בצמצום חובת הרישום, בשל עמימותה, בשל היקפה הרחב המביא להקצאת משאבים מיותרת בידי יחידת רשם מאגרי המידע, ובשל העדר יכולת לאכיפתה.

גם הניסיון שהצטבר ברשות מלמד על כך שהמתכונת הנוכחית של חובת הרישום אינה יעילה. היכולת המעשית של הרשם לברר בבירור מוקדם, במסגרת פרק הזמן שנקבע בחוק, את מאפייני הפעילות הקונקרטיה המתוארת באופן כללי בכל בקשת רישום של מאגר, את הסיכונים שהפעילות מייצרת ואת אופן ההתמודדות של הארגון עם סיכונים אלה, היא מצומצמת, ובמקרים רבים אינה האמצעי היעיל להגברת הציאות. נוסף על כך, טעות נפוצה היא כי רישום המאגר במרשם מהווה "תעודת כשרות" לפעילות העיבוד המבוצעת במידע שבמאגר, ההבנה כי היעילות של חובת הרישום מוגבלת הביאה, בין השאר, לביטול אגרת רישום מאגרי מידע בשנת 2017 (ראו: תקנות הגנת הפרטיות (אגרות) (ביטול), התשע"ז–2017 (ק"ת התשע"ז, עמ' 1646)).

בעקבות תובנות אלה, הפיץ משרד המשפטים בשנת 2012 תזכיר חוק לצמצום חובת הרישום ולהמרתה בחובת החזקת מסמכים (ראו: תזכיר חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס'...)) (צמצום חובת הרישום וקביעת חובה לקיום סדרי ניהול וכללי עבודה ולתייעודם במסמכים), התשע"ב–2012, שהופץ להערות הציבור ביום י"ט באב התשע"ב (7 באוגוסט 2012). תזכיר זה לא הבשיל לכדי הצעת חוק.

יצוין כי גם במישור הבין-לאומי התקבלה במהלך השנים ההבנה כי מנגנון הרישום הגורף אינו יעיל. דוגמה

- (6) במקום "בעל מאגר מידע" יבוא "בעל שליטה במאגר מידע";
- (7) במקום "בעל מאגר המידע" יבוא "בעל השליטה במאגר המידע";
- (8) במקום "מבעל מאגר מידע" יבוא "מבעל השליטה במאגר מידע";
- (9) במקום "מבעל מאגר המידע" יבוא "מבעל השליטה במאגר המידע";
- (10) במקום "לבעל מאגר המידע" יבוא "לבעל השליטה במאגר המידע";
- (11) במקום "לבעל המאגר" יבוא "לבעל השליטה במאגר".

תיקון סעיף 3

2. בסעיף 3 לחוק העיקרי –

(1) במקום ההגדרה "מחזיק, לעניין מאגר מידע" יבוא:

"מחזיק, לעניין מאגר מידע – מי שהתקשר עם בעל שליטה במאגר מידע למתן שירות לבעל השליטה או למתן שירות מטעם בעל השליטה, וקיבל מבעל השליטה במאגר המידע, במסגרת ההתקשרות, הרשאה לעשות שימוש במידע שבמאגר לצורך מתן השירות";

ד ב ר י ה ס ב ר

אף שפרשנות זו של המונח התקבעה במהלך השנים, הוא לא הוגדר מפורשות בחוק ועל כן מוצע להגדיר מונח זה במפורש ולהחליפו במונח "בעל שליטה במאגר מידע" (ראו סעיף 1 להצעת החוק). ההגדרה המוצעת כוללת בין השאר, התייחסות למצב שבו מאגר המידע הוקם בחיקוק. במקרה זה, בעל השליטה במאגר יהיה הגוף שהוסמך בחיקוק לנהל מאגר מידע או שבעל תפקיד בו הוסמך לכך בחיקוק.

יצוין כי ההגדרה המוצעת קרובה להגדרת המונח "Controller" הקבועה בסעיף 7(4) לתקנות האירופיות בדבר הגנת מידע, וזו לשונה:

"controller" means the natural or legal person, public authority, agency or other body which, alone or jointly with others, determines the purposes and means of the processing of personal data; where the purposes and means of such processing are determined by Union or Member State law, the controller or the specific criteria for its nomination may be provided for by Union or Member State law;"

בהתאם להחלפת המונח כאמור, מוצעות התאמות בהוראות שונות בחוק שאותו מונח נזכר בהן.

להגדרה "מחזיק, לעניין מאגר מידע – המונח "מחזיק, לעניין מאגר מידע", מוגדר היום בסעיף 3 לחוק, כך: "מי שמצוי ברשותו מאגר מידע דרך קבע והוא רשאי לעשות בו שימוש". מוצע, בסעיף 1(2) להצעת החוק, לעדכן את ההגדרה כך שתחודד ההבחנה בין המחזיק לבין בעל השליטה במאגר מידע, מצד אחד, ובינו לבין מורשה גישה למידע שבמאגר, מצד שני.

להגדרה המוצעת עומדת על המהות של מחזיק במאגר מידע – מי שהתקשר עם בעל שליטה במאגר

כמו כן, מוצע בסעיף 1 להצעת החוק להחליף את המונח "רשם מאגרי המידע" במונח "הממונה על הגנת מידע", שהוא מונח המתאר בצורה מדויקת יותר את תפקידו של הרשם ואת הסמכויות הנתונות לו לפי הצעת החוק. לפיכך מוצע להוסיף בסעיף 7 לחוק הגדרה של "הממונה על הגנת מידע" ולהחליף בכל מקום בחוק את המונח "הרשם" במונח "הממונה".

עוד מוצע לתקן את החוק כך שבכל מקום, במקום "פנקס" מאגרי המידע יבוא "מרשם" מאגרי המידע, ובהתאם לכך תיוסוף הגדרה של "מרשם" בסעיף 7 לחוק. כמו כן מוצע להחיל את ההגדרות השונות הקבועות בסעיף 7 גם על פרקים ד' עד ד'4 שמוצע להוסיפם לחוק במסגרת הצעת חוק זו.

מכיוון שעל פי הפרשנות המקובלת המונח "בעל מאגר מידע" בחוק אינו מתייחס לבעל המאגר במובנו הקנייני, אלא למי ששולט במטרות עיבוד המידע שבמאגר ובהיבטים המרכזיים הנוגעים לאופן העיבוד, מוצע, בסעיף 3(2) להצעת החוק, להחליף מונח זה במונח "בעל שליטה במאגר מידע", מונח ההולם גם את המונח המקביל בתקנות האירופיות בדבר הגנת מידע – Controller.

"בעל מאגר מידע" הוא מונח מרכזי בחוק הקיים ובתקנות שנקבעו מכוחו. מדובר בגורם שנושא באחריות המרכזית לעיבוד המידע שבמאגר ולמימוש זכויות נושאי המידע, ומוטלות עליו חובות רבות בחוק ולפיו. הטעם להחלת חובות אלה עליו הוא שהוא הגורם שקובע את מטרות עיבוד המידע. אף על פי שהחוק הקיים נוקט את המונח "בעל מאגר מידע", אין הכוונה במונח זה לבעלות קניינית דווקא, אלא לשליטה במטרות העיבוד ובהיבטים המרכזיים הנוגעים לאופן העיבוד – סוגי המידע שיעובדו, למי יעברו וכיוצא בזה.

בסעיף 7 לחוק העיקרי –

(2) בהגדרה "שימוש", אחרי "לרבות" יבוא "אחסון".

(1) ברישה, במקום "ובפרק ד" יבוא "ובפרקים ד' עד ד'4";

(2) אחרי ההגדרה "אבטחת מידע" יבוא:

"בעל שליטה במאגר מידע" – מי שקובע, לבדו או יחד עם אחר, את מטרות עיבוד המידע שבמאגר המידע או גוף שהוסמך בחיקוק לנהל מאגר מידע או שבעל תפקיד בו הוסמך לכך כאמור";

(3) במקום ההגדרות "מאגר מידע", "מידע" ו"מידע רגיש" יבוא:

"מאגר מידע" – אוסף פרטי מידע המוחזק באמצעי דיגיטלי, למעט אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק;

"מזהה ביומטרי" – נתון ביומטרי המשמש לזיהוי אדם או לאימות זהותו, או אמצעי ביומטרי שניתן להפיק ממנו נתון כאמור; לענין זה, "ביומטרי" – מאפיין אנושי, פיזיולוגי או התנהגותי, ייחודי, הניתן למדידה ממוחשבת; "מידע" – נתון הנוגע לאדם מזהה, או לאדם הניתן לזיהוי, במישרין או בעקיפין, באמצעים סבירים, לרבות מזהה ביומטרי, מספר זהות או כל נתון מזהה ייחודי אחר;

"מידע בעל רגישות מיוחדת" – כל אחד מאלה:

(1) מידע על צנעת חייו האישיים של אדם, לרבות התנהגותו ברשות היחיד;

(2) מידע רפואי כהגדרתו בחוק זכויות החולה, התשנ"ו–1996²;

(3) מידע גנטי כהגדרתו בחוק מידע גנטי, התשס"א–2000³;

(4) מידע על אודות דעותיו הפוליטיות או אמונותיו של אדם;

(5) מידע על אודות עברו הפלילי של אדם;

(6) נתוני מיקום ונתוני תעבורה, כהגדרתם בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – נתוני תקשורת), התשס"ח–2007⁴, לגבי אדם;

(7) מזהה ביומטרי;

(8) מידע על מוצאו של אדם;

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד יובהר, כי מי שהתקשר עם בעל השליטה במאגר לצורך איסוף מידע מטעמו, יהיה בגדר מחזיק משעה שהמידע הגיע לידי ו הוא עושה בו שימוש כהגדרתו בחוק, זאת בהתאם לתיקון המוצע להגדרה "שימוש", כמפורט להלן.

לבסוף יובהר כי בעל שליטה במאגר מידע יכול להתקשר עם מחזיקים שונים לתכליות שונות.

המונח "שימוש" מוגדר בסעיף 3 לחוק על דרך הריבוי: "שימוש" – לרבות גילוי, העברה ומסירה".

למתן שירות לבעל השליטה או למתן שירות מטעם בעל השליטה, וקיבל מבעל השליטה, במסגרת ההתקשרות, הרשאה לעשות שימוש במידע שבמאגר לצורך מתן השירות. ויובהר כי אין הכוונה לעובד המועסק בידי בעל השליטה במאגר.

הגדרה זו אף מבהירה כי אין צורך בהכרח בהחזקה פיזית של עותק מן המאגר, כדי להיחשב למחזיק. יצוין כי ביטוי לתפיסה זו של מהות המחזיק עוגן במסגרת תקנה 15 לתקנות אבטחת מידע.

² ס"ח התשנ"ו, עמ' 327.

³ ס"ח התשס"א, עמ' 62.

⁴ ס"ח התשס"ח, עמ' 72.

- (9) מידע על נכסיו של אדם, חובותיו והתחייבויותיו הכלכליות, מצבו הכלכלי או שינוי בו, יכולתו לעמוד בהתחייבויותיו הכלכליות ומידת עמידתו בהן;
- (10) הרגלי צריכה של אדם, שיש בהם כדי ללמד על מידע לפי פרטים (1) עד (8);
- (11) מידע שחלה עליו חובת סודיות שנקבעה בדין;
- (12) מידע נוסף שקבע שר המשפטים, בצו, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת;
- "הממונה על הגנת מידע", "הממונה" – מי שמתקיימים בו תנאי הכשירות להתמנות לשופט של בית משפט מחוזי והממשלה מינתה אותו, בהודעה ברשומות, לפקח על הגנת המידע במאגרי מידע לפי הוראות חוק זה⁵;
- (4) אחרי ההגדרה "מנהל מאגר" יבוא:
- "מפלגה" – מפלגה כהגדרתה בחוק המפלגות, התשנ"ב–1992⁵, ולעניין החלק מתקופת בחירות המתחיל ביום שלאחר המועד האחרון להגשת רשימת מועמדים לכנסת לוועדה המרכזית כהגדרתה בחוק האמור (להלן – ועדת הבחירות המרכזית) – מפלגה כאמור שהגישה רשימת מועמדים המשתתפת בבחירות;
- "מרשם" – מרשם מאגרי המידע המנוהל על ידי הממונה על הגנת מידע לפי סעיף 12;
- "עיבוד" – איסוף או שימוש⁵;
- (5) ההגדרה "רשם" – תימחק;
- (6) אחרי ההגדרה "שלמות מידע" יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

להגדרה "עיבוד" – לצד תיקון ההגדרה "שימוש", מוצע בסעיף 3(4) להצעת החוק להגדיר את המונח "עיבוד" ככזה הכולל איסוף או שימוש. ההגדרה החדשה כורכת יחד את שני השלבים של ביצוע פעולות במידע אישי: האחד – איסוף, והשני – שימוש, שלפי הגדרתו הרחבה המוצעת, כמוסבר לעיל, כולל בגדרו את כל הפעולות הנעשות במידע שבמאגר, לרבות גילוי, העברה ומסירה. יצוין כי הכללת שני מושגים אלה, "איסוף" ו"שימוש", במונח כולל אחד, אף הולמת את ההגדרה של המונח המקביל בסעיף 4(2) לתקנות האירופיות בדבר הגנת מידע, שזו לשונה:

"Processing' means any operation or set of operations which is performed on personal data or on sets of personal data, whether or not by automated means, such as collection, recording, organisation, structuring, storage, adaptation or alteration, retrieval, consultation, use, disclosure by transmission, dissemination or otherwise making available, alignment or combination, restriction, erasure or destruction";

המכנה המשותף לפעולות אלה המנויות במפורש, הוא שהן פעולות המתייחסות להוצאת מידע או להפצת מידע מעבר למשתמשים "הרגילים" של המאגר ואולם אין מדובר ברשימה ממצה של הפעולות הנכללות בדין הקיים במונח "שימוש". בסעיף 2(2) להצעת החוק מוצע, בין השאר לנוכח ההצעה לתקן את ההגדרה "מחזיק, לעניין מאגר מידע" (אשר מבהירה כי אין חובה של החזקה פיזית של עותק מן המאגר), להבהיר במפורש כי עצם אחסון המידע שבמאגר אף הוא בבחינת שימוש במידע, אף אם אינו מלווה בפעולות נוספות.

פעולות נוספות המבוצעות במידע שבמאגר, במסגרת הפעילות השוטפת של המאגר, ובכלל זה החזקה, עיון, ארגון, תיקון, השלמה, אחזור ומחיקה, יהיו אף הן בגדר שימוש, הגם שאינן נמנות במפורש בהגדרה, שכן פעולות אלה כלולות במונח הטבעי של המונח שימוש. יצוין לעניין זה כי עיון יכול להתבצע בדרכים שונות, בהתאם לאופן שבו מוחזק המידע, ולכן כולל גם צפייה בסרטון, האזנה לקובץ קול, או גישה למידע או חשיפה אליו בכל דרך ממוחשבת אחרת.

⁵ ס"ח התשנ"ב, עמ' 190.

”תקופת בחירות” – תקופה שתחילתה ביום ה־90 שלפני יום הבחירות לכנסת, וסיומה ביום פרסום תוצאות הבחירות לפי סעיף 11 לחוק־יסוד: הכנסת.⁶

ד ב ר י ה ס ב ר

המידע (פורסם בנבו, 1.8.12). כי: ”לכאורה יש לבחון פריט מידע מסוים לאור הוראות החוק ולבחון האם מדובר במידע פרטי. אולם, העידן הדיגיטלי, והאפשרויות לחיפוש מידע, כריית מידע והצלבת מידע מחייבים התייחסות מרחיבה יותר למידע הכלול במאגרי מידע. ההגנה על הפרטיות נועדה, לאפשר לאדם לשלוט בחייו מפני התערבות. בעידן הדיגיטלי, כאמור, שובל המידע שמשאיר אדם אחריו הוא עצום. בעידן כזה כבוד האדם, האוטונומיה שלו ופרטיותו מחייבים שליטה במידע הנצבר אודותיו. בעידן דיגיטלי, ובריבוי מאגרי מידע, אין הפרדה בין פרטי המידע, קל להצליב בין נתונים, כך שלעיתים פרט מסוים שלא נראה בו כמידע פרטי, יחפוך לכזה אם יוצלב עם מידע אחר” (ההדגשה אינה במקור)

הפסיקה אף קבעה כי נתונים מזהים ייחודיים הם בגדר נתון אישי הראוי להגנה מפני פגיעה בפרטיות. ראו לעניין זה את דברי השופט פוגלמן בפסקה 37 לפסק דינו בבג”צ 6824/07 ד”ר עאדל מנאע נ’ רשות המסים (פורסם באר”ש, 20.12.10): ”אכן, מספר הזהות אינו רצף ספרות בעלמא. המספר, אשר ניתן לתושב ישראל לראשונה עם לידתו, מלווה אותו בכל צעדיו. הוא מופיע בתעודת הזהות שלו, בדרכוננו, ברישיון הנהיגה שלו, במסמכי הבנק, בתעודות הצבא, במסמכי המסים, במסמכים משפטיים שונים, בעסקאות שהוא צד להן וכן – לאחר מותו – בתעודת הפטירה ובצווי הירושה. מספר הזהות אינו ניתן לשינוי והוא אינו נמחק ממרשם האוכלוסין גם כשהנישום נפטר או עוזב את הארץ. משכך, ברור כי מן המספר ניתן ללמוד מידע ונתונים הנוגעים למעשיו, עיסוקיו, טעמו ומאפייניו של בעליו במגוון תחומים עד כי נוצרת זהות בין האדם לבין מספר הזהות שמאחוריו.”

קביעה דומה לעניין היותה של טביעת אצבע מידע פרטי ניתן למצוא בפסקה 99 לפסק דינו של השופט איטח בעס”ק (ארצי) 14-04-7541 הסתדרות העובדים הכללית החדשה מרחב המשולש הדרומי נ’ עיריית קלנסווה (פורסם בנבו, 15.3.17).

על דרך ההיקש נציין, כי בפסיקה נקבע גם כי כתובתו ומספר הטלפון של אדם נכללים בגדר ענייניו הפרטיים, וראויים להגנה על החוק (ראו: ע”מ 2820/13 רוזנברג נ’ רשות האכיפה והגבייה, סז(1) 1 (2014) ועת”מ 19-01-67403 הר שמש נ’ הממונה על חוק חופש המידע ברשות המסים (פורסם בנבו, 7.5.2019). ערעור על פסק הדין נדחה על ידי בית המשפט העליון בעע”מ 4086/19 הר שמש נ’ הממונה על חוק חופש המידע ברשות המסים (פורסם באר”ש, 11.11.2019). לפרשנות המונח ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם ראו גם ע”א 439/88 רשם מאגרי המידע נ’ ונטורה, פ”ד מח(3) 808 (1988).

לעניין דרישת הזיהוי של האדם שעל אודותיו המידע, ניתן להקיש מפסקה 18 לפסק דינו של השופט פוגלמן בע”א

להגדרה ”מאגר מידע” – המונח ”מאגר מידע” מוגדר היום כך:

”מאגר מידע” – אוסף נתוני מידע, המוחזק באמצעי מגנטי או אופטי והמיועד לעיבוד ממוחשב, למעט –

(1) אוסף לשימוש אישי שאינו למטרות עסק; או

(2) אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, שכשלעצמו אינו יוצר איפיון שיש בו פגיעה בפרטיות לגבי בני האדם ששמותיהם כלולים בו, ובלבד שלבעל האוסף או לתאגיד בשליטתו אין אוסף נוסף.”

מוצע לעדכן את ההגדרה כך שתהלוך את התפתחויות הטכנולוגיות ותבהיר את גדר המונח שלגביו חלות ההוראות המהותיות. בעניין זה מוצעים, בסעיף 3(3) להצעת החוק, שני תיקונים: האחד – תיקון הרישאה, כך שמאגר מידע יוגדר כאוסף פרטי מידע המוחזק באמצעי דיגיטלי. השימוש במונח ”דיגיטלי” נועד לכלול מגוון רחב של אמצעים שעליהם מוחזק מידע כיום, דוגמת מדיה נתיקה. די בהחזקת אוסף פרטי מידע באמצעי כאמור כדי לחשוף את האוסף לאפשרויות שימוש מגוונות, ואין צורך בתיבה הקיימת כיום ”והמיועד לעיבוד ממוחשב”. השני – השמטת הסייג הקבוע כיום בפסקה (2) להגדרה ”מאגר מידע”.

לאור ההתפתחות הטכנולוגית, השיפור ביכולת לעבד מידע ולנתחו והרחבת האפשרויות להצלבת סוגי מידע שונים, נקודת המוצא היא שכיום מדובר למעשה בקבוצה כמעט ריקה. כך לדוגמה, במקרים רבים ניתן להסיק מכתובת דואר אלקטרוני, כאחת מדרכי התקשרות, נתונים אישיים נוספים על אודות בעליה, כגון הכשרתו המקצועית, מעמדו האישי ובמקרים מסוימים אף דעותיו ואמונותיו, באופן שחשיפתה יוצרת את האפיון הקבוע בסייג האמור. המקרים שבהם קיים אוסף הכולל רק שם, מען ודרכי התקשרות, בלא פרטים נוספים, ואשר לא מצביע כשלעצמו על פרטים נוספים על אודות נושאי המידע, הם נדירים, ומשכך מוצע לבטל סייג זה ולמעט מההגדרה רק אוסף פרטי מידע לשימוש אישי שאינו למטרות עסק.

להגדרה ”מידע” – המונח ”מידע” הוא מונח היסוד לעניין הגנת הפרטיות במאגרי ממוחשבים. הוא מוגדר כיום בסעיף 7 לחוק כך: ”נתונים על אישיותו של אדם, מעמדו האישי, צנעת אישיותו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, הכשרתו המקצועית, דעותיו ואמונותיו”. במהלך השנים פירשו בתי המשפט את המונח מידע (כמו גם את המונח ”ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם” שבסעיף 2(9) לחוק) פרשנות רחבה, הן לעניין סוגי הנתונים הנכללים במסגרתו, הן לעניין הקשר בין נתונים אלה לבין אדם מזהה.

כך קבע בית המשפט בעת”מ (מינהליים ת”א) 11-02-24867 אי.די.איי חברה לביטוח בע”מ נ’ משרד המשפטים הרשות למשפט טכנולוגיה ומידע – רשם מאגרי

⁶ ס”ח התשי”ח, עמ’ 69.

ד ב ר י ה ס ב ר

יובהר כי משמעות התיבה "נתון ביומטרי המשמש לזיהוי אדם" היא נתון שיש יכולת טכנולוגית, בעת הנתונה, לעשות בו שימוש לזיהוי אדם, ולא נדרש כי ייעשה באותו נתון שימוש בפועל כאמור בידי המעבד הפרטני כדי שאותו נתון ייכנס בגדרי ההגדרה.

להגדרה "מידע בעל רגישות מיוחדת" – בסעיף 7 לחוק, מוגדר "מידע רגיש" כאחד מאלה:

(1) נתונים על אישיותו של אדם, צנעת אישיותו, מצבו בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו ואמונתו;

(2) מידע ששר המשפטים קבע בצו, באישור ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת, שהוא מידע רגיש.

עד למועד פרסומה של הצעת חוק זו לא נקבע צו כאמור בפסקה (2) להגדרה האמורה.

ההגדרה "מידע רגיש" כוללת כיום כמעט את כל הפרטים הכלולים בהגדרה "מידע", למעט נתונים על פעמרו האישי של אדם והכשרתו המקצועית, ולמעשה ההבחנה בין המונחים היא שולית. נוסף על כך להגדרת מידע כמידע רגיש אין משמעות לעניין החובות המוטלות לפי החוק, למעט לעניין חובת הרישום של מאגר מידע. לפיכך, מוצע למחוק את ההגדרה "מידע רגיש" ולהוסיף לסעיף 7 לחוק הגדרה של "מידע בעל רגישות מיוחדת". רשימה דומה של סוגי מידע נכללת גם בתוספת הראשונה לתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז–2017 (ק"ת התשע"ז, עמ' 1022) להלן – תקנות אבטחת מידע). הנוסח המוצע בהצעת חוק זו להגדרה "מידע בעל רגישות מיוחדת" מבוסס על רשימה זו, אך כולל סוגי מידע נוספים: מידע על מוצאו של אדם (ראו פסקה (8) להגדרה) ומידע שחלה עליו חובת סודיות שנקבעה בדיון (ראו פסקה (11) להגדרה). וזאת לנוכח ההבנה שבעיבוד של מידע כזה יש רגישות מיוחדת. יובהר כי "מידע על מוצאו של אדם" כולל מידע על השתייכות לאומית.

עוד מוצעים שינויים מעטים נוספים פרי ליבון נוסף של הדברים. כך למשל, מוצע, בפסקה שעניינה מידע רפואי, להפנות להגדרת המונח "מידע רפואי" בחוק זכויות החולה, הכולל "מידע המתייחס באופן ישיר למצב בריאותו הגופני או הנפשי של מטופל או לטיפול הרפואי בו", וזאת בשונה מההגדרה המקבילה בתוספת הראשונה לתקנות אבטחת מידע, שם נזכר מידע על מצבו הנפשי של אדם לצד ובנפרד ממידע על מצבו הרפואי.

נוסחה המוצע של ההגדרה שואב השראה, בין השאר, מסעיף (1) לתקנות האירופיות בדבר הגנת מידע. ואולם בשים לב לתכליות השונות של ההגדרות (ההגדרה המוצעת בהצעת החוק למול זו הקבועה באיסור הכלול בסעיף (1) האמור), ולכך שתפיסה של מידת רגישותו של מידע זה או אחר היא תלוית תרבות והקשר, הרי שהיקפה של ההגדרה המוצעת בהצעת חוק זו רחב יותר מהיקפה לפי הרשימה המצוינת בסעיף האמור בתקנות האירופיות.

1697/11 א.גוטסמן אדריכלות בע"מ נ' אריה ורדי (פורסם באר"ש, 23.1.13), שניתח את סעיף (11) לחוק: "נוסחו של סעיף (11)2 לחוק הגנת הפרטיות מלמדנו כי על-מנת שפרסום של עניין יהווה פגיעה בפרטיות, יש להוכיח כי המידע שפורסם מאפשר זיהוי של אדם. מתי תמצי לומר כי מידע שפורסם אכן מאפשר לזהות אדם, כך שאמנם קמה פגיעה בפרטיות? בתמצית, נראה כי התשובה היא כי לא תקום פגיעה בפרטיות מקום שבו דרישת ה"זיהוי" אינה מתקיימת, היינו: ככל שאדם סביר לא יכול לקשור בין המידע שפורסם לבין אדם ספציפי." (ההדגשה אינה במקור).

מוצע, בסעיף 3(3) להצעת החוק, לעגן פרשנות רחבה זו של המונח "מידע" בחוק, ולהגדיר "מידע" כנתון הנוגע לאדם מזהה, או לאדם הניתן לזיהוי, במישרין או בעקיפין, באמצעים סבירים. למען הסר ספק, מובהר בהגדרה כי גם נתון מזהה ייחודי המשמש "מפתח" לגישה למידע, כגון מזהה ביומטרי או מספר זהות, נחשב בעצמו למידע לפי החוק.

הגדרה זו הולמת גם את התפיסה המקובלת בחקיקה מתקדמת בעולם, ובכלל זה את הגדרת "מידע אישי" בסעיף (1) לתקנות האירופיות בדבר הגנת מידע:

"'personal data' means any information relating to an identified or identifiable natural person ('data subject'); an identifiable natural person is one who can be identified, directly or indirectly, in particular by reference to an identifier such as a name, an identification number, location data, an online identifier or to one or more factors specific to the physical, physiological, genetic, mental, economic, cultural or social identity of that natural person;"

יובהר, כי ההגדרה "מידע" אינה כוללת בגדרה נתון שאינו ניתן לזיהוי באמצעים סבירים גם אם בעבר היה הנתון בגדר מידע.

להגדרה "מזהה ביומטרי" – מוצע להגדיר מזהה ביומטרי כנתון ביומטרי המשמש לזיהוי אדם או לאימות זהותו, או אמצעי ביומטרי שניתן להפיק ממנו נתון כאמור. הגדרה זו מבוססת על ההגדרות "נתוני זיהוי ביומטריים" ו"אמצעי זיהוי ביומטריים" הקבועות בחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע–2009 (להלן – חוק המאגר הביומטרי). מזהה ביומטרי הוא אחד מסוגי המידע הנכללים בהגדרה "מידע בעל רגישות מיוחדת" כנוסחה המוצע (ראו פסקה (7) להגדרה). זו לשונה של ההגדרה שבתקנות האירופיות:

"'biometric data' means personal data resulting from specific technical processing relating to the physical, physiological or behavioural characteristics of a natural person, which allow or confirm the unique identification of that natural person, such as facial images or dactyloscopic data;"

- (1) בכותרת השוליים, אחרי "מאגר מידע" יבוא "דיווח על מאגר מידע";
- (2) בסעיף קטן (א)2, במקום הסיפה החל במילה "והתקיימו" יבוא "לפי הוראות סעיף 9 והממונה לא הודיע למבקש על סירובו לרשום את המאגר או על השהיית רישום המאגר";
- (3) סעיף קטן (ב) – בטל;
- (4) בסעיף קטן (ג) –
- (א) ברישה, במקום "בעל מאגר מידע" יבוא "בעל שליטה במאגר מידע", במקום "בפנסק" יבוא "במרשם" ובמקום "בעל המאגר" יבוא "בעל השליטה במאגר";
- (ב) במקום פסקאות (1) עד (5) יבוא:

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 24(2)

לפי סעיף 8(א)2 לחוק, אדם יכול לנהל או להחזיק מאגר מידע החייב ברישום גם אם המאגר לא נרשם, וזאת אם אותו אדם הגיש בקשה לרישום המאגר והרשם לא רשם את המאגר בתוך 90 ימים ואף לא הודיע לו על סירובו לרשמו (ראו סעיף 10(ב) לחוק). מכאן שעל פי הדין הקיים, מי שהגיש בקשה לרישום המאגר, נדרש להמתין שתחלוף התקופה להחלטת הרשם בטרם יוכל לנהל או להחזיק את המאגר.

כאמור, מוצע בהצעת חוק זו לצמצם את חובת הרישום כך שהיא תחול רק על מאגרים הכוללים מידע על אודות 100,000 נושאי מידע, לפחות (ראו להלן את דברי ההסבר לסעיף 4(3) להצעת החוק). כלומר, באופן שחובה זו תחול שעה שהמאגר כבר פעיל. בהתאם לכך, מוצע לתקן את סעיף 8(א)2 לחוק כך שבעל השליטה במאגר יוכל להמשיך ולנהל אותו גם בטרם נרשם במרשם, וזאת עד להכרעת הרשם בבקשת הרישום.

לסעיפים 4(3) ו-8

עקרון צמידות המטרה הוא עקרון יסוד מרכזי בהגנה על פרטיות. עקרון זה מתבטא היום בסעיפים 2(9) ו-8(ב) לחוק. לפי סעיף 2(9) לחוק, שימוש בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם או מסירתה לאחר, שלא למטרה שלשמה נמסרה, מהווה פגיעה בפרטיות. סעיף 8(ב) לחוק קובע איסור על שימוש במידע שבמאגר מידע החייב ברישום שלא למטרה שלשמה הוקם המאגר, כלומר קובע איסור אשר מצומצם לשימוש במידע ממאגרי מידע החייבים ברישום. מאחר שעקרון צמידות המטרה אינו תלוי בהיותו של מאגר מידע מאגר שחלה לגביו חובת רישום, אלא חל על כלל מאגרי המידע, מוצע לבטל איסור מצומצם זה, ולעגן באופן מפורש, בסעיף 10 לחוק כנוסחו המוצע, איסור כללי להשתמש במידע ממאגר מידע שלא למטרה שלשמה נמסר המידע. כמו כן מוצע כי איסור זה יחול גם על ידיעות על ענייני הפרטיים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהוא חל על מידע. במקביל, מוצע לבטל את סעיף 8(ב) לחוק, וזה נוסחו:

להגדרה "מידע בעל רגישות מיוחדת" קיימת משמעות לעניין חובת הרישום כמוצע בהצעת חוק זו, וכן לעניין גובה העיצום הכספי שיושת בשל ההפרות הקבועות בסימן א' בפרק ד'3 לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 12 להצעת החוק.

להגדרה "מפלגה" – מוצע להגדיר "מפלגה" על דרך ההפניה להגדרת המונח בחוק המפלגות, התשנ"ב-1992 (להלן – חוק המפלגות). קרי "חבר בני-אדם שהתאגדו כדי לקדם בדרך חוקית מטרות מדיניות או חברתיות ולהביא לייצוגם בכנסת על ידי נבחרים". ההגדרה המוצעת מתייחסת לנקודת הזמן של המועד האחרון להגשת רשימת מועמדים, כך שעד למועד זה ההגדרה כוללת כל מפלגה שנרשמה לפי חוק המפלגות, והחל ממועד זה ואילך ההגדרה מתייחסת רק למפלגה שהגישה רשימת מועמדים המשתתפת בבחירות.

להגדרה המוצעת משמשת בהסדר המוצע בסעיף 23 לחוק כנוסחו המוצע בסעיף 12 להצעת החוק, שעניינו הפעלת סמכויות לפי פרק ד'1 המוצע בתקופת בחירות, וכן בהסדר המוצע בסעיף 23מ2 לחוק כנוסחו המוצע, שעניינו נקיטת אמצעי אכיפה מינהלית בתקופת בחירות לגבי מאגר מידע שמפלגה היא בעלת השליטה בו.

להגדרה "תקופת בחירות" – מוצע להגדיר "תקופת בחירות" כתקופה שתחילתה ביום ה-90 שלפני יום הבחירות לכנסת, וסיומה ביום פרסום תוצאות הבחירות לפי סעיף 11 לחוק יסוד: הכנסת, זאת לצורך ההסדרים הנוכחים לעיל בקשר להגדרה "מפלגה".

סעיפים כללי

4 ו-8 סעיף 8 לחוק קובע הוראות לעניין רישום מאגר וחובות החלות על בעל מאגר החייב ברישום. כאמור בחלק הכללי של דברי ההסבר, מוצעים בסעיף זה תקינים לעניין היקף חובת הרישום והחובות האמורות.

יובהר כי צמצום ההיקף של חובת הרישום אינו גורע מתחולת הוראות החוק על מאגרי מידע שאינם טעונים רישום. כמו כן, אין בו כדי להשליך על חוקיותו של מאגר מידע שכבר אינו כפוף לחובת רישום, ובמיוחד במקרה שבו הרשם סירב לרשום את מאגר המידע או ביטל את רישומו.

"(1) המאגר כולל מידע על אודות 100,000 אנשים או יותר ומתקיים לגביו אחד מאלה:

(א) המאגר כולל מידע על אנשים והמידע לא נמסר על ידיהם, מטעמם או בהסכמתם למאגר זה;

(ב) המאגר הוא של גוף ציבורי כאמור בפסקה (1) להגדרה "גוף ציבורי" שבסעיף 23;

(ג) מטרתו העיקרית של המאגר היא איסוף מידע לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק, לרבות שירותי דיוור ישיר בהגדרתם בסעיף 17ג1;

(2) המאגר כולל מידע בעל רגישות מיוחדת על אודות 500,000 אנשים או יותר";

(5) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(1ג) בעל שליטה במאגר מידע הכולל מידע בעל רגישות מיוחדת על אודות 100,000 עד 500,000 אנשים, ושלא חלה עליו חובת רישום לפי סעיף קטן (ג), חייב למסור לממונה את הפרטים המנויים בסעיף 9(ב)1; השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הדיווח לפי סעיף קטן זה";

ד ב ר י ה ס ב ר

"(ב) לא ישתמש אדם במידע שבמאגר מידע החייב ברישום לפי סעיף זה, אלא למטרה שלשמה הוקם המאגר"

כחשומה לאיסור המוצע לעיל לעניין שימוש במידע ממאגר מידע בניגוד למטרה שלשמה נמסר מוצע לקבוע מפורשות, בסעיף 10ג לחוק כנוסחו המוצע, איסור להשתמש במידע או להחזיקו בלא הרשאה של בעל השליטה במאגר או בחריגה מרשאה כאמור. בהתנהגות זו יש פגיעה בפרטיות נושאי המידע, באשר יש בה שימוש במידע בניגוד למטרה שלשמה נאסף ובלא הסכמתו של נושא המידע. בדומה לאיסור המוצע לעיל, מוצע כי איסור זה יחול גם על ידיעות על ענייני הפרטים של אדם, אף שאינן בגדר מידע, כשם שהוא חל על מידע.

סעיף 114(1), (4) ו-5)

סעיף 8(ג) לחוק קובע שורה של נסיבות (חלופיות) שבהן חלה על בעל שליטה במאגר מידע חובה לרשום את המאגר בפנקס. כך למשל, חלה חובת רישום על כל מאגר שכולל מידע על אודות 10,000 נושאי מידע או יותר. כמפורט בהרחבה לעיל, בחלק הכללי של דברי ההסבר, במהלך השנים התעוררו ספקות בדבר היעילות של הרישום ומידת הרלוונטיות של ההסדר למציאות הטכנולוגית הנוכחית ולהיקף הנרחב של מאגרי המידע הקיימים כיום.

על אף המגמה לצמצם את היקפה של חובת הרישום באופן ניכר, לא מוצע לבטלה, וזאת בשל החשיבות בשימור החובה לגבי מאגרי המידע שיוצרים את הסיכון הגדול ביותר לפרטיות במידע אישי. לכן, מוצע לצמצם את חובת הרישום כך שהיא תחול רק על מאגרי מידע גדולים, אשר יש בהם מידע על אודות 100,000 נושאי מידע או יותר, ונוסף על כך תבועה בהם רגישות מיוחדת בשל סוג בעל השליטה במאגר (גוף ציבורי), מטרת עיבוד המידע (איסוף מידע לצורך מסירתו לאחר כדרך עיסוק) או אופן

איסוף המידע למאגר (המידע לא נאסף מנושאי המידע או בהסכמתם).
בכל הנוגע למאגרי מידע הכוללים מידע בעל רגישות מיוחדת, מוצע כי חובת הרישום תחול על מאגרים שבהם מידע כאמור הנוגע ל-500,000 נושאי מידע או יותר. לעניין מאגרי מידע הכוללים מידע כאמור, שבהם מידע הנוגע ל-100,000 נושאי מידע או יותר, אך פחות מ-500,000 נושאי מידע, מוצע כי תחול על בעל השליטה במאגר חובה לדווח לרשם על פרטי היסוד של המאגר, בלבד.

הטעם להסדר המיוחד המוצע בעניין מאגרי מידע הכוללים מידע בעל רגישות מיוחדת נובע, מצד אחד, מההגדרה הרחבה המוצעת לקטגוריה זו של מידע, שבשלה משתרעת תחולת ההסדר על מאגרי מידע רבים מאוד, ומצד שני, ממידת הסיכון הגבוהה הנובעת הימנה, אשר מושפעת משילוב של סוג המידע יחד עם גורמים נוספים. השילוב בין השתיים מצדיק שימור של חובת הרישום לגבי למאגרים שבהם מידע בעל רגישות מיוחדת, אם הם כוללים מידע על אודות מספר רב במיוחד של נושאי מידע.

בד בבד, בכל הנוגע למאגרי מידע הכוללים מידע בעל רגישות מיוחדת על אודות פחות מ-500,000 נושאי מידע, אך כאלה העומדים ברוף הכללי שנקבע לחובת הרישום – 100,000 נושאי מידע, ולא חלה עליהם חובת רישום לפי סעיף קטן (ג) כתיקונו המוצע, מוצע להוסיף חובה לדווח לרשם על פרטי היסוד של המאגר, בלא צורך ברישום. הסדר זה נדרש כדי ליידע את הרשם על אודות מאגרים גדולים ורגישים אלה כך שיוכל להפעיל סמכויות פיקוח במקרים המתאימים, וכן להטיל חובת רישום לגבי למאגר מסוים, מכוח סמכותו לפי סעיף 8(ה) לחוק. נוסף על כך, מוצע להסמיך את השר לקבוע הוראות לעניין אופן הדיווח על מאגרי מידע כאמור.

6) בסעיף קטן (ד), במקום "הוראת סעיף קטן (ג) לא תחול" יבוא "הוראות סעיפים קטנים (ג) ו-(ג1) לא יחולו";

7) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) הממונה רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות כי מאגר מידע מסוים שלא חלה עליו חובת רישום לפי סעיפים קטנים (ג) או (ד) יהיה חייב ברישום, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם הבטחת קיום הוראות חוק זה לגבי מאגר המידע, או להורות כי מאגר מידע מסוים החייב ברישום לפי סעיף קטן (ג) יהיה פטור מרישום כאמור, אם שוכנע כי הרישום אינו דרוש לשם הבטחת קיום הוראות חוק זה לגבי מאגר המידע; הוראה כאמור תומצא לבעל השליטה במאגר ותפורסם באתר האינטרנט של הממונה."

הוספת סעיף 8א 5. אחרי סעיף 8 לחוק העיקרי יבוא:

"איסור ניהול או 8א. (א) לא ינהל אדם ולא יחזיק מאגר מידע אם המידע הכלול בו נוצר, התקבל, נצבר או נאסף בניגוד לחוק זה או בניגוד להוראות כל דין המסדיר עיבוד מידע, אלא אם כן המידע נמסר לו בהתאם לדין, לא היה עליו לדעת על אי-החוקיות כאמור ובנסיבות העניין הפגיעה בפרטיות היא קלת ערך.

ד ב ר י ה ס ב ר

עיסוק, לרבות שירותי דיוור ישיר כהגדרתו בסעיף 17 לחוק, שירותי דיוור ישיר הם דוגמה אחת למאגרים שמטרתם היא סחר במידע, המגלמים סיכון מוגבר לפרטיות. לכן נבחר נוסח רחב זה לעניין מטרת איסוף המידע, הדומה לנוסח החריג שנקבע להגדרה "מאגר המנוהל בידי יחיד" בתקנות אבטחת מידע.

סעיף 8(ה) לחוק קובע כלהלן:

"(ה) הרשם רשאי, מטעמים מיוחדים שיירשמו, להורות על קיום חובת רישום לגבי מאגר הפטור מחובת רישום לפי סעיפים קטנים (ג) ו-(ד); הוראה כאמור תומצא לבעל המאגר ובה יפרט הרשם הוראות לענין ניהול ואחזקת המאגר עד לרישומו."

בדומה לקבוע כיום באותו סעיף, מוצע לאפשר גמישות ולתת לרשם סמכות להורות, מטעמים מיוחדים שיירשמו, על החלת חובת הרישום על מאגר מסוים. על פי המוצע, אמת המידה להחלה כאמור היא כי הדבר דרוש לשם הבטחת קיום הוראות החוק לגבי מאגר המידע. לצד סמכות זו, מוצע לתת לרשם סמכות לפטור במקרים המתאימים מאגר מידע מסוים מתחולת החובה (אם הדבר אינו דרוש לשם הבטחת קיום הוראות החוק לגבי המאגר). בשני המקרים מדובר בהחלטה מינהלית שתחול על מאגר מידע מסוים בהתאם לנסיבות. מרבית חברי צוות שופמן המליצו לקבוע בחוק סמכות כאמור.

על פי המוצע, הוראה כאמור תומצא לבעל השליטה במאגר ותפורסם באתר האינטרנט של הממונה.

סעיף 5 סעיף 10(א) לחוק קובע כי "הוגשה בקשה לרישום מאגר מידע, ירשום אותה הרשם בפנקס, בתוך 90 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה, וזולת אם היה לו יסוד סביר להניח כי המאגר משמש או עלול לשמש

בהתאם להוספת חובה לדווח לרשם על סוג מסוים של מאגרים, בלא חובת רישום, מוצע, בסעיף 14(1) להצעת החוק, לתקן את כותרת השוליים של סעיף 8 לחוק, כך שתתייחס גם לדיווח על מאגר מידע.

היקף חובת הרישום המוצע בהצעת חוק זו גובש מתוך הערכה של מספר המאגרים שצפויים להיות כפופים לחובה, באופן שיאפשר לרשם לבדוק באופן מקיף וקפדני יותר את הבקשות לרישום, בהתחשב, בין השאר, באופי המאגרים.

בהתאם לכך, מוצע כי החריג לחובת הרישום, שנקבע בסעיף 8(ד) לחוק לעניין מאגר שאין בו אלא מידע שפורסם לרבים על פי סמכות כדין או שהועמד לעיון הרבים על פי סמכות כדין, יחול גם על סוגי מאגרי המידע המנויים לעיל. כמו כן מוצע להחריג מאגרים אלה, באופן דומה, גם מחובת הדיווח המוצעת.

במסגרת ההסדר החלופי המוצע בעניין חובת הרישום, מוצע להחליף את פסקאות (1) עד (5) של סעיף 8(ג) לחוק, שעניינן בתנאים לקיום חובת רישום, וזה נוסחן:

"(1) מספר האנשים שמידע עליהם נמצא במאגר עולה על 10,000;

(2) יש במאגר מידע רגיש;

(3) המאגר כולל מידע על אנשים והמידע לא נמסר על ידיהם, מטעמים או בהסכמתם למאגר זה;

(4) המאגר הוא של גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23;

(5) המאגר משמש לשירותי דיוור ישיר כאמור בסעיף 17ג1."

במקום התנאי הקבוע כיום בפסקה (5) של סעיף 8(ג) לחוק, מוצע כי חובת הרישום תחול כאשר מטרתו העיקרית של המאגר היא איסוף מידע לצורך מסירתו לאחר כדרך

(ב) מצא הממונה כי אדם ניהל או החזיק מאגר מידע בניגוד להוראות סעיף קטן (א) (בסעיף קטן זה – הפרה). רשאי הוא להודיע לו שמעשיו מהווים הפרה ולהורות לו להפסיק את ההפרה בתוך תקופה שיורה.”

תיקון סעיף 9

6. בסעיף 9 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (ב) –

(א) בפסקה (1), במקום “בעל מאגר המידע, המחזיק במאגר” יבוא “בעל השליטה במאגר המידע”;
(ב) אחרי פסקה (1) יבוא:

”(א1) סוג השירות שנותן המחזיק במאגר המידע לבעל השליטה בו;”

(2) בסעיף קטן (ד), במקום “הבעל או המחזיק של מאגר מידע” יבוא “בעל השליטה במאגר מידע או המחזיק במאגר מידע” ובמקום “לרשם” יבוא “לממונה”.

תיקון סעיף 10

7. בסעיף 10 לחוק העיקרי –

(1) בסעיף קטן (א)(1), במקום “הרשם בפנקס, תוך 90 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה” יבוא “הממונה במרשם” ואחרי “הכלול בו” יבוא “נוצר”;

(2) סעיף קטן (ב1) – בטל;

(3) בסעיף קטן (ב2), במקום “הרשם” יבוא “הממונה” ובמקום “כאמור בסעיף קטן (ב1)” יבוא “מטעמים מיוחדים שיפרט בהודעתו”;

(4) במקום סעיפים קטנים (ה) ו-(ה1) יבוא:

”(ה) הממונה יעמוד בראש יחידת הפיקוח והוא רשאי להסמיך חוקר או מפקח, מקרב עובדי המדינה, בסמכויות לפי חוק זה, כולן או חלקן, אם התקיימו בו כל אלה:

ד ב ר י ה ס ב ר

תוך הפרת סעיף זה, כי מדובר בהפרה שעליו להפסיקה בתוך פרק זמן שעליו יורה הממונה בהודעה. אם לא תופסק ההפרה, יהיה רשאי הממונה להטיל עיצום כספי.

סעיף 6(1)(ב) “מחזיק”, לענין מאגר מידע, ובמטרה להקל על הגשת בקשות רישום, בפרט לגבי מאגרים שבהם גורמים רבים עשויים להיחשב למחזיקים לפי ההגדרה המוצעת, מוצע לבטל את הדרישה לפירוט הזהות הספציפית של כל אחד ממחזיקי המאגר, הקיימת היום בסעיף 6(ב)(1) לחוק. במקום זאת, מוצע לקבוע, בסעיף 6(ב)(א1) לחוק כנוסחו המוצע, דרישה חדשה ולפיה בבקשת הרישום יש לפרט את סוג השירותים שנותנים מחזיקים במאגר המידע לבעל השליטה בו. מידע כללי זה יאפשר לרשם לבצע בחינה ראשונית של פוטנציאל הסיכון לפרטיות בפעילות המאגר, כך שרק במקרים הנחוצים יידרשו מבעל השליטה במאגר פרטים ספציפיים לצורך המשך הפיקוח או הבדיקה.

סעיף 7(1) לפסקאות (1) עד (3)

עד (4) מוצע להתאים את הסמכות הקיימת של הרשם ו-(6) שלא לרשום מאגר מידע, כאמור בסעיף 10(א)(1) לחוק כתיקונו המוצע לעיל, למונחים החדשים המוצעים בהצעת חוק זו.

לפעולות בלתי חוקיות או כמסווה להן, או שהמידע הכלול בו נוצר, התקבל, נצבר או נאסף בניגוד לחוק זה או בניגוד להוראות כל דין”.

מוצע, בהתאם להוראה זו וכהשלמה לה, לעגן בחוק איסור על ניהול מאגר מידע או החזקתו, אם המידע הכלול בו התקבל, נצבר, נאסף או נוצר בניגוד לחוק זה או בניגוד להוראות כל דין המסדיר עיבוד מידע, כגון חקיקה מגונית בנושא מידע רפואי, פיננסי או אחר, וכן חקיקה המיוחדת לנושא או למאגר מסוים כגון חוק המאגר הביומטרי. אם מדובר במאגר מידע שחלה עליו חובת רישום, החלטת הרשם על סירוב לרשום מאגר לפי סעיף 10(א)(1) לחוק משמעותה איסור לנהל את המאגר או להחזיקו. לעומת זאת, ההוראה המוצעת קובעת ישירות את האיסור על ניהול או החזקת המאגר, בלא קשר לתחולת חובת הרישום על המאגר ולהפעלת הסמכות בידי הרשם.

האיסור המוצע מתייחס לשלב האיסוף של המידע, עוד בטרם נעשה בו שימוש, ובכך משלים את האיסור הקיים על שימוש במידע בניגוד למטרה שלשמה נמסר (ראו סעיף 9(2) לחוק) ואת האיסורים המוצעים בהקשר זה בהצעת חוק זו (ראו סעיפים 10 ו-10א לחוק כנוסחם המוצע בסעיף 8 להצעת החוק). נוסף על כך מוצע לקבוע כי הממונה מוסמך להודיע למי שניהל או החזיק מאגר מידע

(1) משטרת ישראל הודיעה, בתוך שלושה חודשים מפנייתו של הממונה אליה, כי היא אינה מתנגדת להסמכתו מטעמים של ביטחון הציבור, לרבות בשל עברו הפלילי;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לו לפי חוק זה, כפי שהורה שר המשפטים בהסכמת השר לביטחון הפנים, ולעניין הפעלת סמכויות חדירה לחומר מחשב או העתקתו כאמור בסעיפים 23 ו-23ד(א)(3) – הוא בעל תפקיד המיומן לביצוע פעולות כאמור;

(3) הוא עומד בתנאי כשירות נוספים, ככל שהורה שר המשפטים בהסכמת השר לביטחון הפנים.

(1ה) הודעה על הסמכה לפי סעיף קטן (ה) תפורסם ברשומות.;

(5) בסעיף קטן (ו), במקום "בעל של מאגר מידע" יבוא "בעל שליטה במאגר מידע", במקום "הרשם, רשאי הרשם" יבוא "הממונה, רשאי הממונה", במקום "בפנקס" יבוא "במרושם" ובמקום "לבעל המאגר" יבוא "לבעל השליטה במאגר";

(6) סעיף קטן (ז) – בטל.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 10(ה) לחוק קובע כלהלן:

"(ה) לצורך ביצוע תפקידיו רשאי מפקח –

(1) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו ידיעות ומסמכים המתנייחים למאגר מידע;

(2) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח כי מופעל בו מאגר מידע, לערוך בו חיפוש ולתפוס חפץ, אם שוכנע כי הדבר דרוש לשם הבטחת ביצוע חוק זה וכדי למנוע עבירה על הוראותיו; על חפץ שנתפס לפי סעיף זה יחולו הוראות פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969; סדרי כניסה למיתקן צבאי או למיתקן של רשות בטחון כמשמעותה בסעיף 19(ג) ייקבעו על ידי שר המשפטים בהתייעצות עם השר הממונה על רשות הבטחון, לפי הענין; בפסקה זו, "חפץ" – לרבות חומר מחשב, ופלט כהגדרתם בחוק המחשבים, תשנ"ה-1995;

(3) על אף הוראות פסקה (2), לא ייכנס למקום כאמור המשמש למגורים בלבד, אלא לפי צו מאת שופט של בית משפט שלום."

מוצע לבטל את הסעיף האמור לנוכח ההסדר המוצע בפרקים ד' ו-ד' אשר מעגן באופן מפורט את הסמכויות שיהיו נתונות למפקחים ולחוקרים שהממונה הסמיך.

לפסקה (6)

סעיף 10(ז) לחוק קובע כיום כי "דין הרשם ודין מי שפועל מטעמו כדין עובד המדינה". ההוראה האמורה מתייתרת מאחר שהממונה הוא עובד המדינה, ולפי סעיף 10(ה) לחוק כנוסחו המוצע לעיל, גם החוקרים והמפקחים שהממונה יכול להסמיך צריכים להיות עובדי המדינה. לפיכך מוצע לבטל את ההוראה האמורה.

כפי שמוצע בסעיף 2(4) להצעת החוק, בעל השליטה במאגר מידע שהגיש בקשת רישום יהיה רשאי להמשיך ולנהל את המאגר עד למתן החלטה בידי הרשם (ר' סעיף 8(א)(2) לחוק כתיקונו המוצע). ההיפוך המוצע של ברירת המחדל הקבועה היום בחוק, האוסרת על ניהול מאגר מידע עד לרישום בידי הרשם, מיתרת את הצורך בהסדר הקבוע היום בסעיף 10(ב1) לחוק ועל כן מוצע לבטלו. וזה נוסחו של סעיף 10(ב1) האמור:

"(ב1) לא רשם הרשם את מאגר המידע תוך 90 ימים מיום שהוגשה לו הבקשה, ולא הודיע למבקש על סירובו לרשום או על השתיית הרישום מטעמים מיוחדים שיפרט בהודעתו – רשאי יהיה המבקש לנהל או להחזיק את המאגר אף שאינו רשום."

לפסקה (4)

סעיף 10(ה) לחוק קובע כיום כלהלן:

"(ה) הרשם יעמוד בראש יחידת הפיקוח, והוא ימנה את המפקחים לצורך ביצוע הפיקוח לפי חוק זה; לא יתמנה למפקח אלא מי שקיבל הכשרה מקצועית מתאימה בתחום מיחשוב ואבטחת מידע והפעלת סמכויות לפי חוק זה, ומשטרת ישראל לא הביעה התנגדות למינויו מטעמים של שמירה על בטחון הציבור"

מוצע להחליף את סעיף 10(ה) האמור ולקבוע כי הממונה, העומד בראש יחידת הפיקוח, יהיה רשאי להסמיך חוקר או מפקח, מקרב עובדי המדינה, בסמכויות לפי החוק, כולן או חלקן. כמו כן מוצע לקבוע תנאי הסמכה הולמים למפקח ולחוקר, במתן דגש על הכשרה ראויה לצורך הפעלת סמכות חדירה לחומר מחשב, כמקובל בהוראות בדבריי חקיקה דומים אחרים.

10ב. לא ישתמש בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר במידע, לרבות ידיעה על ענייני הפרטיים של אדם אף שאינה בגדר מידע, ממאגר מידע, שלא למטרה שלשמה נמסרו, ולא ירשה לאחר מטעמו לעשות שימוש במידע או בידיעה כאמור.

"איסור שימוש במידע ממאגר מידע בניגוד למטרה שלשמה נמסר"

10ג. (א) לא ישתמש אדם במידע, לרבות ידיעה על ענייני הפרטיים של אדם אף שאינה בגדר מידע, ממאגר מידע, בלא הרשאה מאת בעל השליטה במאגר המידע או בחריגה מהרשאה כאמור.

איסור שימוש או החזקה במידע ממאגר מידע בלא הרשאה

(ב) לא יחזיק אדם במידע או בידיעה על ענייני הפרטיים של אדם, ממאגר מידע, בלא הרשאה של בעל השליטה במאגר המידע או בחריגה מהרשאה כאמור; לעניין זה, "החוקה" – למעט החוקה באקראי ובתום לב.

9. בסעיף 17 לחוק העיקרי, האמור בו יסומן "א" ואחריו יבוא:

"(ב) (1) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין האחריות לאבטחת המידע הקבועה בסעיף קטן (א) ובסעיף 17ב, ובכלל זה היקפה והחובות הכלולות בה, וכן לעניין דרכי אבטחת המידע כאמור, בין השאר בעניינים אלה:

(א) הגנה פיזית ולוגית על המאגר;

(ב) סדרי הניהול וכללי העבודה במאגר המידע ובקשר אליו, לרבות לעניין קביעה של הגבלות על גישה של מועסקים למידע.

(2) בתקנות לפי פסקה (1), יכול שייקבעו הוראות שונות לגבי מאגרים בעלי מאפיינים שונים.

(3) תקנות לפי פסקה (1) יותקנו בהסכמת ראש הממשלה, ולעניין תקנות כאמור שיחולו על גופים המנויים בפרטים 2 ו-3 בתוספת הראשונה לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998⁷ (להלן – חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים) – גם בהתייעצות עם שר הביטחון.

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי התקנות לעניין אבטחת מידע ייקבעו בהסכמת ראש הממשלה, שהוא השר הממונה על תחום הגנת הסייבר ועל מערך הסייבר הלאומי ועל שירות הביטחון הכללי.

כמו כן, תקנות שיחולו על גופים המנויים בפרטים 2 ו-3 בתוספת הראשונה לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 (להלן – חוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים), ייקבעו גם בהתייעצות עם שר הביטחון. גופים אלה כפופים להנחיות הממונה על הביטחון במערכת הביטחון (להלן – המלמ"ב) בתחום אבטחת מידע. ההתייעצות נועדה למנוע סתירה או כפל הוראות בנושא זה.

סעיף 9 סעיף 17 לחוק הגנת הפרטיות קובע כי בעל מאגר מידע, מחזיק במאגר מידע ומנהל מאגר מידע, אחראים לאבטחת המידע במאגר. אבטחת מידע מוגדרת בסעיף 7 לחוק כ"הגנה על שלמות המידע, או הגנה על המידע מפני חשיפה, שימוש או העתקה, והכל ללא רשות כדיו". אבטחת מידע היא מרכיב מהותי בהגנה מפני פגיעה בפרטיות מידע במאגר המידע, ולכן יש לה מקום מרכזי בהסדרה לפי פרק ב' לחוק. סעיף 36 לחוק קובע הסמכה לקבוע תקנות גם בנושא זה, ומכוחו הותקנו תקנות אבטחת מידע. מוצע להוסיף סעיף הסמכה ספציפי להתקנת תקנות בעניין האחריות לאבטחת מידע.

⁷ "ס"ח התשנ"ח, עמ' 348.

- תיקון סעיף 17 א – 10. בסעיף 17 לחוק העיקרי –
- (1) בכותרת השוליים, במקום "בעלים" יבוא "בעלי שליטה";
 - (2) בסעיף קטן (א), במקום "בעלים" יבוא "בעלי שליטה" ובמקום "בעליו של אותו מאגר" יבוא "בעלי השליטה באותו מאגר";
 - (3) סעיף קטן (ב) – בטל.
- תיקון סעיף 17 ב – 11. בסעיף 17 ב לחוק העיקרי –
- (1) במקום כותרת השוליים יבוא "אחראי על הגנת מידע";
 - (2) בסעיף קטן (א), במקום "ממונה על אבטחת מידע (להלן – הממונה)" יבוא "אחראי על הגנת מידע";
 - (3) בסעיף קטן (ב), במקום "הממונה" יבוא "האחראי על הגנת מידע";
 - (4) בסעיף קטן (ג), במקום "כממונה" יבוא "לאחראי על הגנת מידע".
- הוספת פרקים ד' 1 – 12. לפני סעיף 24 לחוק העיקרי יבוא:

"פרק ד' 1: סמכויות פיקוח, בירור מינהלי ואכיפה

סימן א': הגדרות

הגדרות 223. בפרק זה –

- "חוק המחשבים" – חוק המחשבים, התשנ"ה-1995⁸;
- "חוק המעצרים" – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996⁹;
- "חומר מחשב", "מחשב" – כהגדרתם בחוק המחשבים;
- "חפץ" – כהגדרתו בפקודת המעצר והחיפוש;

ד ב ר י ה ס ב ר

כגון החובה לדווח על כל שינוי בפרט מהפרטים שנכללים בבקשת רישום מאגר המידע, לפי סעיף 9(ד) לחוק.

סעיפים לפרק ד' 1 המוצע

12, 16 פרק ד' 1 המוצע קובע סמכויות פיקוח, בירור מינהלי ואכיפה. הסמכויות המפורטות בסימן ב' המוצע, נועדו לאפשר פיקוח שוטף על קיום הוראות החוק. בסמכויות הבירור המינהלי המפורטות בסימן ג' המוצע ייעשה שימוש במקרה שקיים יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה של הוראות החוק הנאכפות במישור המינהלי. בסמכויות האכיפה הפליליות המפורטות בסימן ד' המוצע, ייעשה שימוש במקרה שהתעורר חשד לביצוע עבירה על הוראות החוק.

לסימנים א' ו-ב'

סעיף 10(ה) לחוק מפרט כיום את הסמכויות המיועדות לפיקוח שגרתי על קיום הוראות החוק, כאשר אין בהכרח חשד או יסוד להניח שהופרו אותן הוראות או שנעברו עבירות פליליות. לעיתים מזומנות הפעלת

סעיף 17 לחוק מתייחס לבעל תפקיד בגופים מסוימים שברשותם מאגרי מידע, שהוא האחראי על אבטחת המידע במאגרים. מוצע לתקן את הסעיף האמור ולהחליף את תוארו של בעל תפקיד כאמור מ"ממונה על אבטחת מידע" ל"אחראי על הגנת מידע", זאת כדי למנוע בלבול בינו לבין רשם מאגרי המידע אשר מוצע לשנות את תוארו לממונה על הגנת מידע (ר' דברי ההסבר לסעיפים 1 ו-3 להצעת החוק).

סעיף 17א(ב) לחוק בנוסחו כיום קובע כי "מחזיק שברשותו חמישה מאגרי מידע לפחות, החייבים ברישום לפי סעיף 8, ימסור לרשם, מדי שנה, רשימה של מאגרי המידע שברשותו, בציון שמות בעלי המאגרים, תצהיר על כך שלגבי כל אחד מן המאגרים נקבעו הזכאים בגישה למאגר בהסכם בינו לבין הבעלים, ושמו של הממונה על האבטחה כאמור בסעיף 17ב". מוצע לבטל הוראה זו וכך לפטור את המחזיקים בחמישה מאגרים כאמור מחובת הדיווח השנתית לרשם, וזאת, בין השאר, בשים לב לנטל שהיא מטילה על המחזיקים ובהינתן חובות העדכון האחרות החלות על מחזיק ובעל שליטה במאגר מידע,

⁸ ס"ח התשנ"ה, עמ' 366.

⁹ ס"ח התשנ"ו, עמ' 338.

”מסמך” – לרבות פלט כהגדרתו בחוק המחשבים;

”נתוני מערכת” – נתונים על אודות החוקה וניהול של מידע ושל מאגר מידע ועל אודות השימוש בהם, ובלבד שאינם כוללים מידע;

”פקודת המעצר והחיפוש” – פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ”ט–1969¹⁰.

סימן ב': סמכויות פיקוח

סמכויות מפקח 23. (א) לשם פיקוח על ביצוע ההוראות לפי פרקים ב', ד' ו'ה', רשאי מפקח שהוסמך לפי הוראות סעיף 10(ה) (להלן – מפקח) –

(1) לדרוש מכל אדם למסור לו את שמו ומענו ולהציג לפניו תעודת זהות או תעודה רשמית אחרת המזהה אותו;

(2) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך;

(3) לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר להציג לפניו או למסור לו עותק מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת או מידע מדגמי; מידע מדגמי לפי סעיף זה לא ייאסף בהיקף העולה על הנדרש למימוש תכליות הפיקוח;

(4) להיכנס למקום שיש לו יסוד סביר להניח שקיים בו מאגר מידע או שנעשה בו שימוש במאגר מידע, ובלבד שלא ייכנס למקום המשמש למגורים אלא על פי צו של בית משפט.

ד ב ר י ה ס ב ר

המידע הממוחשב, לגבי אופן השימוש במידע. הדרך לבחון עמידה בהוראות החוק, תוך שמירה על פרטיות נושאי המידע במאגר, היא, בין השאר, באמצעות בדיקת הכללים המוגדרים במערכת המידע וסוג המידע השמור במערכת המידע, ובחינת פעולות העיבוד השונות המבוצעות במידע. לגבי בחינת אבטחת המידע, יש צורך בבדיקה של אופן המימוש בפועל של עקרונות אבטחת המידע, למשל אופן הגדרת הרשאות הגישה למידע.

אשר למידע מדגמי – ככלל, הכוונה להצגה של עותק מחומר מחשב הכולל שדות אקראיים, או למסירתו לצורך בדיקה מדגמית של המידע הנשמר במאגר או לצורך היבטים אחרים של הפיקוח על הניהול והשימוש במידע במאגר. כדי לצמצם למינימום את הפגיעה האפשרית בזכות הפרטיות של המפוקחים ושל נושאי המידע שבמאגרי המידע המפוקחים, מוצע כי מידע מדגמי ייאסף בהיקף הנדרש למימוש תכליות הפיקוח בלבד. כמו כן, מוצע כי המידע המדגמי שנמסר או שנאסף יימחק, ככלל, ממאגרי המידע של הממונה כאשר אינו נדרש עוד באופן סביר להמשך הליכי הפיקוח.

סמכויות פיקוח שגרתיות אלה יכולה להעלות כי אכן קיים חשד לביצוע עבירה או יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה, דבר שיקים את הבסיס להפעלת סמכויות הביורור המינהלי או סמכויות האכיפה בהתאמה.

סעיף 23 המוצע מחליף את סעיף 10(ה1) לחוק. הסעיף מוסיף על סמכויות הפיקוח השגרתיות על מאגרי המידע שהיו כלולות בסעיף 10(ה1) האמור, את הסמכות לדרוש הזדהות ואת הסמכות לדרוש הצגה או מסירה של עותק מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת או מידע מדגמי. סמכויות החיפוש והתפיסה שהיו כלולות בסעיף 10(ה1) לחוק יחד עם סמכויות הפיקוח, מעוגנות במסגרת הצעת החוק בסימנים נפרדים, מאחר שסמכויות אלה הן סמכויות המופעלות בעת שקיים חשד לביצוע עבירה או יסוד סביר להניח שבוצעה הפרה.

כאמור לעיל, מוצע להסמיך מפקחים שהוסמכו לכך על ידי הממונה, לדרוש הצגה או מסירה של עותק מחומר מחשב הכולל נתוני מערכת או מידע מדגמי. נתוני מערכת הם נתונים טכניים שאינם כוללים מידע אישי על אודות אדם, והם דרושים לביורור קיום הוראות החוק במאגר

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 12, עמ' 284.

(ב) הממונה ימחק מידע מדגמי שנמסר או שנאסף לפי סעיף זה, כאשר אינו נדרש עוד באופן סביר להמשך הליכי הפיקוח, ולכל היותר בתוך 3 שנים ממועד מסירתו או איסופו, אלא אם כן המידע נדרש לצורך הליכים לפי סימנים ג' או ד' לפרק זה או לפי פרק ד'3.

זיהוי מפקח 23יא. (א) מפקח לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי פרק זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) הוא עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו;

(2) יש בידו תעודה החתומה בידי הממונה, המעידה על תפקידו ועל סמכויותיו של מפקח, שאותה יציג על פי דרישה.

(ב) חובת ההזדהות לפי סעיף קטן (א) לא תחול אם קיומה עלול לגרום לאחד מאלה:

(1) סיכול ביצוע הסמכות בידי המפקח;

(2) פגיעה בביטחון המפקח או בביטחון אדם אחר.

(ג) חלפה הנסיבה שבשלה לא קיים מפקח את חובת ההזדהות כאמור בסעיף קטן (ב), יקיים המפקח את חובתו כאמור, מוקדם ככל האפשר.

סימן ג': סמכויות בבירור מינהלי

23יב. (א) היה למפקח ששימש בתפקידו במשך שנתיים לפחות, או לעובד הכפוף ישירות לממונה, שהוא בעל ניסיון דומה ומתקיימות לגביו הוראות סעיף 10(ה), שהממונה הסמיך לכך (להלן – מפקח בכיר), יסוד סביר להניח כי בוצעה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כג, רשאי הוא לבקש מבית המשפט צו חיפוש ותפיסה או צו חדרה לחומר מחשב לפי סעיפים 23(1), 23א ו-24 לפקודת המעצר והחיפוש, ולבצעם בעצמו או באמצעות מפקח אחר; הודעה על הסמכה לפי סעיף קטן זה תפורסם ברשומות.

צו לחיפוש ולחדירה לחומר מחשב

ד ב ר י ה ס ב ר

חשש כי ההזדהות תגרום לפגיעה בביטחון המפקח או בביטחון אדם אחר.

לבסוף, מוצע לקבוע כי משחלפו הנסיבות שמנעו את הזדהות המפקח, עליו להזדהות מוקדם ככל האפשר.

לסימן ג'

בשנים האחרונות התחדד הצורך במציאת מנגנוני אכיפה חלופיים להליך הפלילי, שיאפשרו תגובה מהירה, יעילה ומידתית להפרת הוראות החוק. בעקבות זאת נקבעו בחיקוקים שונים מנגנונים חלופיים להליך הפלילי. ההתפתחויות בתחום השימוש במאגרי מידע מחייבות אף הן מתן כלים לאכיפה יעילה בידי הממונה.

המנגנון החלופי להליך הפלילי הוא מנגנון של הטלת סנקציות מינהליות. לשם כך וכדי להבטיח כי

בסעיף 23יא מוצע לקבוע כי מפקח יעשה שימוש בסמכויותיו לפי סימן ב' המוצע, רק בעת מילוי תפקידו ורק אם קיים את חובת ההזדהות הקבועה בסעיף זה, כלומר, אם בעת הפעלת הסמכות כאמור המפקח עונד באופן גלוי תג המזהה אותו ואת תפקידו ויש בידו תעודה החתומה על ידי הממונה המעידה על תפקידו וסמכויותיו כמפקח. כמו כן מוצע לחייב את המפקח להציג תעודה זו על פי דרישה.

על אף האמור, מוצע לסייג את חובת המפקח לעונד תג גלוי ולשאת תעודה חתומה כאמור, במקרה שמילוי החובה עלול לסכל את ביצוע הסמכות. סייג זה נועד להתמודד עם מצבים שבהם עצם ההזדהות כמפקח עלולה לסכל את האפשרות להפעלת סמכויות הפיקוח. נוסף על כך מוצע כי החובה להזדהות כאמור לא תחול כאשר קיים

(ב) בהפעלת סמכויותיו לפי סעיף קטן (א) יחולו על המפקח הבכיר הוראות סעיף 23יא, בשינויים המחוייבים.

על ביצוע חיפוש, תפיסת חפץ וחדירה לחומר מחשב או העתקתו לפי סימן זה, יחולו הוראות סעיפים 23א, 24(א) ו-1(ב).²³ אופן ביצוע חדירה לחומר מחשב והעתקתו

ו-26 עד 28, 31 ו-45 לפקודת המעצר והחיפוש וכן הוראות הפרק הרביעי, למעט סעיף 32, לפקודה האמורה, בשינויים המחוייבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטרי יהיו נתונות למפקח והסמכויות הנתונות לקצין יהיו נתונות למפקח בכיר.

סימן ד': סמכויות אכיפה

סמכויות אכיפה 23יד. (א) היה לחוקר שהוסמך לפי הוראות סעיף 10(ה) (להלן – חוקר), יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה לפי פרקים ב' או ד'4, רשאי הוא –

- (1) לחקור כל אדם הקשור לעבירה כאמור או שעשויות להיות לו ידיעות הנוגעות לעבירה כאמור; על חקירה לפי פסקה זו יחולו הוראות סעיפים 2 ו-3 לפקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות)¹¹ והוראות חוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), התשס"ב-2002¹², בשינויים המחוייבים;
- (2) לתפוס כל חפץ שיש לו יסוד סביר להניח שהוא חפץ הקשור לעבירה כאמור;

ד ב ר י ה ס ב ר

ניסיון של שנתיים, רק עובדים של הרשות שמתקיימים לגביהם, נוסף על דרישת הניסיון כאמור, גם התנאים המפורטים בסעיף 10(ה) לחוק כתיקונו המוצע בסעיף 7(4) להצעת החוק. תנאים אלה כוללים בין השאר הכשרה ראויה לצורך הפעלת סמכות חדירה לחומר מחשב.

לסימן ד'

לסעיף 23יד

בחוק הגנת הפרטיות לא מוקנות היום לרשם או למו מטעמו סמכויות חקירה פליליות. סמכויות אכיפה כאמור נתונות כיום לרשויות רגולטוריות בעלות התמחות ייחודית, ובהן רשות ניירות ערך, רשות התחרות ורשות המסים. הסמכויות המוקנות כיום לחוקרי הרשות להגנת הפרטיות, לשם ביצוע חקירות פליליות, נתונות להם מכוח הסמכה פרטנית מאת השר לביטחון הפנים מכוח פקודת הפרוצדורה הפלילית (עדות). סמכות זו אינה מלווה בסמכויות אכיפה פליליות נוספות הנדרשות לצורך ביצוע חקירה פלילית בתחום מאגרי המידע.

בהתאם לכך, מוצע להקנות לחוקרים שהממונה הסמיך לפי סעיף 10(ה) לחוק כתיקונו המוצע, סמכויות חקירה, סמכות לתפיסת חפצים, סמכות עיכוב, סמכות לדרוש מאדם להתלוות אל החוקר למשרדי הממונה,

הטלת הסנקציות תתבסס על תשתית ראייתית מתאימה ומספיקה, נדרש ליתן לממונה סמכויות שימשו אותו לאיסוף תשתית ראייתית זו. כלי הפיקוח הקיימים לא תמיד נתונים מענה לכך, שכן לא מדובר בפיקוח שגרתי, אלא במקרים שבהם קיים יסוד סביר להניח שבוצעה הפרה של הוראות החוק, וכן לנוכח סוג הפעילות שעליה הממונה מפקח. לפיכך מוצע במסגרת הבריור המינהלי לתת למפקח שימש בתפקידו במשך שנתיים לפחות או לעובד הרשות להגנת הפרטיות שהוא בעל ניסיון דומה ומתקיימים לגביו תנאי הכשירות לתפקיד מפקח, שהממונה הסמיך לכך (להלן – מפקח בכיר). סמכויות רחבות יותר מהסמכויות הנתונות למפקחים מכוח סימן ב' לצורך הפיקוח השגרתי. כך מוצע להסמיך מפקח בכיר כאמור לבקש מבית המשפט צו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב לפי סעיפים 23 עד 24 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש)[נוסח חדש], התשס"ט-1969 (להלן – פקודת מעצר וחיפוש), ולבצעם בעצמו או באמצעות מפקח אחר.

כן מוצע להחיל על המפקח הבכיר שהממונה הסמיך כאמור את חובת ההזדהות החלה על מפקח בהפעילו סמכות לפי סימן ב' המוצע, על הסייגים לה.

מאחר שמוצע בסימן ג' להקנות למפקח הבכיר, בין השאר, סמכות לבצע צו חדירה לחומר מחשב, מוצע כי הממונה יוכל להסמיך לתפקיד זה, נוסף על מפקחים עם

¹¹ חוקי א"י, כרך א', עמ' (ע) 439, (א) 467.

¹² ס"ח התשס"ב, עמ' 468.

(3) לבקש מבית המשפט צו חיפוש ותפיסה או צו חרירה לחומר מחשב לפי סעיפים 23 עד 24 לפקודת המעצר והחיפוש, ולבצעו.

(ב) על ביצוע חיפוש, תפיסת חפץ וחרירה לחומר מחשב או העתקתו לפי סעיף זה, יחולו הוראות סעיפים 23א, 24(א) ו-26 עד 28, 31 ו-45 וכן הוראות הפרק הרביעי, לפקודת המעצר והחיפוש, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטרי יהיו נתונות לחוקר והסמכויות הנתונות לקצין יהיו נתונות לחוקר ששימש בתפקידו במשך שנתיים לפחות או לעובד הכפוף לממונה, שהוא בעל ניסיון דומה ומתקיימות לגביו הוראות סעיף 10(ה), שהממונה הסמיך לעניין סעיף זה (להלן – חוקר בכיר); הודעה על הסמכה לפי סעיף קטן זה תפורסם ברשומות.

(ג) היה לחוקר יסוד סביר לחשד שאדם עבר עבירה לפי פרקים ב' או ד', רשאי הוא לעכבו כדי לברר את זהותו ומענו או כדי לחוקרו במקום הימצאו; היה הזיהוי בלתי מספיק או שלא ניתן לחקור את אותו אדם במקום הימצאו, רשאי החוקר לדרוש מאותו אדם להתלוות אליו למשרדי הממונה או לזמנו למשרדי הממונה למועד אחר שיקבע; מי שזומן למשרדי הממונה, יתייצב במועד שזומן אליו; על עיכוב לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים 66, 67 ו-72 עד 74 לחוק המעצרים, בשינויים המחויבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטרי יהיו נתונות לחוקר והסמכויות הנתונות לקצין הממונה יהיו נתונות לחוקר בכיר.

ד ב ר י ה ס ב ר

68 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן – חוק המעצרים). ככל שמדובר בחשוד ניתן לדרוש כי יתלווה לחוקר למשרדי הממונה כדי לאפשר חקירה מיידית של העבירה וכן את התייצבותו במועד שנקבע, בדומה לסעיף 67 לחוק המעצרים. עוד מבהירה הצעת החוק כי מי שזומן לחקירה, בין שהוא חשוד ובין שהוא ער, מחויב להתייצב במועד שזומן אליו במשרדי הממונה.

בדומה לסמכויות החקירה, מוצע כי הסמכות הנתונה לפי חוק המעצרים לקצין הממונה בכל הנוגע לעיכוב, תהיה נתונה לחוקר בכיר.

בסעיף 2ט2 מוצע לקבוע חובות שיחולו על החוקר בעת הפעלת סמכויותיו לפי סימן ד' המוצע, וזאת בדומה לחובות החלות על מפקח המפעיל סמכויות פיקוח לפי סימן ב' המוצע. בהתאם, חוקר יוכל לעשות שימוש בסמכויותיו כאמור רק בעת מילוי תפקידו ורק אם קיים את חובות ההודרות הקבועה בסעיף 23ג2 כנוסחו המוצע. נוסף על עצם הדרישה לענוד תג זיהוי ולהציג תעודה המעידה על הסמכויות על פי דרישה (אשר חלה כאמור על מפקח), מוצע שחוקר יידרש גם ללבוש מדים (שאינם נחזים למדי משטרה).

וסמכות לבקש צו שיפוטי לביצוע חיפוש ותפיסה וצו חרירה לחומר מחשב. הפעלת סמכויות אלה מותנית בתנאים המנויים בגוף סעיף ההסמכה.

על פי המוצע בסעיף 23ד(ב), הסמכויות הנלוות לסמכויות החקירה הנוכרות, הנתונות לשוטרי לפי פקודת מעצר וחיפוש, יהיו נתונות לחוקר, והסמכויות כאמור הנתונות לקצין יהיו נתונות לגורם בכיר יותר – חוקר בעל ניסיון של שנתיים לפחות או עובד הרשות בעל ניסיון דומה שמתקיימים לגביו תנאי הכשירות לשמש חוקר, ושהממונה הסמיך לעניין זה (להלן – חוקר בכיר).

סמכות העיכוב שבסעיף 23ד(ג) ו-23ד(ד) המוצע, מהווה כלי משלים לסמכות החקירה. סמכות העיכוב מוגבלת למטרות העיכוב הקבועות בחוק המעצרים: בירור זהותו ומענו של המעוכב או חקירת המעוכב במקום הימצאו. כמו כן מוצע להסמיך את החוקר לזמן את המעוכב למשרדי הממונה למועד אחר, במקרים שבהם הזיהוי אינו מספיק או שלא היה ניתן לחקור אותו במקום הימצאו.

סעיפי העיכוב מבחינים בין עיכוב עד לעיכוב חשוד בנוגע לעד שאינו חשוד סמכות העיכוב מצומצמת יותר, מאחר שהצדקה להגבלת חירותו פחותה. בהתאם לתפיסה זו, ניתן לזמן עד למועד סביר אחר שייקבע, בדומה לסעיף

(ד) היה לחוקר יסוד סביר לחשד שנעברה עבירה לפי פרקים ב' או ד'4, רשאי הוא לעכב אדם שיכול למסור לו מידע הנוגע לאותה עבירה, כדי לברר את זהותו ומענו וכדי לחקור אותו במקום הימצאו; וכן רשאי הוא לזמן אותו למשרדי הממונה למועד סביר אחר שיקבע לצורך ביצוע אותן פעולות; מי שזומן למשרדי הממונה, יתייצב במועד שזומן אליו; על עיכוב לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיפים 68 ו-72 עד 74 לחוק המעצרים, בשינויים המחוייבים, ובשינויים אלה: הסמכויות הנתונות לשוטר יהיו נתונות לחוקר והסמכויות הנתונות לקצין הממונה יהיו נתונות לחוקר בכיר; לעניין זה, "מידע" – נתונים מכל סוג שהוא.

(ה) לעניין סעיפים קטנים (ג) ו-(ד), יראו את משרדי הממונה שהממונה הכריז עליהם בהודעה ברשומות, כ"תחנת משטרה" לעניין הוראות חוק המעצרים.

זיהוי חוקר 23טו. (א) חוקר לא יעשה שימוש בסמכויות הנתונות לו לפי סימן זה, אלא בעת מילוי תפקידו ובהתקיים שניים אלה:

(1) מתקיים לגביו האמור בסעיף 23יא(א), בשינויים המחוייבים;

(2) הוא לובש מדי חוקר, בצבע ובצורה שהורה הממונה לעניין זה, ובלבד שהמדים כאמור אינם נחזים להיות מדי משטרה.

(ב) הוראות סעיף 23יא(ב) ו-(ג) יחולו, בשינויים המחוייבים, לעניין החובות כאמור בסעיף קטן (א).

סימן ה': שונות

הסתייעות בעובד 23טז. (א) לשם פיקוח על מילוי ההוראות לפי פרקים ב', ד' ו-ה' ולשם הפעלת סמכויותיו לפי סימן ב' ופרק ד'3, רשאי הממונה להסתייע באדם שאינו עובד המדינה, ושבידו אישור שניתן לו לפי הוראות סעיף קטן (ז) (להלן – עובד חיצוני).

(ב) עובד חיצוני יפעל מטעמו של הממונה, בהתאם להנחייתו ולהוראותיו ותחת פיקוחו.

ד ב ר י ה ס ב ר

לממונה לבצע את תפקידו ולהפעיל את סמכויותיו, נדרש ריכוז כוח אדם בעל מומחיות מקצועית בתחומים טכנולוגיים שונים, בדגש על תחום אבטחת המידע, אשר יסייע למפקחי הרשות בביצוע עבודתם השוטפת, במסגרת הליך של פיקוח מינהלי או בירור מינהלי. לפיכך מוצע לקבוע בסעיף קטן (א) את סמכות הממונה להסתייע בעובד חיצוני, כלומר, באדם שאינו עובד המדינה.

על פי המוצע בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), העובד החיצוני יפעל מטעמו של הממונה, בהתאם להנחייתו ולהוראותיו ותחת פיקוחו, ולא יפעיל סמכות הכרוכה בהפעלה של שיקול הדעת שניתן לממונה לפי דין.

בדומה לדרישות החלות על מפקח, גם דרישות אלה יהיו על פי המוצע כפופות לסייגים, כך שהחוקר לא יידרש לקיימן אם הדבר עלול לסכל את הפעלת הסמכות או אם קיים חשש כי ההזדהות תגרום לפגיעה בביטחון או בביטחון אדם אחר. עם זאת, מוצע כי משחלפו הנסיבות שמנעו את הזדהות החוקר, הוא יידרש להזדהות (ובכלל זה ללבוש מדים) מוקדם ככל האפשר.

לסימן ה'

לסעיף 23טז

בסעיף זה מוצע לקבוע את סמכות הממונה להסתייע בעובד חיצוני, גם אם אינו עובד המדינה. כדי לאפשר

(ג) עובד חיצוני לא יפעיל סמכות הכרוכה בהפעלה של שיקול הדעת שניתן לממונה לפי דין.

(ד) הרואה את עצמו נפגע מפעולה של עובד חיצוני, רשאי לפנות בתלונה מנומקת, בכתב, לממונה.

(ה) דינו של עובד חיצוני כדין עובדי המדינה לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור בחוק העונשין, התשל"ז-1977¹⁵ (להלן – חוק העונשין).

(ו) לשם סיוע לממונה לפי סעיף זה, רשאי עובד חיצוני לדרוש מכל אדם הנוגע בדבר למסור לו כל ידיעה או מסמך, ובלבד שניתן לכך אישור מראש מאת מפקח.

(ז) הממונה רשאי לתת אישור לשמש עובד חיצוני למי שמתקיימים בו כל אלה:

(1) הוא בעל ניסיון ומומחיות מתאימים;

(2) הוא לא הורשע בעבירה שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לשמש עובד חיצוני או שמתנהל נגדו הליך פלילי בשל חשד לביצוע עבירה כאמור;

(3) הוא לא עלול להימצא, במישור או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו לפי סעיף זה לבין עניין אישי אחר או תפקיד אחר שלו; לעניין זה – "עניין אישי", של עובד חיצוני – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שכל אחד מאלה מנהלים או עובדים אחראים בו, או של גוף שיש להם בו חלק בהון המניות, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות ההצבעה;

ד ב ר י ה ס ב ר

דרישת ידיעה או מסמך תיעשה באישור ובתיאום עם המפקח הנוכח במקום, אשר מנהל את הליך הפיקוח על כל שלביו.

הפעלת הסמכות לדרישת הידיעות והמסמכים על ידי העובד החיצוני תתאפשר גם בשלב הברור המינהלי, כאשר מופעלות סמכויות הפיקוח.

בסעיף קטן (ו) מוצעים תנאי הכשירות שעובד חיצוני יידרש לעמוד בהם. על פי המוצע על עובד כאמור להיות בעל ניסיון ומומחיות מתאימים. כמו כן, מוצע כי הממונה לא ייתן אישור לשמש עובד חיצוני למי שהורשע בעבירה פלילית שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה הוא אינו ראוי לשמש עובד חיצוני, או שמתנהל נגדו הליך פלילי בשל חשד לביצוע עבירה כאמור. כמו כן לא ייתן אישור לשמש עובד חיצוני למי שעלול להימצא במצב של ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו כעובד חיצוני לבין עניין אישי אחר או תפקיד אחר שלו.

בסעיף קטן (ד) מוצע להסדיר את הדרך שבה ניתן לפנות לממונה בתלונה על עובד חיצוני.

בסעיף קטן (ה) מוצע לקבוע כי דינו של עובד חיצוני כדין עובד המדינה לעניין ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור בחוק העונשין, התשל"ז-1977, כגון לעניין גילוי בהפרת חובה.

בסעיף קטן (ו) מוצע להקנות לעובד חיצוני, לשם סיוע לממונה, סמכות דרישת מידע ומסמכים, ובלבד שהפעלת הסמכות כאמור תאשר מראש בידי מפקח (שהוסמך לפי סעיף 10(ה) לחוק). במסגרת הסיוע כאמור, רשאי העובד החיצוני להתלוות למפקח בעת כניסתו למקום שיש למפקח יסוד סביר להניח שקיים בו מאגר מידע או שנעשה בו שימוש במאגר מידע לפי סעיף 23(א)(4) המוצע. סמכות דרישת המידע תאפשר לעובד החיצוני לדרוש מהגוף המפוקח ידיעות ומסמכים רלוונטיים בהתאם למתווה הפיקוח שנקבע על ידי המפקח ובאישורו. במקרה זה,

¹⁵ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

”קרוב”, של עובד חיצוני – בן זוג, הורה, הורה הורה,
הורה של בן זוג, ילד, אח או אחות, או אדם
אחר הסמוך על שולחנו, וכן בן זוג או ילד של
כל אחד מהם.

הפעלת סמכויות לפי פרק ד' בתקופת בחירות בנוגע למאגר מידע שמפלגה היא בעלת השליטה בו

23.ז.ו. (א) מפקח, מפקח בכיר או חוקר לא יפעיל סמכות הנתונה לו לפי סעיפים 23(א)(4), 23(ב) או 23(א)(3), לפי העניין, בתקופת בחירות, לעניין מאגר מידע אשר מפלגה היא בעלת השליטה בו, אלא באישור יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ייתן אישור כאמור בסעיף קטן (א), אלא אם כן מצא כי הפעלת הסמכות כאמור בו תפגע באופן מהותי ביכולתה של המפלגה הנוגעת בדבר להתמודד בבחירות או לנהל את הקשר עם ציבור הבוחרים, וכי עוצמת הפגיעה הצפויה כאמור עולה על הסיכון לפגיעה בפרטיות ועל הסיכון לפגיעה באינטרס הציבורי העומד בבסיס הפעלת הסמכות; יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי להתנות אישור כאמור בסעיף קטן (א) בתנאים.

(ג) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע סדרי דין לעניין הליכים לפי סעיף זה.

פרק ד'2: פיקוח וביורור מינהלי בגופים ביטחוניים

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23.ז

לפגיעה באינטרס הציבורי העומד בבסיס הפעלת הסמכות הרלוונטית. כמו כן מוצע לקבוע כי יושב ראש ועדת הבחירות יוכל להתנות את האישור האמור בתנאים (כגון, לקבוע כי סמכות הפיקוח במקום תופעל רק לגבי חלק מהמקום המדובר).

גם מוצע להסמיך את יושב ראש ועדת הבחירות, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע סדרי דין לעניין הליכים לפי סעיף זה.

לפרק ד'2 המוצע

פרק זה קובע מודל לפיקוח וביורור מינהלי בגופים ביטחוניים. הצורך בגיבוש הסדר מיוחד לעניין גופים אלה נובע מכך שחלק ניכר מפעולתם המסווגת של גופים ביטחוניים נוגע למאגרי מידע, וחשיפה של גורם חיצוני למידע עלולה להביא לפגיעה בביטחון המדינה.

ועם זאת, קיימת חשיבות מיוחדת לפיקוח ולאכיפה של הוראות החוק הנוגעות למאגרי מידע, שמטרתן להעניק הגנה ראויה לפרטיות של נושאי המידע במאגרים אלה. הדברים מקבלים משנה תוקף מקום שמדובר בגופים ביטחוניים, אשר כחלק מפעילותם ולצורך מילוי תפקידם אוספים באופן שיטתי מידע רב על אנשים.

מתוך הבנה של הקושי המיוחד בעניין זה, מוצע לאמץ מודל של פיקוח פנימי בגופים ביטחוניים. על פי מודל זה,

מוצע לעגן בחוק הסדר שעניינו הפעלת סמכויות לפי פרק ד'1 המוצע, בתקופת בחירות, בנוגע למאגר מידע שמפלגה היא בעלת השליטה בו. הסדר זה תכליתו להבטיח את ההגנה הראויה על הזכות לפרטיות והאינטרס העומד בבסיס הפעלת הסמכות הרלוונטית, אל מול הצורך של מפלגה להתמודד בבחירות ולנהל את הקשר עם ציבור הבוחרים. מוצע לקבוע כי מפקח, מפקח בכיר או חוקר, לפי העניין, יוכלו להפעיל את הסמכות הנתונה להם לביצוע פיקוח במקום, להגשת בקשה למתן צו חיפוש ותפיסה או צו חדירה לחומר מחשב במסגרת הפעלת סמכות הביורור המינהלי או במסגרת הפעלת סמכויות האכיפה, כלפי מאגר מידע שמפלגה היא בעלת השליטה בו, רק לאחר שהממונה פנה אל יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית (להלן – יושב ראש ועדת הבחירות), וקיבל את אישורו להפעלת הסמכות האמורה. יובהר כי הסדר זה יחול על פי המוצע גם על מאגר מידע המוחזק על ידי מחזיק מטעמה של מפלגה.

עוד מוצע לקבוע כי יושב ראש ועדת הבחירות ייתן אישור להפעלת הסמכות האמורה, אלא אם כן מצא כי הפעלת סמכות זו תפגע באופן מהותי ביכולתה של המפלגה בעלת השליטה במאגר להתמודד בבחירות או לנהל את הקשר עם ציבור הבוחרים, וכי עוצמת הפגיעה הצפויה עולה על הסיכון לפגיעה בפרטיות ועל הסיכון

”גוף ביטחוני” – אחד מאלה:

- (1) משטרת ישראל;
- (2) צבא ההגנה לישראל;
- (3) שירות הביטחון הכללי;
- (4) המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים;
- (5) מערך הסייבר הלאומי כהגדרתו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים;
- (6) הרשות להגנה על עדים;
- (7) שירות בתי הסוהר;
- (8) משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו;
- (9) יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה, שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה;
- (10) מפעלים הנכללים בצו שהוציא שר הביטחון לפי פרט (3) בתוספת הראשונה לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, ואשר שר הביטחון הודיע עליהם לשר;
- (11) גוף אחר שקבע שר הביטחון, בצו, בהסכמת שר המשפטים.

(ב) (1) הוראות סימנים ב' ו'ג' בפרק ד'1 לא יחולו על גופים ביטחוניים, והפיקוח והבירור המינהלי בגופים ביטחוניים יבוצעו לפי הוראות פרק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

מערכת הביטחון כמשמעותם בסעיף 20 לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, וכן גוף אחר שקבע שר הביטחון, בצו, בהסכמת שר המשפטים.

עוד קובע הסעיף כי סמכויות הפיקוח והבירור המינהלי על גופים ביטחוניים יבוצעו לפי הוראות פרק ד'2 המוצע, ולא לפי סימנים ב' ו'ג' בפרק ד'1 המוצע.

לעניין הגופים המנויים בתוספת החמישית לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, מוצע כי אופן הפעלת הסמכויות האמורות ייקבע בנוהל שיגובש בהסכמה בין מערך הסייבר הלאומי לבין יחידת הפיקוח כמשמעותה בסעיף 10(ד) לחוק. זאת, בהתאם לרגישות המידע והמערכות הממוחשבות המצויות בגופים אלה. עד להסכמה על נוהל כאמור, לא יופעלו סמכויות כלפי גופים אלה.

פעולות הפיקוח יבוצעו על ידי מפקח פרטיות שהוא עובד הגוף הביטחוני, בהתאם להנחיות הממונה. ממצאי המפקח ידווחו לממונה. יובהר כי הוראות החוק חלות במלואן על הגופים הביטחוניים ופרק זה קובע את האופן שבו יבוצעו פעולות הפיקוח והבירור המינהלי בהנחיית הממונה.

לסעיף 23

מוצע לקבוע את זהות הגופים הביטחוניים שלגביהם יחולו הוראות הפרק המוצע. הגופים הם: משטרת ישראל, צבא ההגנה לישראל, שירות הביטחון הכללי, המוסד למודיעין ולתפקידים מיוחדים, מערך הסייבר הלאומי, הרשות להגנה על עדים, שירות בתי הסוהר, משרד הביטחון ויחידות הסמך שלו, יחידות ויחידות סמך של משרד ראש הממשלה שעיקר פעילותן בתחום ביטחון המדינה, מפעלי

(2) אופן הפעלת הסמכויות לפי סימנים ב' ו'ג' בפרק ד' לעניין הגופים המנויים בתוספת החמישית לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, ייקבע בנוהל שיגובש בהסכמה בין מערך הסייבר הלאומי לבין יחידת הפיקוח כמשמעותה בסעיף 10(ד), וזאת בהתאם לרגישות המידע והמערכות הממוחשבות המצויות בגופים אלה; עד לגיבוש נוהל בהסכמה כאמור, לא יופעלו הסמכויות האמורות כלפי גופים אלה.

(ג) שר הביטחון, בהסכמת שר המשפטים, רשאי שלא לכלול בפרסום ברשומות של צו כאמור בפסקה (11) להגדרה "גוף ביטחוני" שבסעיף קטן (א), את שמו של גוף שלגביו הוצא הצו האמור, מטעמים של שמירה על ביטחון המדינה, ואולם הנוסח המלא של הצו, הכולל את שמו של הגוף האמור, יופקד אצל שר המשפטים.

מינוי מפקח פרטיות 23.יט. (א) ראש גוף ביטחוני, בהתייעצות עם הממונה, ימנה אדם לתפקיד מפקח פרטיות בגוף הביטחוני (בפרק זה – המפקח הפנימי), בהתאם לתנאי כשירות והכשרה שיוורה עליהם הממונה, בהתייעצות עם ראש הגוף הביטחוני.

(ב) המפקח הפנימי ימונה לתקופת כהונה אחת בלבד שלא תעלה על שבע שנים.

(ג) לא תופסק כהונתו של המפקח הפנימי והוא לא יועבר מתפקידו אלא בהתייעצות עם הממונה.

(ד) המפקח הפנימי יהיה עובד הגוף הביטחוני הכפוף ישירות לראש הגוף הביטחוני, או לעובד בכיר בגוף הביטחוני הכפוף ישירות לראש הגוף הביטחוני, והוא יונחה מקצועית בידי הממונה.

(ה) המפקח הפנימי לא ימלא תפקיד נוסף ולא יעסוק בעיסוק נוסף, העלולים להעמיד אותו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידו לפי פרק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23.יט

עוד מוצע לקבוע למפקח הפנימי תקופת כהונה אחת של עד שבע שנים, בדומה למבקר שירות הביטחון הכללי אשר כאמור בסעיף 13(ב) לחוק שירות הביטחון הכללי, התשס"ב-2002, ממונה לתקופת כהונה אחת בת חמש שנים שאינה ניתנת להארכה. כמו כן מוצע לאסור על המפקח הפנימי למלא תפקיד נוסף העלול להעמידו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידו. לבסוף מוצע לקבוע כי הגוף הביטחוני יעמיד לרשות המפקח הפנימי אמצעים הדרושים למילוי תפקידו, כגון כוח אדם ותקציבים, כדי להבטיח כי יהיה ניתן לבצע את פעולות הפיקוח בגופים הביטחוניים בהתאם להנחיות הממונה.

מוצע לקבוע כי ראש גוף ביטחוני ימנה אדם למפקח פרטיות בגוף הביטחוני, שישמש מפקח פנימי ויהיה אחראי על בדיקת עמידתו של הגוף הביטחוני בהוראות החוק. המפקח הפנימי יהיה עובד הגוף הביטחוני ויונחה מקצועית על ידי הממונה. מכיוון שהממונה הוא הגורם המאסר גם לעניין גופים אלה, והוא המנחה מקצועית את עבודתו של המפקח הפנימי, המינוי יעשה בהתייעצות עם הממונה ובהתאם לתנאי כשירות והכשרה שייקבעו על ידו בהתייעצות עם ראש הגוף הביטחוני. בדרך זו גם יובטח כי המפקח הפנימי יעמוד באמות מידה דומות לאלה שבהן עומדים מפקחים אחרים הממונים בידי הממונה. מטעם זה גם מוצע לקבוע שלא תופסק כהונה של מפקח פנימי אלא בהתייעצות עם הממונה.

(1) הגוף הביטחוני יעמיד לרשות המפקח הפנימי אמצעים נאותים הדרושים למילוי תפקידו לפי פרק זה.	
המפקח הפנימי יפקח על יישום הוראות החוק בגוף הביטחוני ויקיים בקרה על ביצוע, ובין השאר –	23.ב. תפקידי המפקח הפנימי
(1) יכין תוכנית עבודה שנתית שתובא לאישור ראש הגוף והממונה, לפיקוח על קיום הוראות החוק ולבירור הפרות של הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כג;	
(2) יבדוק את נוהלי הגוף ומדיניות הגוף בתחום הפרטיות ועמידתם בהוראות החוק;	
(3) יברר הפרות של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 23כג, בהתאם להנחיות הממונה;	
(4) ידווח לממונה בלא דיחוי, בכפוף להוראות ההתאמה הביטחונית והמידור החלות על הגוף, על ממצאים של פעולות הפיקוח, הבדיקה והבירור שביצע;	
(5) יקיים בקרה על אופן תיקון ליקויים שהתגלו בממצאי הפיקוח והבירור;	
(6) יקיים הכשרה והדרכה של עובדי הגוף בנושאי פרטיות;	
(7) יגיש לראש הגוף ולממונה דין וחשבון שנתי על אופן ביצוע תוכנית הפיקוח ועל קיום הוראות החוק בגוף.	
לצורך מילוי תפקידו יהיו למפקח הפנימי הסמכויות הנתונות למפקח לפי סימן ב' לפרק ד', וכן תחול עליו החובה למחוק מידע מדגמי כאמור בסעיף 23(ב). בשינויים המחוייבים.	23.א. סמכויות המפקח הפנימי
(א) דיווח המפקח הפנימי לממונה על ממצאי פעולות פיקוח ובירור שקיים, רשאי הממונה –	23.ב. סמכויות הממונה

ד ב ר י ה ס ב ר

להתוות את מדיניות הפיקוח והאכיפה, וכן לקבל החלטות פרטניות ולתת הנחיות בהתאם לממצאים.

לסעיף 23כא

מוצע לקבוע כי למפקח הפנימי יהיו נתונות סמכויות הפיקוח הנתונות למפקח לפי סימן ב' לפרק ד' ו' כנוסחו המוצע, וכן תחול עליו החובה למחוק מידע מדגמי, המוטלת על הממונה לפי סעיף 23(ב) המוצע.

לסעיף 23כב

מוצע לקבוע את סמכויות הממונה אגב דיווח של המפקח הפנימי על ממצאי פיקוח ובירור מינהלי שקיים בגוף ביטחוני. כאמור, הממונה הוא זה שמתווה את מדיניות הפיקוח והאכיפה בגוף הביטחוני ולו נתון שיקול הדעת, בהתאם לממצאים, אם לבחור במסלול המינהלי או במסלול הפלילי. בהתאם, מוצע כי הממונה יוכל להורות למפקח הפנימי לקיים פעולות משלימות או נוספות, לרבות

לסעיף 23

מוצע לקבוע כי המפקח הפנימי יפקח על יישום הוראות החוק בגוף הביטחוני ויקיים בקרה על ביצוע, ובין השאר יעשה את אלה: יכין תוכנית עבודה שנתית שתובא לאישורם של ראש הגוף ושל הממונה; יבדוק את נוהלי הגוף ומדיניות הגוף בתחום הפרטיות ועמידתם בהוראות החוק; יברר הפרות של הוראות החוק בהתאם להנחיות הממונה; ידווח לממונה בלא דיחוי על ממצאים של פעולות הפיקוח, הבדיקה והבירור שביצע, בכפוף להוראות ההתאמה הביטחונית והמידור החלות על הגוף; יקיים בקרה על אופן תיקון ליקויים שהתגלו בממצאי הפיקוח והבירור; יקיים הכשרות והדרכות של עובדי הגוף בנושאי פרטיות וכן יגיש דין וחשבון שנתי על אופן ביצוע תוכנית הפיקוח וקיום הוראות החוק לראש הגוף ולממונה. כל אלה נועדו להבטיח את קיומו של פיקוח יעיל על מילוי הוראות החוק בגוף הביטחוני, ולאפשר לממונה

- (1) להורות למפקח הפנימי לקיים פעולות משלימות או פעולות נוספות, לרבות תיקון ליקויים;
- (2) להשתמש בסמכויות המסורות לו לפי פרק ד' 3' אם מצא כי הופרה הוראה מן ההוראות המנויות בסעיף 23כג.

- (ב) סבר הממונה כי הממצאים כאמור בסעיף קטן (א), מעלים חשד לביצוע עבירה לפי חוק זה או שנודע לו בדרך אחרת על ביצוע עבירה כאמור, יהיו נתונות לחוקר סמכויות האכיפה לפי סעיף 23ז, אלא אם כן הייתה רשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור עבירות באותו גוף ביטחוני.
- (ג) לא יעשה חוקר או ממונה שימוש בסמכויותיו לפי פרק זה כלפי גוף ביטחוני, אלא לאחר שעבר התאמה ביטחונית כמשמעותה בסעיף 15 לחוק שירות הביטחון הכללי, התש"ב-2002¹⁴.

פרק ד' 3': אמצעי אכיפה מינהליים

ד ב ר י ה ס ב ר

מהירה להפריה ומסייעת בכך להחזיר את המפוקח למשטר ציות. לכן, ההפרות שבשלהן מופעלת אכיפה מינהלית הן רק הפרות שקל, פשוט וברור להיווכח בקיומן לנוכח מקצועיותו של הממונה, שהוא המאסדר של התחום, והיכרותו את ההוראות המחייבות את הפועלים בתחום שעליו הוא אמון. הפרות אלה אינן מחייבות בירור עובדתי מורכב, ויתר על כן – אינן דורשות בירור של יסוד נפשי שאינו רלוונטי בהקשר של הוכחת הפרת ההוראות הרגולטוריות.

נוסף על כך, הטלת הסנקציה המינהלית – העיצום הכספי, שונה מהטלת הסנקציה הפלילית. הסנקציה המינהלית היא סנקציה כספית ואילו הסנקציה הפלילית יכולה להטיל גם הגבלות על החירות (דוגמת עונש מאסר). הסנקציה המינהלית אינה מלווה בקלון חברתי המלווה בהרשעה בפלילים ואינה גוררת אחריה רישום פלילי.

בהתאם למגמה העולמית בתחום הגנת הפרטיות במאגרי מידע ולמגמה המתוארת לעיל בתחום האכיפה החלופית בידי רשויות פיקוח בישראל, ובשל יתרונות האכיפה המינהלית המתוארים לעיל, מוצע לעגן בחוק סמכות לממונה או למי שהוא יאצול לו את סמכותו לעניין זה (ראו סעיף 23זממו המוצע), להטיל סנקציה מינהלית בשל הפרת חלק מהוראות החוק, המתאימות לאכיפה בדרך זו. בכך תינתן לממונה או למי שהממונה אצל לו את סמכותו כאמור, סמכות יעילה ומידתית שמאפשרת לטפל במקרים של אי-ציות לחוק באופן מדרג שהולם את סוגי הפרות השונות ואת נסיבות הביצוע השונות שלהן.

סמכות זו, המאפשרת אכיפה באמצעים מינהליים, כפופה לכללי המשפט המינהלי, בין השאר בכל הנוגע לדיוות הראיות הנדרשות להטלת הסנקציה המינהלית, לזכות השימוע בטרם הטלתה, ולזכות לעתור נגד ההחלטה המינהלית לאחר קבלתה.

תיקון ליקויים, וכן להשתמש בסמכויות המסורות לו לפי פרק ד' 3' המוצע (לעניין זה יש לציין כי הסמכות לחדור לחומר מחשב בצו בית משפט במסגרת בירור מינהלי, תבוצע על ידי המפקח הפנימי). כמו כן, במקרים שבהם סבור הממונה כי הממצאים מעלים חשד לביצוע עבירות על הוראות החוק, או שנודע לו בדרך אחרת על ביצוע עבירה כאמור, יהיו נתונות לחוקר שהוסמך לפי החוק ועבר התאמה ביטחונית מתאימה, סמכויות האכיפה המנויות בסימן ד' בפרק ד' המוצע, אלא אם כן הייתה רשות אחרת המוסמכת לחקור על פי דין עבירות באותו גוף ביטחוני.

לפרק ד' 3' המוצע

כפי שפורט בדברי ההסבר לפרק ד' המוצע, האכיפה במישור הפלילי לברדה אינה מספקת פתרון מלא לאכיפת הוראות חוק הגנת הפרטיות הנוגעות למאגרי מידע. מורכבותם של ההליכים הפליליים מביאה לסרבול ועיכוב בתגובה הנאותה למעשי העבירה. כמו כן, לעיתים התגובה ההולמת את נסיבות ביצוע ההפרה אינה מצדיקה את האכיפה במישור הפלילי דווקא שאמורה להיות מופעלת במקרים חמורים.

בשנים האחרונות, גובר השימוש במנגנוני אכיפה מינהליים, ובראשם הטלת עיצום כספי, ככלים חלופיים למשפט הפלילי. במשך שנים ארוכות נעשה שימוש באכיפה הפלילית גם להפרות של הוראות חוק רגולטוריות, שכן ההפרות הוגדרו כעבירות פליליות (המסווגות בעולם דיני העונשין כעבירות שהן mala prohibita, קרי: עבירות הסדר). עם השנים גברה התפיסה כי מנגנון של אכיפה מינהלית, קרי הטלת סנקציות בידי רשות מינהלית ולא בידי בית משפט, מתאים יותר לטיפול בהפרות של הוראות חוק רגולטוריות.

יתרונה של האכיפה המינהלית, לעומת האכיפה הפלילית, טמון ביעילות הפעלתה, המאפשרת תגובה

¹⁴ ס"ח התשס"ב, עמ' 179.

סימן א': הטלת עיצום כספי

עיצום כספי 23כג. (א) בסעיף זה –

“מידע רגיל” – מידע שאינו מידע בעל רגישות מיוחדת;

“הסכום הבסיסי” – סכום כמפורט להלן, לפי העניין;

(1) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע הכולל מידע על מספר אנשים שאינו עולה על 1,000, שיש בו רק מידע רגיל – 5,000 שקלים חדשים; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 50,000 שקלים חדשים;

דברי הסבר

ומכאן על סכום העיצום הכספי, שהמונה רשאי להטיל: מספר האנשים שעל אודותיהם יש מידע במאגר (ככל שהמספר גדול יותר – כך סכום העיצום הכספי גדל) ורגישות המידע (הפרות ביחס למידע בעל רגישות מיוחדת יגררו הגדלה של העיצום הכספי). גם מידת חומרתה של ההפרה משפיעה על גובה העיצום הכספי (הדבר מתבטא במכפלות של פי 2 ופי 4 מהסכום הבסיסי).

נוסף על כך מוצע, בסעיף קטן (ה), להסמיך את הממונה להטיל עיצום כספי בשל הפרת הוראות שנקבעו מכוח חוק הגנת הפרטיות, המנויות בטור א' לתוספת לחוק כנוסחה המוצע (להלן – התוספת). זאת, במטרה לאפשר הטלת עיצום כספי בשל הפרת ההוראות הקבועות בתקנות אבטחת מידע, בהתאם לפירוט ולסכומים הקבועים בתוספת. סכומים אלה נקבעו בשים לב לחומרת ההפרה ולרמת האבטחה שחלה על מאגר המידע המסוים שבקשר אליו היא בוצעה, בהתאם להוראות תקנות אבטחת מידע. רמות האבטחה מבוססות בעיקרן על היקף המידע שבמאגר המידע, מידת רגישותו, ומספר בעלי ההרשאה בו.

כמו כן מוצע, בסעיף 16 להצעת החוק, להסמיך את שר המשפטים לתקן את התוספת, הן לעניין גובה העיצומים הכספיים הנקוב בה והן לעניין ההוראות שניתן להטיל עיצום כספי בשל הפרתן – הפרה של הוראות אחרות בתקנות אבטחת המידע או של הוראות בתקנות אחרות לפי החוק, וזאת כדי לאפשר התאמה של יעדי האכיפה ואמצעיה להתפתחות הטכנולוגיה ולשינויים בסוג האיומים על הפרטיות והשלכותיהם על נושאי המידע.

סעיף 17 לחוק קובע כי בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר מידע או מנהל מאגר מידע, אחראים, כל אחד מהם, לאבטחת המידע שבמאגר המידע. חובת בעל השליטה לוודא כי המידע שבמאגר המידע מאובטח כראוי, חלה גם כאשר הוא התקשר עם גורם חיצוני המשמש כמחזיק מטעמו במאגר. כפועל יוצא של חובה זו, מוצע, בסעיף קטן (ו) כנוסחו המוצע, לאפשר הטלת עיצום כספי על בעל השליטה במאגר מידע במקרים שבהם הוטל עיצום כספי על המחזיק באותו מאגר, ובעל השליטה לא פעל להפסקת ההפרה בידי המחזיק.

לסימן א'

לסעיף 23כג

סעיף זה מסמיך את הממונה להטיל עיצום כספי בשל הפרת הוראות החוק המנויות בסעיף.

תכליתה של הסנקציה המינהלית היא תכלית הרתעתית-מניעתית. היא מניחה כי ביצוע הפרות של עבירות הסדר נעשה מתוך שיקולים תועלתניים של המפר שסבור, למשל, שאייקום ההוראה עשוי לחסוך לו הוצאות. מסיבה זו גובה הסכום של העיצום הכספי נועד למנוע את התמריץ הכלכלי להפר את החוק, קרי לנטרל את קיומה של “ההפרה היעילה”. עם זאת, גובה הסכום של העיצום הכספי צריך להיות מידתי ולא לסכן את המשך פעילותו הכלכלית של המפר, שכן מטרת הסנקציה המינהלית היא החזרת המפוקח למשטר ציות ולא לגרום בפועל להפסקת פעילותו.

ההפרות המנויות בסעיף זה, מחולקות לשלוש קבוצות לפי דרגת חומרה עולה: ההוראות המנויות בסעיף קטן (ד) הן ההפרות החמורות ביותר – ולכן הפרתן יכולה להביא להטלת העיצום הכספי שבמדרג החומרה הגבוהה ביותר.

יצוין כי על פי המוצע יהיה ניתן להטיל עיצום כספי רק על הגורמים המפוקחים שעליהם מוטלות חובות לפי החוק, קרי בעל שליטה במאגר מידע המחזיק במאגר מידע, או מנהל מאגר מידע, לפי העניין. עוד יובהר כי לפי סעיף קטן (ד)(1) עד (3) כנוסחו המוצע, יהיה אפשר להטיל עיצום כספי על בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר מידע או מנהל מאגר מידע שעשו שימוש במידע ממאגר מידע שלא למטרה שלשמה נמסר, בלא הרשאה או בחריגה מהרשאה, או שהחזיקו במידע ממאגר מידע בלא הרשאה או בחריגה ממנה, וזאת לגבי כל מידע שמקורו במאגר מידע, ולא רק לגבי מידע ממאגר המידע שבשליטתם, בהזקתם או בנייהולם של אותם גורמים מפוקחים.

קביעת סכום העיצום הכספי ביחס להפרות המנויות בסעיף 23כג המוצע, מבוססת על מדרג הפרות אשר בבסיסו סכום בסיסי. שני פרמטרים משפיעים על הסכום הבסיסי,

(2) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע הכולל מידע על מספר אנשים העולה על 1,000 ואינו עולה על 10,000, שיש בו רק מידע רגיל – 10,000 שקלים חדשים; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 100,000 שקלים חדשים;

(3) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע הכולל מידע על מספר אנשים העולה על 10,000 ואינו עולה על 100,000, שיש בו רק מידע רגיל – 20,000 שקלים חדשים; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 200,000 שקלים חדשים;

(4) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע הכולל מידע על מספר אנשים העולה על 100,000 ואינו עולה על 1,000,000, שיש בו רק מידע רגיל – 40,000 שקלים חדשים; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 400,000 שקלים חדשים;

(5) לעניין הפרה בקשר למאגר מידע שיש בו מידע על מספר אנשים העולה על 1,000,000, שיש בו רק מידע רגיל – 80,000 שקלים חדשים; ואם יש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת – 800,000 שקלים חדשים.

(ב) הפר אדם או גוף ציבורי כהגדרתו בסעיף 23 (בפרק זה – גוף ציבורי) הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, לפי העניין, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום הבסיסי:

(1) ניהל או החזיק מאגר מידע החייב ברישום שלא בהתאם להוראות סעיף 8(א);

(2) לא מסר לממונה את הפרטים המנויים בסעיף 9(ב)(1), בניגוד להוראות סעיף 8(ג);

(3) כלל פרטים שאינם נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע שהוגשה לפי סעיף 9;

(4) לא הודיע לממונה על שינוי בפרטים המנויים בסעיף 9(ב) או בפרטים שנקבעו לפי סעיף 9(ג), בניגוד להוראות סעיף 9(ד), או לא הודיע על הפסקת פעולתו של מאגר המידע, בניגוד להוראות אותו סעיף;

(5) ניהל או החזיק מאגר מידע המשמש לשירותי דיוור ישיר, בלי שיש בידו רישום המציין את המקור שממנו קיבל כל אוסף נתונים המשמש לצורך מאגר המידע ומועד קבלתו וכן למי מסר כל אוסף נתונים כאמור, בניגוד להוראות סעיף 17ה;

(6) לא פירט, על דרישת מידע, כי הוא מוסר דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23ג, בניגוד להוראות סעיף 23ד(א);

- (7) לא קיים רישום של המידע שמסר בהתאם לסעיף 23ג, בניגוד להוראות סעיף 23ד(ב);
- (8) לא הודיע לממונה כי הוא מקבל דרך קבע מידע בהתאם לסעיף 23ג והמידע נאגר במאגר מידע, בניגוד להוראות סעיף 23ד(ג);
- (9) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שלא מסר למפקח מסמך או עותק מחומר מחשב, בניגוד להוראות סעיף 23א(2) או (3).
- (ג) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בשיעור של כפל הסכום הבסיסי:
- (1) הפר הוראה להפסקת הפרה שנתן לו הממונה לפי סעיף 8א(ב);
- (2) פנה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע, בלי שמסר לו הודעה כנדרש בסעיף 11;
- (3) סירב לאפשר לאדם שמידע עליו מוחזק במאגר מידע לעיין במידע שעליו, בניגוד להוראות לפי סעיף 13;
- (4) ביצע שינוי במידע שברשותו בלי שהודיע עליו לכל מי שקיבל את המידע, בניגוד להוראות לפי סעיף 14(ב);
- (5) לא הודיע למבקש על סירוב לתקן מידע המצוי במאגר מידע שבבעלותו או למוחקו, בניגוד להוראות לפי סעיף 14(ג);
- (6) לא תיקן מידע המצוי במאגר מידע שבהחזקתו, בניגוד להוראות סעיף 14(ד);
- (7) החזיק במאגרי מידע בשליטת בעלים שונים בלי שהבטיח כי אפשרות הגישה לכל מאגר תהיה נתונה רק למי שהורשו לכך במפורש בהסכם בכתב בינו לבין בעל השליטה באותו מאגר, בניגוד להוראות סעיף 17א(א);
- (8) לא מינה אחראי על הגנת מידע, בניגוד להוראות סעיף 17ב(א);
- (9) ניהל או החזיק מאגר מידע המשמש לשירותי דיוור ישיר, בלא שהמאגר היה רשום במרשם או שאחת ממטרותיו הרשומות של המאגר היא שירותי דיוור ישיר, בניגוד להוראות סעיף 17ד;
- (10) פנה לאדם בדיוור ישיר שלא בהתאם להוראות סעיף 17ו(א) לחוק;
- (11) לא נענה לדרישתו של אדם בהתאם לסעיף 17ו(ב), שמידע המתייחס אליו יימחק ממאגר מידע המשמש לדיוור ישיר, בניגוד להוראות סעיף 17ו(ד);

(12) לא נענה לדרישתו של אדם בהתאם לסעיף 17(ג), כי מידע המתייחס אליו, לא יימסר לאדם, לסוג בני אדם או לאנשים מסוימים, בניגוד להוראות סעיף 17(ד).

(ד) מי שהפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כמפורט להלן, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בשיעור של פי ארבעה מהסכום הבסיסי:

(1) בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק במאגר שהשתמש במידע, לרבות ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם אף שאינה בגדר מידע (בפרק זה – ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם), ממאגר מידע, שלא למטרה שלשמה נמסרו, או שהרשה לאחר מטעמו להשתמש במידע או בידיעה כאמור שלא למטרה שלשמה נמסרו, בניגוד להוראות סעיף 10ב;

(2) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שהשתמש במידע, לרבות ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם, ממאגר מידע, בלא הרשאה של בעל השליטה במאגר המידע, או בחריגה מהרשאה כאמור, בניגוד להוראות סעיף 10ג(א);

(3) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שהחזיק במידע או בידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם, ממאגר מידע, בלא הרשאה של בעל השליטה במאגר המידע או בחריגה מהרשאה כאמור, בניגוד להוראות סעיף 10ג(ב); לעניין זה, "החוקה" – כהגדרתה בסעיף 10ג(ב).

(ה) הפר אדם הוראה מההוראות התקנות שנקבעו לפי סעיף 36, כמפורט בטור א' לתוספת, החלה עליו, רשאי הממונה להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה בסכום הקבוע לגביו בטור ב', בטור ג' או בטור ד' לצידה, לפי העניין.

(1) (1) נמסרה למחזיק במאגר מידע דרישת תשלום בשל הפרת הוראה כאמור בסעיף קטן (ה), יודיע על כך הממונה לבעל השליטה במאגר בצירוף העתק מדרישת התשלום שנמסרה למחזיק, ויורה לבעל השליטה במאגר לפעול להפסקת ההפרה בידי המחזיק, והכול בפרק זמן כפי שיוורה הממונה.

(2) לא הופסקה ההפרה כאמור בפסקה (1), רשאי הממונה למסור לבעל השליטה במאגר הודעה על כוונת חיוב כאמור בסעיף 23כג בשל אותה הפרה, ויחולו לגבי בעל השליטה במאגר לעניין אותה הפרה, בשינויים המחויבים, ההוראות לפי סימן זה, כאילו היה המפר; סכום העיצום הכספי שיוטל על בעל השליטה במאגר בשל הפרה כאמור יהיה הסכום שניתן להטיל על המחזיק בשל אותה הפרה.

הודעה על כוונת חיוב 23כב. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה ממהוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כג (בפרק זה – המפר), ובכוונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונת חיוב).

(ב) בהודעה על כוונת חיוב יציין הממונה, בין השאר, את אלה:

(1) המעשה או המחדל (בפרק זה – המעשה), המהווה את ההפרה, ומועד ביצועו;

(2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;

(3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו בפני הממונה לפי הוראות סעיף 23כזה וכי יראו את ההודעה על כוונת חיוב כדרישת תשלום אם המפר לא יממש את הזכות האמורה, כאמור בסעיף 23כו(ד);

(4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת לפי הוראות סעיף 23כז, ושיעור התוספת.

זכות טיעון 23כב. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב לפי הוראות סעיף 23כד רשאי לטעון את טענותיו, בכתב, בפני הממונה, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולעניין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה; הממונה רשאי להאריך את התקופה האמורה, מטעמים מיוחדים שיירשמו.

ד ב ר י ה ס ב ר

כי המחזיק הפר את ההוראה שנקבעה בתקנות כאמור והן לעניין הכוונה להטיל על בעל השליטה עיצום כספי ולעניין סכומו.

לסעיפים 23כב ו-23כזה

בסעיפים אלה מוצע לקבוע את אופן הפעלת הסמכות להטיל עיצום כספי. ההוראות המוצעות הן ההוראות המקובלות בהסדרי החקיקה הכוללים כבר היום סמכות זו. הוראות מפורטות אלה נועדו להבטיח זכויות בסיסיות של מפר במסגרת הליך מינהלי ראוי, הפעלה שוויונית של הסמכות ביחס למפרים ושקיפות של פעולת הממונה.

השלב הראשון בהפעלת הסמכות כלפי מפר שיש לגביו תשתית ראייתית המעידה על יסוד סביר להניח כי בוצעה על ידו הפרה של הוראות החוק, הוא משלוח

הסמכות המוצעת נועדה למקרה שבו הממונה קבע כי המחזיק הפר את הוראות התקנות המפורטות בתוספת, הטיל עליו עיצום כספי והורה לו לתקן את ההפרה, אך המחזיק לא תיקן את ההפרה. כדי שלא ייווצר מצב שבו ההפרה אינה מתוקנת בלי שגורם כלשהו נושא באחריות לכך, מוצע לקבוע כי הממונה יודיע לבעל השליטה במאגר המידע בדבר דרישת תשלום שנמסרה למחזיק בשל הפרת הוראה שנקבעה בתקנות אבטחת מידע, ויורה לו לפעול להפסקת ההפרה בידי המחזיק, בתוך פרק זמן שייקבע בהודעה. אם לא הופסקה ההפרה, תימסר גם לבעל השליטה הודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 23כד המוצע, בשל אותה הפרה, ויחולו לגבי בעל השליטה, לעניין אותה הפרה, ההוראות לפי סימן א' המוצע (הטלת עיצום כספי). ויובהר כי זכותו של בעל שליטה במאגר מידע לטעון את טענותיו לפני הממונה חלה הן לעניין עצם קביעת הממונה

<p>(א) הממונה יחליט, לאחר ששקל את הטענות שנטענו לפי סעיף 23כזה, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשאי הוא להפחית את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 23כזה.</p> <p>(ב) החליט הממונה לפי סעיף קטן (א) –</p>	<p>החלטת הממונה ודרישת תשלום</p>
<p>(1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישה, בכתב, לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), ובה יציין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;</p> <p>(2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך בכתב.</p> <p>(ג) בדרישת התשלום או בהודעה, לפי סעיף קטן (ב), יפרט המנהל את נימוקי החלטתו.</p> <p>(ד) לא טען המפר את טענותיו לפי הוראות סעיף 23כזה בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמור.</p>	
<p>(א) בהפרה נמשכת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.</p>	<p>הפרה נמשכת הפרה חוזרת</p>

ד ב ר י ה ס ב ר

הממונה עדות לקיום נסיבות שבשלהן יכול הממונה להפעיל את סמכותו להפחית את סכום העיצום הכספי לפי סעיף 23כזה המוצע.

החליט הממונה להטיל עיצום כספי, ישלח למפר דרישת תשלום ובה יציין את סכום העיצום הכספי המעודכן. החליט הממונה שלא להטיל עיצום כספי, ימסור הודעה על כך למפר בכתב.

אם המפר בחר שלא לטעון את טענותיו, תהפוך ההודעה הראשונית על כוונת החיוב לסופית (כלומר ל"דרישת תשלום"), בחלוף 30 ימים מהמסירה למפר, ויהיה על המפר לשלם את סכום העיצום הכספי המצויין בה.

לסעיף 23כז

חלק מההפרות הרגולטוריות הן הפרות נמשכות לפי טבען. מוצע לקבוע שכאשר הפרה היא הפרה נמשכת, ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה. בהפרה חוזרת, מוצע לקבוע כי יוטל על המפר כפל העיצום הכספי. הפרה חוזרת היא הפרת הוראה מהוראות החוק בתוך שנתיים מההפרה הקודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע. העיצום המוטל בשלה מבטא את הסלמת האמצעי הננקט ביחס למפר רצידיביסט.

הודעה על כוונה להטיל עיצום כספי (להלן – הודעה על כוונת חיוב). הודעה זו מבהירה למפר כי לממונה יש תשתית ראייתית מבוססת המעידה על ביצוע הפרה על ידו. עוד מבהירה ההודעה מהו סכום העיצום הכספי שצפוי להיות מוטל על המפר בשל ביצוע ההפרה האמורה, כפי שמשקפת מהתשתית הראייתית שלפני הממונה.

בסעיף 23כזה המוצע מעוגנת זכות הטיעון של המפר לפני הרשות, כמקובל בהליך מינהלי. לפי אותו סעיף, מפר שנמסרה לו הודעה על כוונת חיוב כאמור רשאי לטעון את טענותיו בכתב לפני הממונה הן לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי והן לגבי סכומו, בתוך 30 ימים מיום שנמסרה לו ההודעה, והממונה רשאי להאריך את התקופה האמורה בתקופה נוספת. למפר זכות לטעון את טענותיו בכתב, אך לממונה שמורה הזכות להיענות לבקשת מפר לטעון את טענותיו בעל פה לפני הממונה.

לסעיף 23כז

מוצע לקבוע כי רק לאחר ששקל הממונה את טענות המפר, יחליט אם יש להטיל עיצום כספי ומה גובהו. אם הממונה יחליט כי לא התגלו עובדות חדשות הסותרות או המשנות את התשתית הראשונית שעליה נסמך כי אכן בוצעה הפרה, הוא יטיל על המפר עיצום כספי.

סכום העיצום הכספי יהיה כפי שצוין בהודעה על כוונת חיוב, או בסכום מופחת, אם המפר הביא לפני

(ב) בהפרה חוזרת ייווסף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כג, בתוך שנתיים מהפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.

סכומים מופחתים 23כח. (א) הממונה אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים לפי סימן זה, אלא לפי הוראות סעיף קטן (ב).

(ב) שר המשפטים רשאי לקבוע נסיבות ושיקולים שבשלהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמוך מהסכומים הקבועים בסימן זה, ובשיעורים שיקבע.

סכום מעודכן של העיצום הכספי 23כט. (א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 23כד(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב; הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור ועוכב תשלומו של העיצום הכספי בידי הממונה או בידי בית המשפט – יהיה העיצום הכספי לפי סכומו המעודכן ביום ההחלטה בעתירה או בערעור לפי העניין.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23כח

הכלכלית של המפוקח. זאת, מאחר שמטרת העיצום הכספי, כאמור, היא להשיב את המפוקח למשטר ציות ולא לסכן את פעילותו הכלכלית.

לסעיף 23כט

לסעיף קטן (א)

מוצע לקבוע הוראות ערכון בנוגע לסכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 23כג המוצע, שיבחרו מהו הסכום שיש לשלם בשל פער זמנים בין ההודעה על כוונת חיוב ובין דרישת התשלום, או במקרה של עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים.

על פי המוצע, העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המעודכן במועד מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שבחר שלא לטעון טענותיו לפני הממונה כאמור בסעיף 23כד(ד) המוצע – הסכום המעודכן ביום מסירת ההודעה על כוונת חיוב. כמו כן, אם הוגשה עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים על הטלת העיצום הכספי, או הוגש ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, ובית המשפט הורה על עיכוב תשלומו של העיצום הכספי כאמור בסעיף 23מא(א) המוצע, יהיה סכום העיצום הכספי הסכום המעודכן ביום ההחלטה בעתירה או בערעור, לפי העניין.

מאחר שההסדר המוצע מסמיך את הממונה להטיל עיצום כספי בסכום קבוע (כמפורט לעיל, סכום העיצום הספציפי נקבע על יסוד הסכום הבסיסי ובהתחשב בקיומם של פרמטרים שונים בהתאם למדרג הקבוע בסעיף 23כג המוצע), נדרשת הסמכה של הממונה להטיל עיצום כספי בסכום נמוך מזה הקבוע בחוק, זאת כדי לאפשר גמישות והתחשבות, בין השאר במצבים שבהם מדובר במפוקח צייתן שמשתף פעולה עם הממונה. הסמכה כזו קבועה בצורה מפורשת בסעיף זה. מוצע להסמיך את שר המשפטים לקבוע בתקנות נסיבות ושיקולים שבהתקיימם יפחית הממונה את העיצום הכספי בשיעורים הקבועים לצידם (להלן – תקנות הפחתה).

בתקנות ההפחתה רשאי שר המשפטים להביא בחשבון נסיבות ושיקולים המעידים על כך שמדובר במפוקח המציית בדרך כלל להוראות החוק או במפוקח המשתף פעולה עם הממונה, אשר נכון לנקוט לגביו אמצעים למניעת הישנות ההפרה או לתקן את הנוקיים שנגרמו בשלה. כמו כן, במסגרת תקנות ההפחתה ראוי אף להתחשב במחזור עסקאותיו של המפר ולהפחית את סכום העיצום הכספי במקרים שבהם קיים חשש להמשך פעילותו

(ב) הסכום הבסיסי הקבוע בסעיף 23כג יתעדכן ב־1 בינואר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון). בהתאם לשיעור שינוי המדד הידוע ביום העדכון לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של 10 שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

(ג) הממונה יפרסם ברשומות הודעה על הסכום הבסיסי המעודכן לפי סעיף קטן (ב).

המועד לתשלום העיצום הכספי	23ל.	על המפר לשלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 23כב.
הפרשי הצמדה וריבית	23לא.	לא שילם המפר עיצום כספי במועד, ייוספו על העיצום הכספי לתקופת הפיגור, הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 ¹⁵ (בפרק זה – הפרשי הצמדה וריבית). עד לתשלומו.
גבייה	23לב.	עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה, ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995 ¹⁶ .

סימן ב': התראה מינהלית

ד ב ר י ה ס ב ר

ההתראה המינהלית מאפשרת למפר הזדמנות לתקן את ההפרה, בלא תשלום העיצום הכספי. זאת, למרות שהתשתית העובדתית שלפני הממונה מעידה כי הייתה הפרה של הוראות החוק. מנקודת מבטו של הממונה, מנגנון ההתראה מאפשר לו להבהיר את דרישותיו לגורמים הנתונים לפיקוח, בטרם יטיל עליהם עיצום כספי. ההנחה בבסיס הוויתור על הטלת עיצום כספי היא שהוראות הרגולציה אינן בהירות דיין או שהרגולציה מחייבת תקופת התארגנות מבחינת המפוקחים, שבמהלכה יהיה להם קושי לקיים את דרישותיה. ההתראה המינהלית מאפשרת להבהיר גם למפר וגם לציבור המפוקחים הרחב, כי ההתנהגות שבשלה נשלחה ההתראה היא הפרה של הוראות החוק.

יובהר כי השימוש בכלי זה מתאים רק להפרות שאין בהן חומרה יתרה. הפרות חמורות מחייבות הפגנת מדיניות רגולציה תקיפה ולכן, ככלל, לא יהיה ניתן להסתפק בהתראה. גם במצב שבו המפר מפר את ההוראה שלא בפעם הראשונה, השימוש בכלי אכיפה זה אינו מתאים. במצב דברים כזה ספק אם ניתן לייחס למפר את חוסר ההבנה שניתן לייחס במצבים מסוימים למפר שזו לו הפעם הראשונה שהוא מפר את הוראות החוק.

כדי להבטיח שקיפות ושוויוניות באכיפה ולהגביר את הוודאות, מוצע, בסעיף 23לג, להבנות את שיקול הדעת של הממונה בהפעלת הסמכות ולעגן את המקרים המתאימים למשלוח התראה, בנהלים שיקבע הממונה באישור היועץ המשפטי לממשלה או משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהוא הסמיך לכך.

לסעיפים קטנים (ב) ו-(ג)

מוצע לקבוע מנגנון אוטומטי לעדכון הסכום הבסיסי, ב־1 בינואר בכל שנה (להלן – יום העדכון). בהתאם לשיעור שינוי מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, הידוע ביום העדכון, לעומת המדד שהיה ידוע ב־1 בינואר של השנה הקודמת. עוד מוצע לקבוע כי הממונה יפרסם ברשומות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים כאמור.

לסעיפים 23ל עד 23לב

מוצע לקבוע כי העיצום הכספי ישולם בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 23כב המוצע, וכי אם לא שולם עיצום כספי במועד, ייוספו עליו לתקופת הפיגור הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961 (להלן – הפרשי הצמדה וריבית), עד לתשלומו. עוד מוצע לקבוע, בסעיף 23לב המוצע, כי עיצום כספי ייגבה לאוצר המדינה ועל גבייתו יחול חוק המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות, התשנ"ה-1995.

לסימן ב'

בסעיף 23לג מוצע כלי מינהלי נוסף – ההתראה המינהלית. זהו כלי אכיפה המקל עם המפר, ומחליף במקרים מסוימים הטלה של עיצום כספי. כלי אכיפה זה הוא כלי המיועד לעודד ציות של המפוקחים ולאפשר התמודדות עם הפרות עתידיות, על ידי מתן תמריץ שלילי לביצוען ותמריץ חיובי לציות.

¹⁵ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

¹⁶ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

התראה מינהלית 23לג. (א) היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כג, והתקיימו נסיבות שקבע הממונה, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא, במקום להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן א', למסור לו התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.

(ב) בהתראה מינהלית יציין הממונה מהו המעשה המהווה את ההפרה, יודיע למפר כי עליו להפסיק את ההפרה וכי אם ימשיך בהפרה או יחזור עליה יהיה צפוי לעיצום כספי בשל הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, לפי העניין, כאמור בסעיף 23לד, וכן יציין את זכותו של המפר לבקש את ביטול ההתראה לפי הוראות סעיף 23לד.

בקשה לביטול התראה מינהלית 23לד. (א) נמסרה למפר התראה מינהלית כאמור בסעיף 23לג, רשאי הוא לפנות לממונה, בכתב, בתוך 30 ימים, בבקשה לבטל את ההתראה בשל כל אחד מטעמים אלה:

(1) המפר לא ביצע את ההפרה;

(2) המעשה שביצע המפר, המפורט בהתראה, אינו מהווה הפרה.

(ב) הממונה רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים שיירשמו.

(ג) קיבל הממונה בקשה לביטול התראה מינהלית, לפי הוראות סעיף קטן (א), רשאי הוא לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהותיר את ההתראה על כנה; החלטת הממונה תינתן בכתב, ותימסר למפר בצירוף נימוקים.

ד ב ר י ה ס ב ר

לא ביצע את ההפרה הראשונה. תחיימת אפשרות העלאת הטענות לשלב משלוח ההתראה בלבד נועדה ליצור סופיות להליכים, וכן ודאות ומתן תוקף להתראה ככזו שאמורה להניע את המפר לציית לחוק.

עוד מוצע לקבוע, בסעיף 23לה(ב), כי אם נמסרה למפר התראה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נשלחה ההתראה, ימסור לו הממונה הודעה על כוונת חיוב בשל הפרה נמשכת. לעניין זה יובהר כי מכיוון שבהתראה מינהלית מוותר הממונה, כאמור לעיל, על העיצום הכספי בשל ההפרה, סכום העיצום הכספי שיוטל במקרה זה הוא בשל הימשכות ההפרה, ואינו כולל את סכום העיצום הכספי בשל ההפרה הראשונה שבשלה ניתנה ההתראה. ההודעה על כוונת חיוב שימסור הממונה למפר במקרה זה תהיה כאמור בסעיף 23כד המוצע, בשינויים המחויבים. כך למשל, במקרה זה תכלול ההודעה פרטים הנוגעים להפרה הנמשכת, ובין השאר נתונים לעניין התמשכות ההפרה

אף על פי שמשלוח ההתראה אינו מלווה בסנקציה מיידית דוגמת הטלת העיצום הכספי, לנוכח העובדה שיש בה קביעה בדבר ביצועה של הפרה ומשמעויות עתידיות לגבי הפרות נוספות, מוצע לאפשר למפוקח לתקוף את החלטת הממונה בשתי דרכים: האחת – הגשת בקשה לביטול ההתראה מאחת העילות המנויות בסעיף 23לד המוצע, והשנייה – הגשת עתירה לבית המשפט לעניינים מינהליים. אם המפוקח הגיש בקשה לביטול התראה מינהלית, הממונה רשאי לבטל את ההתראה או לדחות את הבקשה ולהותיר את ההתראה על כנה. החלטת הממונה תינתן למפוקח בכתב בצירוף נימוקי החלטה.

על פי המוצע בסעיף 23לה(א), אם המפר לא ביקש את ביטול ההתראה או לא עתר לבית המשפט כאמור (או שעתר ובית המשפט דחה את עתירתו), וראים אותו כמי שביצע את ההפרה. בעת ביצוע הפרה נוספת (שבשלה יוטל עיצום כספי מוגבר), יהיה המפר מנוע מלטעון כי

23.א) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר המשיך להפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, יראו את ההפרה כאמור בהפרה נמשכת לעניין סעיף 23כז(א), והממונה ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה הנמשכת בהתאם להוראות סעיף 23כד, בשינויים המחוייבים.

ב) נמסרה למפר התראה מינהלית לפי הוראות סימן זה והמפר חזר והפר את ההוראה שבשלה נמסרה לו ההתראה, בתוך שנתיים מיום מסירת ההתראה, יראו את ההפרה הנוספת כאמור בהפרה חוזרת לעניין סעיף 23כז(ב), והממונה ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה החוזרת, בהתאם להוראות סעיף 23כד, בשינויים המחוייבים.

סימן ג': התחייבות להימנע מהפרה

ד ב ר י ה ס ב ר

להטיל עליו. הממונה רשאי לפטור מהפקדת העירבון או להפחיתו, אך יובהר כי הקלה זו נוגעת רק לעצם הפקדת העירבון. אם המפר ימשיך בביצוע ההפרה או יבצע הפרה נוספת – יהיה ניתן לגבות ממנו את מלוא הסכום, כמפורט בסעיף 23לט המוצע.

אם המפר ימשיך להפר את אותה הוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, או יבצע הפרה נוספת של אותה הוראה, יחולט העירבון שהפקיד המפר, במועד דרישת התשלום בשל ההפרה הנמשכת או ההפרה החוזרת, לפי העניין – קרי לאחר בירור טענותיו של המפר והחלטת הממונה כי המפר המשיך בביצוע ההפרה או חזר וביצע הפרה נוספת. עוד מוצע לקבוע כי גם במקרה שבו המפר הפר את אחד התנאים הנוספים שקבע הממונה בכתב ההתחייבות, יחלט הממונה את העירבון שהפקיד המפר, לאחר שנתן למפר הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.

העירבון שהופקד מבטא את סכום העיצום הכספי שהיה ניתן להטיל על המפר בשל ביצוע ההפרה הראשונה, אלמלא נשלח לו כתב התחייבות. בכך מבטא כתב ההתחייבות למעשה הטלה של עיצום כספי "על תנאי". חילוט העירבון במקרה של הפרה נמשכת, הפרה חוזרת או הפרת תנאי מתנאי כתב ההתחייבות, ייחשב להטלת עיצום על ההפרה המקורית שבשלה הוא ניתן. לכן, במקרה של הפרה נמשכת או הפרה חוזרת, סכום העיצום הכספי שיוטל, נוסף על חילוט העירבון, כאמור בסעיף 23לט המוצע, יהיה בשל הימשכות ההפרה או הישנותה, ולא יכלול את סכום העיצום הכספי בשל ההפרה הראשונה.

עוד מוצע לקבוע כי אם המפר לא עמד בתנאי כתב ההתחייבות שנתן בשל הפרה מסוימת, לא יתאפשר לו בעתיד להגיש כתב התחייבות נוסף אם חזר וביצע את אותה הפרה.

ולעניין תקופת ההפרה (ממועד משלוח ההתראה). במקרים שבהם ביצע המפר הפרה חוזרת לאחר משלוח התראה על ביצוע ההפרה הראשונה, ימסור לו הממונה הודעה על כוונת חיוב כאמור בסעיף 23כד המוצע, בשינויים המחוייבים. כך למשל, במקרה זה תכלול ההודעה פרטים הנוגעים להפרה החוזרת ולסכום העיצום הכספי המוטל בגינה, שהוא סכום גבוה יותר.

לסימן ג'

התחייבות להימנע מהפרה היא אמצעי אכיפה נוסף המקל עם המפר ומאפשר לממונה גמישות ומידתיות בהפעלת סמכויותיו. ההתחייבות מחייבת את הסכמת הממונה והמפר, ומאפשרת למפר לחזור לציות בלי שיוטל עליו עיצום כספי. חלק התשלום המפר יפקיד כעירבון את סכום העיצום הכספי בלבד, והוא יושב לו בחלוף התקופה שבעדה ניתנה ההתחייבות. סעיף 23לז המוצע מבנה את שיקול הדעת בהפעלת הסמכות וקובע כי הנסיבות שבהן יתאפשר למפר להגיש כתב התחייבות ועירבון ייקבעו בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה.

הפעלת מנגנון ההתחייבות מותנה בנסיבות שבהן קיימת תשתית ראייתית לביצועה של הפרה שניתן להטיל בשלה עיצום כספי, אך לנוכח מאפייני ההפרה והמפר, ניתן להסתפק באמצעי אכיפה זה.

על פי המוצע בסעיף 23לז, בכתב ההתחייבות יתחייב המפר להפסיק את ההפרה ולהימנע מהפרה נוספת של אותה הוראה מהוראות החוק בתוך תקופה שלא תעלה על שנתיים, לפי קביעת הממונה. כמו כן עליו לעמוד בתנאים נוספים שקבע הממונה בכתב ההתחייבות, אם קבע, במטרה לגרום להקטנת הנוק מההפרה או למניעת הישנותה.

כאמור לעיל, נוסף על כתב ההתחייבות יפקיד המפר בידי הממונה עירבון בגובה העיצום הכספי שהיה אפשר

- 23ל. הודעה על האפשרות להגשת התחייבות ועירבון
- היה לממונה יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 23כג, והתקימו נסיבות שקבע הממונה, בנהלים, באישור היועץ המשפטי לממשלה, רשאי הוא למסור למפר הודעה על אפשרות להגיש לממונה כתב התחייבות ולהפקיד עירבון לפי הוראות סימן זה, במקום שיוטל עליו עיצום כספי לפי הוראות סימן א'; בסעיף קטן זה, "היועץ המשפטי לממשלה" – לרבות משנה ליועץ המשפטי לממשלה שהיועץ המשפטי לממשלה הסמיכו לעניין זה.
- 23ל. תנאי ההתחייבות וגובה העירבון
- (א) בכתב ההתחייבות יתחייב המפר להפסיק את הפרת ההוראה כאמור בסעיף 23לז ולהימנע מהפרה נוספת של אותה הוראה, בתוך תקופה שיקבע הממונה ושתחילתה ביום הגשת כתב ההתחייבות, ובלבד שהתקופה האמורה לא תעלה על שנתיים (בסימן זה – תקופת ההתחייבות).
- (ב) הממונה רשאי לקבוע בכתב ההתחייבות תנאים נוספים שעל המפר להתחייב ולעמוד בהם במהלך תקופת ההתחייבות, במטרה להקטין את הנזק שנגרם מההפרה או למנוע את הישנותה.
- (ג) נוסף על כתב ההתחייבות יפקיד המפר בידי הממונה עירבון בסכום העיצום הכספי שהממונה היה רשאי להטיל על המפר בשל אותה הפרה, בהתחשב בקיומם של נסיבות ושיקולים שנקבעו לפי סעיף 23כח(ב).
- (ד) הממונה רשאי, לבקשת המפר ומטעמים שיירשמו, לפטור את המפר מהפקדת העירבון לפי סעיף קטן (ג) או להפחית את סכום העירבון שיפקיד המפר לפי אותו סעיף קטן.
- 23לח. תוצאות הגשת כתב התחייבות ועירבון או אי-הגשתם
- (א) הגיש המפר לממונה כתב התחייבות והפקיד עירבון לפי סימן זה, בתוך 30 ימים מיום מסירת ההודעה כאמור בסעיף 23לז, לא יוטל עליו עיצום כספי בשל אותה הפרה; לא הגיש המפר לממונה כתב התחייבות או לא הפקיד עירבון בתוך התקופה האמורה, ימציא לו הממונה הודעה על כוונת חיוב בשל אותה הפרה, לפי סעיף 23כד.
- (ב) הממונה רשאי להאריך את התקופה האמורה בסעיף קטן (א), מטעמים מיוחדים שיירשמו.
- 23לט. הפרת התחייבות
- (א) הגיש המפר כתב התחייבות והפקיד עירבון לפי סימן זה והפר תנאי מתנאי ההתחייבות, כמפורט בפסקאות שלהלן, יחולו ההוראות המפורטות באותן פסקאות, לפי העניין:

(1) המשיך המפר, במהלך תקופת ההתחייבות, להפר את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, או חזר והפר את ההוראה האמורה במהלך אותה תקופה, יראו את ההפרה כאמור כהפרה נמשכת לעניין סעיף 23כז(א) או כהפרה חוזרת לעניין סעיף 23כז(ב), לפי העניין, ויחולו הוראות אלה:

(א) הממונה ימסור למפר הודעה על כוונת חיוב בשל ההפרה הנמשכת או ההפרה החוזרת, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף 23כב, בשינויים המחויבים;

(ב) מסר הממונה למפר דרישת שלום בשל ההפרה הנמשכת או ההפרה החוזרת, לפי העניין, בהתאם להוראות סעיף 23כז(ב)(1) או שהמפר לא טען את טענותיו לפני הממונה לעניין אותה הפרה כאמור בסעיף 23כז(ד), יחלט הממונה את העירבון נוסף על הטלת העיצום הכספי בשל ההפרה הנמשכת או ההפרה החוזרת; החליט הממונה, לפי סעיף 23לז(ד), לפטור את המפר מהפקדת העירבון או להפחית את סכום העירבון, ימסור למפר דרישת שלום לפי סעיף 23כז הכוללת גם את סכום העירבון שלגביו ניתן הפטור או את החלק שהופחת מסכום העירבון, לפי העניין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961¹⁷ (להלן – חוק פסיקת ריבית והצמדה), מיום החלטת הממונה על הפטור או ההפחתה כאמור עד יום המסירה של דרישת התשלום;

(2) הפר המפר תנאי מהתנאים הנוספים שנקבעו בכתב ההתחייבות כאמור בסעיף 23לז(ב) – יחלט הממונה את העירבון, ואם החליט, לפי סעיף 23לז(ד), לפטור את המפר מהפקדת העירבון או להפחית את סכום העירבון, ימסור למפר דרישת שלום לפי סעיף 23כז לגבי סכום העירבון שלגביו ניתן הפטור או לגבי החלק שהופחת מסכום העירבון, לפי העניין, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מיום החלטת הממונה על הפטור או ההפחתה כאמור עד יום המסירה של דרישת התשלום; הממונה לא יחלט את העירבון או ישלח דרישת שלום לפי פסקה זו אלא לאחר שנתן למפר הזדמנות לטעון את טענותיו, בכתב, לעניין הפרת התנאים כאמור.

¹⁷ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

(ב) לעניין פרק זה, יראו בחילוט העירבון לפי הוראות סעיף זה, כהטלת עיצום כספי על המפר בשל הפרה שלגביה ניתן העירבון.

(ג) הופר תנאי מתנאי ההתחייבות כאמור בסעיף זה, והפר המפר פעם נוספת את ההוראה שבשל הפרתה נתן את כתב ההתחייבות, לא יאפשר לו הממונה להגיש כתב התחייבות נוסף לפי הוראות סימן זה, בשל אותה הפרה.

השבת העירבון 223מ. עמד המפר בתנאי כתב ההתחייבות שהגיש לפי סימן זה, יוחזר לו, בתום תקופת ההתחייבות, העירבון שהפקיד בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום הפקדתו עד יום החזרתו.

סימן ד': שונות

עיצום כספי בשל הפרה של הוראות לפי חוק זה ולפי חוק אחר 223מא. על מעשה אחד המהווה כמה הפרות של הוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 223כג או לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

עיצוב ביצוע והחזר 223מב. (א) אין בהגשת עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת הממונה לפי פרק זה, כדי לעכב את ביצוע ההחלטה, אלא אם כן הסכים לכך הממונה או שבית המשפט הורה על כך.

(ב) החליט בית המשפט, לאחר ששולם העיצום הכספי או הופקד העירבון, לקבל עתירה כאמור בסעיף קטן (א), או ערעור על פסק דין בעתירה כאמור, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפחתת העיצום הכספי או החזרת העירבון, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת או יוחזר העירבון, לפי העניין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומו או הפקדתו עד יום החזרתו.

ד ב ר י ה ס ב ר

עיצום כספי, הוא יוכל לטעון במסגרת זכות הטיעון כי אין להטיל עליו עיצום כספי נוסף מכוח הוראה זו.

לסעיף 223מב

לפי פרט 28 בתוספת הראשונה לחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000 (להלן – חוק בתי משפט לעניינים מינהליים), ניתן להגיש עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על כל החלטה של הממונה (כיום – הרשם) לפי החוק, מוצע להבהיר כי עיכוב החלטה של הממונה במקרה של הגשת עתירה, נתון לשיקול דעתו של הממונה או של בית המשפט שאליו הוגשה העתירה.

עוד מוצע לקבוע כי אם התקבלה עתירה על הטלת עיצום כספי או ערעור על החלטה בעתירה כאמור, לאחר ששולם העיצום הכספי, סכום הכסף שיוחזר למפר יהיה בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, כדי למנוע פגיעה כלכלית במפר שטענותיו נמצאו מוצדקות.

לסעיף 223מ

מוצע לקבוע כי אם עמד המפר בתנאי כתב ההתחייבות, יוחזר לו, בתום תקופת ההתחייבות, העירבון שהפקיד בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום הפקדתו עד יום החזרתו.

לסימן ד'

לסעיף 223מא

לעיתים מעשה אחד של המפר יכול להוות הפרה של כמה הוראות בחוקים מאסדרים שונים גם בשל הפרתן ניתן להטיל עיצום כספי. לכן, מוצע לקבוע כי על מעשה אחד שמהווה הפרה הן לפי הוראות חוק זה והן לפי הוראות חוק אחר, ניתן להטיל רק עיצום כספי אחד. הוראה זו מגלמת את המחויבות של הרשות המינהלית שלא להטיל סנקציות במידה העולה על הנדרש. כך, אם המפר קיבל מהממונה הודעה על כוונת חיוב לגבי מעשה שבשלו שילם כבר

(א) הטיל הממונה עיצום כספי לפי פרק זה, יפרסם באתר האינטרנט של משרד המשפטים את הפרטים שלהלן, בדרך שתבטיח שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלת ההחלטה להטיל עיצום כספי:

- (1) דבר הטלת העיצום הכספי;
- (2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי, מועד ביצוע ההפרה ונסיבות ההפרה;
- (3) סכום העיצום הכספי שהוטל;
- (4) אם הופחת העיצום הכספי – הנסיבות שבשלהן הופחת סכום העיצום הכספי ושיעורי ההפחתה;
- (5) פרטים על אודות המפר, הנוגעים לעניין;
- (6) שמו של המפר – אם המפר הוא תאגיד.

(ב) הוגשה עתירה לבית משפט לעניינים מינהליים על החלטת הממונה להטיל עיצום כספי או הוגש ערעור על החלטה בעתירה כאמור, יפרסם הממונה, לפי סעיף קטן (א), את דבר הגשת העתירה או הערעור ואת תוצאותיהם.

(ג) על אף הוראות סעיף קטן (א)6, רשאי הממונה לפרסם את שמו של מפר שהוא יחיד, לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה, אם סבר שהדבר נחוץ לצורך אזהרת הציבור; ההזדמנות לטעון טענות לפי סעיף קטן זה יכול שתניתן למפר במסגרת זכות הטיעון לפי סעיף 23כה, ובלבד שהממונה הודיע למפר על כוונתו לפרסם את שמו, בהודעה על כוונת חיוב לפי סעיף 23כד.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפרסם הממונה פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית מנועה מלמסור לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹⁸, וכן רשאי הוא שלא לפרסם פרטים לפי סעיף זה, שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23 מג

הכספי המוטל במקרה שלו תואם את המדיניות הכללית הנוגעת להפעלת הסמכות האמורה.

אם מדובר במפוקחים שהם יחידים, שמוניהם לא יפורסמו. פרסום השם מהווה פגיעה בפרטיות, ואם ניתן להשיג את הפרסום בלא פגיעה בפרטיות – ראוי שכך ייעשה. יחד עם זאת, אם נדרש להזהיר את הציבור מפני התנהלות של מפר מסוים, אף על פי שמדובר ביחיד, יהיה ניתן לפרסם את שמו, ובלבד שניתנה לו הזדמנות להשמיע את טענותיו קודם לכן.

מוצע להבהיר כי חובת הפרסום כפופה למגבלות המנויות בסעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998.

מוצע לחייב את הממונה לפרסם את החלטותיו בדבר הטלת העיצום הכספי. תכלית חובת הפרסום היא הבטחת שקיפות לגבי הפעלת שיקול דעתו של הממונה, אשר בידיו מסורה סמכות רבת עוצמה. באמצעות הפרסום מובטחת בקרה ציבורית על כך שהשימוש בסמכות להטיל עיצום כספי הוא שוויוני וענייני. החובה לפרסם חלה על ההחלטות בדבר הטלת העיצומים הכספיים, סכומי העיצומים הכספיים שהוטלו והמקרים והשיעורים שבהם הם הופחתו. מידע זה יאפשר בחינה רוחבית מושכלת של הטלת העיצומים הכספיים ויאפשר למפר לדעת כי העיצום

¹⁸ ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

(ה) פרסום לפי סעיף זה בעניין עיצום כספי שהוטל על תאגיד יהיה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ו) שר המשפטים רשאי לקבוע דרכים נוספות לפרסום הפרטים האמורים בסעיף זה.

(א) תשלום עיצום כספי, מסירת התראה מינהלית או הגשת כתב התחייבות והפקדת עירבון, לפי פרק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה המנויות בסעיף 23כג, המהווה עבירה.

(ב) מסר הממונה למפר הודעה על כוונת חיוב, התראה מינהלית או הודעה על האפשרות להגיש כתב התחייבות ולהפקיד עירבון, בשל הפרה המהווה גם עבירה, לא יוגש נגדו כתב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת; התגלו עובדות חדשות כאמור והוגש נגד המפר כתב אישום לאחר שהמפר שילם עיצום כספי או הפקיד עירבון, יוחזר לו הסכום ששולם או העירבון שהופקד, לפי העניין, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית לפי חוק פסיקת ריבית והצמדה מיום תשלום הסכום או מיום הפקדת העירבון, עד יום החזרתו.

(ג) הוגש נגד אדם כתב אישום בשל עבירה המהווה הפרה, לא ינקוט נגדו הממונה הליכים לפי פרק זה בשל ההפרה.

שמירת אחריות פלילית

223מ.ד.

ד ב ר י ה ס ב ר

על פי המוצע, אם החל הליך מינהלי כנגד המפוקח, לא יוגש נגדו כתב אישום אלא אם כן התגלו עובדות חדשות המצדיקות זאת. ההיערכות לאכיפה מינהלית בכל הנוגע לאיסוף הראיות, לשיח עם המפר וכדומה, נעשית בדרך שונה מאיסוף ראיות לצורך הליך פלילי. כך למשל, המפר אינו נחקר באזהרה ואינו נערך להגנה משפטית כפי שנעשה לקראת הליך פלילי. לכן יש להימנע מהסבת הליך האכיפה מהליך מינהלי להליך פלילי, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות את המעבר להליך הפלילי. במקרה כזה של הסבת ההליך להליך פלילי, אם המפר שילם עיצום כספי או הפקיד עירבון, יוחזר לו הסכום ששילם כעיצום כספי או העירבון שהפקיד, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית מיום תשלומם או הפקדתו עד יום החזרתו.

באופן דומה מוצע לקבוע כי אם הוגש נגד אדם כתב אישום בשל מעשה המהווה גם הפרה, לא ינקוט נגדו הממונה הליכי אכיפה מינהלית.

עוד מוצע להבהיר כי הממונה רשאי שלא לפרסם פרטים שהם בגדר מידע שרשות ציבורית אינה חייבת למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור, כדוגמת מידע שהוא סוד מסחרי.

עם זאת, על אף חשיבותו של הפרסום כמפורט לעיל, הרי שכדי למנוע פגיעה מעבר לנדרש במפר כתוצאה מהפרסום האמור, מוצע להגביל את תקופת הפרסום לארבע שנים אם מדובר בתאגיד, ולשנתיים אם מדובר במפר יחיד.

לסעיף 23מד

מוצע לקבוע כי תשלום עיצום כספי, המצאת התראה מינהלית או מתן התחייבות והפקדת עירבון לפי חוק זה, לא יגרעו מאחריותו הפלילית של אדם, אם הפרת ההוראה בחוק מהווה גם עבירה פלילית לפי כל דין. ואולם מוצע להבהיר כי לא ניתן לנקוט במקביל אכיפה מינהלית ואכיפה פלילית, ועל הממונה לבחור את מסלול האכיפה המתאים לנסיבות.

נקיטת אמצעי
אכיפה מינהלית
בתקופת בחירות
ביחס למאגר מידע
שמפלגה היא
בעלת השליטה בו

23מז. (א) הממונה לא יטיל עיצום כספי, לא ימסור התראה מינהלית ולא ימסור הודעה על האפשרות להגיש כתב התחייבות ולהפקיד עירבון, לפי סימנים א', ב' או ג', בתקופת בחירות, בשל הפרת הוראה מההוראות לפי חוק זה, המנויות בסעיף 23כג, הנוגעת למאגר מידע אשר מפלגה היא בעלת השליטה בו, ושבוצעה בידי המפלגה או בידי מי שמחזיק במאגר מידע כאמור מטעם המפלגה, אלא באישור יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית.

(ב) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ייתן אישור כאמור בסעיף קטן (א) אלא אם כן מצא כי הטלת העיצום הכספי, מסירת ההתראה המינהלית או מסירת ההודעה על האפשרות להגיש כתב התחייבות ולהפקיד עירבון, כאמור באותו סעיף קטן (בסעיף קטן זה – הפעלת הסמכות המינהלית), תפגע באופן מהותי ביכולתה של המפלגה הנוגעת בדבר להתמודד בבחירות, וכי עוצמת הפגיעה הצפויה כאמור עולה על הסיכון לפגיעה באינטרס הציבור בהפעלת הסמכות המינהלית; יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי להתנות אישור כאמור בסעיף קטן (א) בתנאים.

(ג) יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית רשאי, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע סדרי דין לעניין הליכים לפי סעיף זה.

23מז. הממונה רשאי לאצול את סמכויותיו לפי פרק זה, למעט הסמכות לקבוע נהלים לפי סעיפים 23ג(א) ו-23ז, לעובד בכיר הכפוף ישירות לממונה ואחראי על תחום העיצומים הכספיים; הודעה על אצילה כאמור תפורסם ברשומות.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23מז

באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, לקבוע סדרי דין לעניין הליכים לפי סעיף זה.

יצוין כי בניגוד להסדר הקבוע בסעיף 23ז המוצע, הרי שהפעלת הסמכות המינהלית לפי פרק ד' 3 המוצע אינה כרוכה בחשש לפגיעה ביכולת של המפלגה לנהל את הקשר עם ציבור הבחורים.

כמו כן יובהר כי ההסדר המוצע בסעיף זה אינו חל ביחס להפרה שביצע גורם שלישי שאינו מחזיק במאגר מידע כאמור מטעמה של המפלגה, שכן לא מתקיים לגביו הצורך הרלוונטי למפלגה בתקופת בחירות. בהתאם, לא יידרש אישור כאמור לצורך הפעלת סמכות מינהלית כלפי גורם זה.

לסעיף 23מז

מוצע לאפשר לממונה לאצול את סמכויותיו לפי פרק ד' 3 המוצע לעובד בכיר הכפוף לו ישירות (עובד הרשות להגנת הפרטיות). העובד שהממונה יוכל לאצול לו את סמכויותיו הוא העובד האחראי על תחום העיצומים

מוצע לקבוע הסדר מקביל לזה המוצע בסעיף 23ז, שעניינו נקיטת אמצעי אכיפה מינהלית בתקופת בחירות, ביחס למאגר מידע שמפלגה היא בעלת השליטה בו. לפי ההסדר המוצע, הממונה לא יטיל עיצום כספי, לא ימסור התראה מינהלית ולא ימסור הודעה על האפשרות להגיש כתב התחייבות ולהפקיד עירבון, לפי העניין, במהלך תקופת בחירות, בשל הפרה של מפלגה או מי שמחזיק מטעמה במאגר מידע שבשליטתה, הנוגעת למאגר מידע כאמור, אלא לאחר שקיבל את אישור יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית לכך.

כמו כן מוצע לקבוע כי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית ייתן אישור כאמור, אלא אם כן הוא מצא כי הפעלת הסמכות המינהלית המבוקשת תפגע באופן מהותי ביכולתה של המפלגה הנוגעת בדבר להתמודד בבחירות, וכי עוצמתה של פגיעה זו עולה על הסיכון לפגיעה באינטרס הציבורי שבהפעלת הסמכות המינהלית. נוסף על כך מוצע להסמיך את יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית,

פרק ד' 4: עבירות

- 23מז. המפריע לממונה או לחוקר, למפקח או למפקח בכיר מטעמו, במילוי תפקידו לפי חוק זה, דינו – מאסר שישה חודשים.
- 23מז. הטעיית הממונה, מפקח או עובד חיצוני
- העושה אחד מאלה בכוונה להטעות את הממונה או מפקח או עובד חיצוני מטעמו, דינו – מאסר שלוש שנים:
- (1) כלל פרטים שאינם נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע שהוגשה לפי סעיף 9;
- (2) לא הודיע לממונה על שינוי בפרטים המנויים בסעיף 9(ב) או בפרטים שנקבעו לפי סעיף 9(ג), בניגוד להוראת סעיף 9(ד);
- (3) מסר פרטים שאינם נכונים במענה לדרישה של מפקח לפי סעיף 23(א)1(1) עד (3) או של עובד חיצוני לפי סעיף 23טז(ו).
- 23מט. פנייה לקבלת מידע במרמה
- הפונה לאדם לקבלת מידע לשם החזקתו או שימוש בו במאגר מידע, בלי שמסר לו הודעה כנדרש בסעיף 11, בכוונה לקבל את המידע במרמה, דינו – מאסר שלוש שנים; לענין סעיף זה, "מרמה" – טענת עובדה בענין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 23מז

מוצע לקבוע כעבירות פליליות שדיןן מאסר שלוש שנים, כמה התנהגויות המבוצעות בכוונה להטעות את הממונה או מפקח או עובד חיצוני מטעמו, שיש להן קשר ישיר להפעלת הפיקוח על ניהול מאגרי המידע: כתיבת פרטים שאינם נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע, אי-הודעה לממונה על שינוי בפרטים על אודות המאגר בניגוד לחובה הקבועה בחוק או מסירת פרטים שאינם נכונים במענה לדרישה של הממונה או של מפקח או של עובד חיצוני שפועל מטעמו. התנהגויות אלה הן התנהגויות שראוי להגדירן כעבירה פלילית המלווה באפשרות להטיל סנקציה פלילית נאותה.

לסעיף 23מז

סעיף זה עוסק בפגיעה חמורה בנושא המידע עצמו. ההימנעות ממסירת ההודעה לפי סעיף 11 לחוק (הודעה המבחינה לנושא המידע אם חלה עליו חובה חוקית למסור את המידע או שמסירת המידע תלויה ברצונו ובהסכמתו, מה המטרה שלשמה מבוקש המידע ולמי יימסר המידע ומטרות המסירה), מתוך כוונה לקבל את המידע במרמה, מפרה את זכותו הבסיסית של נושא המידע שלא תיפגע פרטיותו בלא הסכמתו מדעת (סעיף 1 לחוק). בלא קבלת הודעה הכוללת את הפרטים האמורים אין לנושא המידע יכולת לגבש הסכמה מדעת למסירת המידע, וגם אין אפשרות מעשית לבחון אם נעשה במידע שימוש בניגוד למטרה שלשמה נמסר. מוצע לקבוע לעבירה לפי סעיף זה, עונש מאסר של שלוש שנים.

הכספיים, וזאת מאחר שגם לעובד זה יש מומחיות בתחום, המאפשרת לו הפעלה יעילה של מנגנון אכיפה זה. עם זאת, הממונה לא יוכל לאצול לעובד כאמור את הסמכות לקבוע בנהלים את הנסיבות שבהן ניתן להטיל על מפר התראה מינהלית או לאפשר לו להגיש כתב התחייבות ולהפקיד עירובן, חלק עיצום כספי.

לפרק ד' 4 המוצע

מוצע להתאים את חלק העונשין בחוק בנוגע למאגרי מידע, להסדרה המפורטת שבהצעת חוק זו. חלק זה יחליף את ההסדר הקבוע היום בסעיף 31 לחוק שעניינו עונשין בעבירות של אחריות קפידה שמוצע בהתאם לבטלו, בסעיף 13 להצעת החוק. על חלק מהפרות החוק מוצע לקבוע סנקציה מינהלית, ועל אלה שיש בהן מידה של חומרה יתרה, הנלמדת, בין השאר, מהיסוד הנפשי המלווה אותן או מפותנציאל הנוק לציבור הגלום בהן – מוצע כי יוגדרו כעבירות פליליות בחלק העונשין של החוק וייאכפו במישור הפלילי.

לסעיף 23מז

מוצע לקבוע כי מי שמפריע לממונה, או לחוקר, למפקח או למפקח בכיר, במילוי תפקידו לפי החוק, דינו – מאסר שישה חודשים. התנהגות זו היא התנהגות שראוי להגדירה כעבירה פלילית המלווה באפשרות להטיל סנקציה פלילית נאותה.

- שימוש במידע ממאגר מידע בניגוד למטרה שלשמה נמסר 23. בעל שליטה במאגר מידע או מחזיק בו, המשתמש במידע, לרבות ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם אף שאינה בגדר מידע (בפרק זה – ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם), ממאגר מידע, שלא למטרה שלשמה נמסרו, או המרשה לאחר מטעמו להשתמש במידע או בידיעה כאמור, בניגוד להוראות סעיף 10ב, דינו כדין הפוגע במזיד בפרטיות זולתו לפי סעיף 5.
- שימוש או החזקה במידע ממאגר מידע בלא הרשאה 23א. המשתמש או המחזיק במידע, לרבות ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם, ממאגר מידע, בלא הרשאה של בעל השליטה במאגר או בחריגה מהרשאה כאמור, בניגוד להוראות סעיף 10ג(א) או (ב), דינו – מאסר שלוש שנים.
- מסירת מידע מגוף ציבורי 23ב. גוף ציבורי שהוא תאגיד, עובד של גוף ציבורי או מי שפועל מטעם גוף ציבורי, המוסר מידע, לרבות ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם, בניגוד להוראות סעיף 23ב, דינו – מאסר שלוש שנים; לענין זה, "גוף ציבורי" – כהגדרתו בסעיף 23.
13. סעיף 31 לחוק העיקרי – בטל.
14. בסעיף 36(3) לחוק העיקרי, במקום "לבעלים" יבוא "לבעלי שליטה".
- ביטול סעיף 31
- תיקון סעיף 36

ד ב ר י ה ס ב ר

- לסעיף 23**
מוצע לקבוע עבירה ספציפית לגבי איסור שמוצע לקבוע בסעיף 10ב לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 8 להצעת החוק, על שימוש במידע ממאגר בניגוד למטרה שלשמה נמסר המידע. הפרת האיסור מממשת את פוטנציאל הסיכון הגלום בעיבוד מידע ממוחשב. הענישה בשל עבירה זו נגזרת מהעונש הקבוע בסעיף 5 לחוק.
- לסעיף 23א**
מוצע לקבוע עבירה ספציפית שדינה שלוש שנות מאסר לגבי איסורים הקבועים בסעיף 10ג(א) ו-(ב) לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 8 להצעת החוק, שעניינם שימוש במידע ממאגר מידע בלא הרשאה מבעל השליטה במאגר.
- לסעיף 23ב**
גופים ציבוריים אוספים מידע אישי במאגרי מידע ומקבלים מידע מגופים ציבוריים אחרים, והדבר יוצר סיכונים לפרטיותם של נושאי המידע. לכן מוצע לקבוע בסעיף זה, כי גוף ציבורי שהוא תאגיד (כדוגמת רשות מקומית), עובד של גוף ציבורי או מי שפועל מטעם גוף ציבורי, המוסר מידע או ידיעה על ענייניו הפרטיים של אדם בניגוד להוראות סעיף 23ב לחוק, מבצע עבירה פלילית, ודינו – מאסר שלוש שנים. יובהר כי קביעת העבירה הפלילית ביחס לגורמים האמורים בלבד, אינה משליכה על הפרשנות של האיסור המהותי הקבוע בסעיף 23ב לחוק ועל היקף תחולתו. מוצע כי "גוף ציבורי" יוגדר לעניין סעיף זה בהתאם להגדרה הקבועה בסעיף 23 לחוק.
- סעיף 13** מוצע לבטל את סעיף 31 לחוק שעניינו עונשין בעבירות של אחריות קפידה, וזאת לנוכח ההסדר המוצע בפרק ד' לחוק, כנוסחו המוצע בסעיף 12 להצעת החוק, שיחליף סעיף זה. וזה נוסחו:
"עונשין בעבירות של אחריות קפידה"
31א. (א) העושה אחד מאלה, דינו – מאסר שנה:
(1) מנהל, מחזיק או משתמש במאגר מידע בניגוד להוראות סעיף 8;
(2) מוסר פרטים לא נכונים בבקשה לרישום מאגר מידע כנדרש בסעיף 9;
(3) אינו מוסר פרטים או מוסר פרטים לא נכונים בהודעה המלווה בקשה לקבלת מידע לפי סעיף 11;
(4) אינו מקיים את הוראות סעיפים 13 ו-13א לענין זכות העיון במידע המוחזק במאגר מידע, או אינו מתקן מידע על פי הוראות סעיף 14;
(5) מאפשר גישה למאגר מידע בניגוד להוראות סעיף 17א(א) או אינו מוסר לרשם מסמכים או תצהיר בהתאם להוראות סעיף 17א(ב);
(6) אינו ממנה ממונה על אבטחת מידע בהתאם להוראות סעיף 17ב;
(7) מנהל או מחזיק מאגר הממשש לשירותי דיוור ישרי, בניגוד להוראות סעיפים 17ד עד 17ו;
(8) מוסר מידע בניגוד לסעיפים 23ב עד 23ז.
(ב) עבירה לפי סעיף זה אינה טעונה הוכחת מחשבה פלילית או רשלנות."

תיקון סעיף 36א

15. בסעיף 36א(2) לחוק העיקרי, במקום "שבבעלות המדינה" יבוא "שבשליטת המדינה".

הוספת סעיף 36ב

16. אחרי סעיף 36א לחוק העיקרי יבוא:

"שינוי התוספת 36ב. שר המשפטים רשאי, בצו, לתקן את התוספת, ובלבד

שהסכומים הקבועים בטור ב' לתוספת לא יעלו על הסכום הבסיסי לענין הפרה בקשר למאגר מידע שיש בו מידע על מספר אנשים העולה על 1,000,000, שיש בו גם מידע בעל רגישות מיוחדת, כאמור בפסקה (5) להגדרה "הסכום הבסיסי" שבסעיף 23כג(א)."

הוספת תוספת

17. אחרי סעיף 37 לחוק העיקרי יבוא:

"תוספת"

(סעיף 23כג(ה))

עיצום כספי על הפרת תקנות לפי החוק

בתוספת זו –

"גורם חיצוני" – כמשמעותו בתקנה 15(א) לתקנות;

"מאגר המנוהל בידי יחיד", "מאגרים שחלה עליהם רמת האבטחה הבסיסית", "מאגרים שחלה עליהם רמת האבטחה הבינונית" ו"מאגרים שחלה עליהם רמת האבטחה הגבוהה" – כהגדרתם בתקנות;

"התקנות" – תקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז–2017¹⁹.

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(1) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור, שהממונה על אבטחה במאגר מילא תפקיד נוסף בו שעלול להעמידו בחשש לניגוד עניינים במילוי תפקידו כממונה על אבטחה במאגר, בניגוד להוראות תקנה 3(4) לתקנות, או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות;
80,000	20,000	1,000	(2) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא החזיק מסמך מעודכן של מבנה מאגר המידע או רשימת מצאי מעודכנת של מערכות המאגר בהתאם להוראות תקנה 5(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;

¹⁹ ק"ת התשע"ו, עמ' 1022.

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	
80,000	20,000	1,000	(3) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא שמר את המסמך המעודכן של מבנה מאגר המידע או את רשימת המצאי בהתאם להוראות תקנה 5(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
80,000	20,000	1,000	(4) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שלא הבטיח כי המערכות המפורטות בתקנה 5(א)(1) לתקנות יישמרו במקום מוגן בהתאם להוראות תקנה 6(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
80,000	20,000	–	(5) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא נקט אמצעים לבקרה ולתיעוד בהתאם להוראות תקנה 6(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
80,000	20,000	1,000	(6) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שנתן גישה למידע המצוי במאגר או ששינה את היקף ההרשאה שניתנה, בלי שנקט כל אמצעי סביר כאמור בתקנה 7(א) לתקנות, בניגוד להוראות אותה תקנה או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
80,000	20,000	1,000	(7) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שנתן לבעלי הרשאות גישה למידע ממאגר המידע או ששינה את היקף הרשאותיהם בלא שקיים הדרכות או בלא שמסר להם מידע, בניגוד להוראות תקנה 7(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	
80,000	20,000	-	(8) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור, שלא קיים פעילות הדרכה תקופתית לבעלי ההרשאות שלו בהתאם להוראות תקנה 7(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
80,000	20,000	1,000	(9) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא שמר את הנתונים הנצברים במסגרת יישום הוראות תקנות 6(ב), 8 עד 11, 14, 15(א)4 ו-16 לתקנות, החלות עליו, בהתאם להוראות תקנה 17(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
80,000	20,000	-	(10) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא גיבה את הנתונים שנשמרו כאמור בתקנה 17(א) לתקנות בהתאם להוראות תקנה 17(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
80,000	20,000	-	(11) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור, שלא קבע במסמך את העניינים האמורים בתקנה 18(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
80,000	20,000	-	(12) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא לכך שיישמר עותק הגיבוי של הנתונים האמורים בתקנה 18(א)1 לתקנות או של הנהלים כאמור בתקנה 18(א)2 לתקנות, בהתאם להוראות תקנה 18(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(13) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא תיעד באופן סביר את אופן ביצועה של פעולה שאינה יצירת מסמך, שחלה עליו חובה או אחריות לבצעה לפי תקנות, בניגוד להוראות תקנה 19(ב) לתקנות;
80,000	20,000	1,000	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(14) בעל שליטה במאגר מידע שלא הגדיר במסמך הגדרות המאגר את כל העניינים האמורים בתקנה 2(א) לתקנות;
160,000	40,000	2,000	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(15) בעל שליטה במאגר מידע או מנהל מאגר שלא ערך את מסמך הגדרות המאגר בהתאם להוראות תקנה 2(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(16) בעל שליטה במאגר מידע או מנהל מאגר שלא בחן אם אין המידע שהוא שומר במאגר רב מן הנדרש למטרות המאגר, בניגוד להוראות תקנה 2(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(17) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מאגר המנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא קבע במסמך נוהל אבטחת מידע בהתאם למסמך הגדרות המאגר והתקנות (להלן – נוהל אבטחה), בניגוד להוראות תקנה 4(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(18) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מאגר המנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור, שעשה אחת מאלה, לגבי נוהל האבטחה, בניגוד להוראה כמפורט בפסקאות משנה (א) עד (ד) שלהלן החלה עליו:

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	
160,000	40,000	2,000	(א) לא שמר אותו בהתאם להוראות תקנה 4(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	(ב) לא כלל בו את הפרטים המנויים בתקנה 4(ג) לתקנות;
160,000	40,000	–	(ג) לעניין מאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה – לא כלל בו התייחסות לפרטים המנויים בתקנה 4(ד) לתקנות או הוראות כאמור בתקנה 9(ב)2 לתקנות;
160,000	40,000	2,000	(ד) לא קבע בו הוראות לעניין התמודדות עם אירועי אבטחת מידע או לעניין דיווח לבעל השליטה במאגר בהתאם להוראות תקנה 11(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	(ה) לא פירט בו גם את העניינים המנויים בפסקה 2(א) עד (ה) של תקנה 15(א) לתקנות, בניגוד להוראות פסקה 3(א) לתקנה;
160,000	–	–	19) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור, שלא דאג לכך שייערך סקר לאיתור סיכוני אבטחת מידע אחת לשמונה עשר חודשים לפחות (להלן – סקר סיכונים), שלא דן בתוצאות סקר הסיכונים שהועברו לו ולא בחן את הצורך בעדכון מסמך הגדרות המאגר או נוהל האבטחה בעקבותיהן, או שלא פעל לתיקון הליקויים שהתגלו במסגרת הסקר, בניגוד להוראות תקנה 5(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	
160,000	–	–	(20) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא דאג לכך שייערכו מבדקי חדירות למערכות המאגר אחת לשמונה עשר חודשים לפחות, לא דן בתוצאות מבדקי החדירות או לא פעל לתיקון הליקויים שהתגלו, בניגוד להוראות תקנה 5(ד) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	(21) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא קבע הרשאות גישה של בעלי הרשאות למאגר המידע ולמערכות המאגר, בהתאם להוראות תקנה 8(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין, או שלא ניהל רישום מעודכן בהתאם להוראות תקנה 8(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין (להלן – רשימת הרשאות תקפות);
160,000	40,000	2,000	(22) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שלא נקט אמצעים מקובלים בנסיבות העניין ובהתאם לאופי המאגר וטיבו, כדי לוודא כי הגישה למאגר ולמערכות המאגר נעשית בידי בעל הרשאה המורשה לכך בלבד לפי רשימת ההרשאות התקפות, בניגוד להוראות תקנה 9(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין, או שלא דאג לביטול ההרשאות של בעל הרשאה שסיים את תפקידו, בניגוד להוראות תקנה 9(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(23) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא דאג לכך שאופן הזיהוי במאגר ייעשה ככל האפשר על בסיס אמצעי פיזי הנתון לשליטתו הבלעדית של המורשה, בניגוד להוראות תקנה 9(ב)(1) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	-	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(24) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא דאג שינוהל מנגנון בקרה בהתאם להוראות תקנה 10(א) ו-(ב) לתקנות (להלן – מנגנון בקרה) או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	-	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(25) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא קבע נוהל בדיקה שגרתית של נתוני התיעוד של מנגנון הבקרה או שלא ערך דוח של הבעיות שהתגלו וצעדים שננקטו בעקבותיהן, בניגוד להוראות תקנה 10(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	-	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(26) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא דאג שנתוני התיעוד של מנגנון הבקרה יישמרו למשך 24 חודשים לפחות, בניגוד להוראות תקנה 10(ד) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	-	

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבטיסית	
160,000	40,000	–	(27) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא יידע את בעלי ההרשאות במאגר בדבר קיום מנגנון הבקרה, בניגוד להוראות תקנה 10(ה) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	(28) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שלא דאג שיתועד כל מקרה שבו התגלה אירוע המעלה חשש לפגיעה בשלמות המידע, לשימוש בו בלא הרשאה או לחריגה מהרשאה (להלן – אירוע אבטחת מידע) בהתאם להוראות תקנה 11(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	–	(29) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה או מחזיק במאגר כאמור שלא קיים דיון באירועי אבטחת המידע או שלא בחן את הצורך בעדכון נוהל האבטחה, בניגוד להוראות תקנה 11(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	–	(30) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא הודיע לממונה באופן מיידי על אירוע אבטחה חמור, או שלא דיווח לממונה על הצעדים שנקט בעקבות האירוע בהתאם להוראות תקנה 11(ד)(1) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(31) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שלא הגביל או שלא מנע אפשרות לחיבור התקנים ניידים למערכות המאגר, או שאפשר שימוש במידע מהמאגר בהתקן נייד או העתקה שלו להתקן נייד בלא שנקט אמצעי הגנה, בניגוד להוראות תקנה 12 לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(32) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שלא הפריד בין מערכות המאגר אשר ניתן לגשת מהן למידע, לבין מערכות מחשב אחרות המשמשות אותו, בניגוד להוראות תקנה 13(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(33) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שלא דאג לכך שייערכו עדכונים שוטפים של מערכות המאגר, לרבות חומר המחשב הנדרש לפעולתן, או לכך שלא ייעשה שימוש במערכות שהיצרן לא תומך בהיבטי אבטחה שלהן בלא שניתן מענה אבטחתי מתאים, בניגוד להוראות תקנה 13(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	(34) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שחיבר את מערכות המאגר לרשת האינטרנט או לרשת ציבורית אחרת, בלא התקנת אמצעי הגנה מתאימים, בניגוד להוראות תקנה 14(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבטיסית	
160,000	40,000	2,000	(35) בעל שליטה במאגר מידע, מחזיק במאגר או מנהל מאגר שלא דאג לכך שהעברת מידע ממאגר המידע, ברשת ציבורית או באינטרנט, תיעשה תוך שימוש בשיטות הצפנה מקובלות, בניגוד להוראות תקנה 14(ב) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	2,000	(36) בעל שליטה במאגר מידע שניתן לגשת אליו מרחוק, באמצעות רשת האינטרנט או רשת ציבורית אחרת, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא עשה שימוש באמצעים שמטרתם לזהות את המתקשר והמאמתים את הרשאתו לביצוע הפעילות מרחוק ואת היקפה, ולעניין מאגר מידע כאמור שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה – לא עשה שימוש באמצעי פיזי הנתון לשליטתו הבלעדית של בעל ההרשאה, בניגוד להוראות תקנה 14(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;
160,000	40,000	–	(37) בעל שליטה במאגר מידע שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית או הגבוהה, מחזיק במאגר כאמור או מנהל מאגר כאמור שלא דאג לכך שתיערך ביקורת פנימית או חיצונית בהתאם להוראות תקנה 16(א) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין, או שלא דן בדוחות הביקורת שהועברו לו, או שלא בחן את הצורך בעדכון מסמך הגדרות המאגר או נוהל האבטחה בעקבותיהם, בניגוד להוראות תקנה 16(ג) לתקנות או להוראות התקנה האמורה כפי שהוחלה בתקנה 19(א) לתקנות, לפי העניין;

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	
"320,000	80,000	4,000	<p>(38) בעל שליטה במאגר מידע שאינו מנוהל בידי יחיד או מנהל מאגר כאמור שלא נקט אמצעי בקרה ופיקוח בעניינים שלהלן על עמידתו של הגורם החיצוני בהוראות שנקבעו בהסכם איתו, הכוללים קבלת עדכונים עיתיים, ולעניין פסקה (1), דיווח על השמדת המידע, אם נכללה בהסכם התחייבות להשמדת המידע, בדיקות תקופתיות וטיפול בתקלות, והכול בהיקף הנדרש בשים לב לסיכונים האמורים בפסקה (1) של תקנה 15(א) לתקנות, בניגוד להוראות פסקה (4) של אותה תקנה:</p> <p>(א) חובתו של הגורם החיצוני להשיב את המידע לידי הבעלים בסיום ההתקשרות, ואם נקבעה בהסכם התחייבות להשמדת המידע – חובתו של הגורם החיצוני להשמיד את המידע, וחובתו של הגורם החיצוני לדווח לבעל השליטה במאגר או למנהל המאגר לפי העניין, על השבה או השמדה כאמור כפי שנקבעו בהסכם בהתאם לתקנה 15(א)(2)(ד) לתקנות;</p> <p>(ב) חובתו של הגורם החיצוני להחתיים את בעלי ההרשאות שלו על התחייבות כאמור בתקנה 15(א)(2)(ו) לתקנות, כפי שנקבעה בהסכם בהתאם לאותה תקנה;</p> <p>(ג) חובתו של גורם חיצוני שרשאי לפי ההסכם איתו לתת את השירות באמצעות גורם נוסף, לכלול בהסכם עם הגורם הנוסף את הנושאים שיש לפרט בהסכם בינו לבין בעל השליטה במאגר או מנהל המאגר, לפי העניין, בהתאם לתקנה 15(א)(2)(ז) לתקנות;</p>

סכום העיצום הכספי (בשקלים חדשים)			ההפרה
טור ד'	טור ג'	טור ב'	טור א'
מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הגבוהה	מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבינונית	מאגר המנוהל בידי יחיד או מאגר שחלה עליו רמת האבטחה הבסיסית	

(ד) חובתו של הגורם החיצוני לדווח לבעל השליטה במאגר על אודות אופן ביצוע חובותיו לפי התקנות וההסכם, ולהודיע לו במקרה של אירוע אבטחה, בהתאם לתקנה 15(א)(2)(ח) לתקנות.

18. בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965²⁰, בסעיף 16(ה), במקום "לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק" יבוא "לממונה על הגנת מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק".
19. בחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969²¹, בסעיף 39(ה), במקום "לרשם מאגרי המידע כהגדרתו בחוק" יבוא "לממונה על הגנת מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק".
20. בחוק בתי משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000²², בתוספת הראשונה, בפרט 28, במקום "הרשם לפי חוק" יבוא "רשות לפי סעיפים 8, 8א ו-10 ופרק ד' לחוק".
21. בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005²³ –
- (1) בסעיף 31(א)(6), במקום "הרשם" יבוא "הממונה על הגנת מידע", ובמקום "רשם מאגרי המידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע";
- (2) בסעיף 31(ב)(1), במקום "רשם מאגרי המידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע".
22. בחוק הכללת אמצעי זיהוי ביומטריים ונתוני זיהוי ביומטריים במסמכי זיהוי ובמאגר מידע, התש"ע-2009²⁴ –
- (1) בסעיף 2, במקום ההגדרה "רשם מאגרי המידע" יבוא:
- "הממונה על הגנת מידע" – כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות;
- (2) בסעיף 20(ב), במקום "ולרשם מאגרי המידע" יבוא "ולממונה על הגנת מידע";
- (3) בסעיף 33 –
- (א) בסעיף קטן (א), ברישה, במקום "לרשם מאגרי המידע" יבוא "לממונה על הגנת מידע";

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיפים בהתאם לשינוי המונחים המוצע בסעיף 18 **עד 27** 1 להצעת החוק, מוצע לתקן שורה של חוקים ולהחליף בהם את המונח "הרשם" או "רשם"

²⁰ ס"ח התשכ"ה, עמ' 248; התשפ"א, עמ' 78.

²¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשפ"א, עמ' 203.

²² ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשפ"ב, עמ' 286.

²³ ס"ח התשס"ה, עמ' 918; התשע"ט, עמ' 252.

²⁴ ס"ח התש"ע, עמ' 256; התש"ף, עמ' 403.

- (ב) בסעיף קטן (ה), במקום "ולרשם מאגרי המידע" יבוא "ולממונה על הגנת מידע".
23. בחוק מרשם תורמי מוח עצם, התשע"א-2011²⁵, בסעיף 10(ג), במקום "הרשם" יבוא "הממונה".
24. בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986²⁶, בסעיף 49(ד), במקום "רשם מאגרי המידע כמשמעותו" יבוא "הממונה על הגנת מידע כהגדרתו".
25. בחוק נתוני ארשי, התשע"ו-2016²⁷ –
 (1) בסעיף 2 –
 (א) אחרי ההגדרה "הממונה על הגנת הפרטיות" יבוא:
 "הממונה על הגנת מידע" – כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות;
 (ב) ההגדרה "רשם מאגרי מידע" – תימחק;
 (2) בסעיפים 9 ו-11(ב), במקום "לרשם מאגרי המידע" יבוא "לממונה על הגנת מידע";
 (3) בסעיף 16(ג), במקום "רשם מאגרי המידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע";
 (4) בסעיף 18 –
 (א) בסעיף קטן (ב)1, במקום "רשם מאגרי המידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע";
 (ב) בסעיף קטן (ב)6, במקום "לרשם מאגרי המידע" יבוא "לממונה על הגנת מידע";
 (5) בסעיף 60(ב), במקום "רשם מאגרי המידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע";
 (6) בסעיף 125 –
 (א) בסעיף קטן (א), במקום "לרשם מאגרי מידע כפי שהורה הרשם" יבוא "לממונה על הגנת מידע כפי שהורה הממונה האמור והממונה";
 (ב) בסעיף קטן (ב), במקום "רשם מאגרי מידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע" ובמקום "לרשם מאגרי מידע" יבוא "לממונה על הגנת מידע";
 (ג) בסעיף קטן (ו), במקום "רשם מאגרי מידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע" ובמקום "לרשם" יבוא "לממונה על הגנת מידע".
26. בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968²⁸, בסעיף 44א3(ג), במקום "ורשם מאגרי מידע" יבוא "והממונה על הגנת מידע" ובמקום הסיפה החל במילים "בסעיף קטן זה" יבוא "בסעיף קטן זה, "הממונה על הגנת מידע" – כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981".
27. בפקודת מס הכנסה²⁹, בסעיף 141א –
 (1) בסעיף קטן (ג), במקום הסיפה החל במילים "בהתייעצות עם הרשם" יבוא "בהתייעצות עם הממונה על הגנת מידע כהגדרתו בסעיף 7 לחוק הגנת הפרטיות (בסעיף זה – הממונה על הגנת מידע);"

²⁵ ס"ח התשע"א, עמ' 382.

²⁶ ס"ח התשמ"ו, עמ' 107; התשע"ט, עמ' 158.

²⁷ ס"ח התשע"ו, עמ' 838; התשפ"ב, עמ' 329.

²⁸ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234; התשפ"ב, עמ' 328.

²⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשפ"ב, עמ' 248.

(2) בסעיפים קטנים (יא)(2) ו-(יב)(5), במקום "רשם מאגרי מידע" יבוא "הממונה על הגנת מידע".

28. תחילתו של חוק זה שישה חודשים מיום פרסומו. תחילה

29. (א) מאגר מידע שביום התחילה היה רשום במרשם, ימשיך להיות רשום במרשם אף אם לפי הוראות סעיף 8 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 4 לחוק זה, לא חלה עליו חובת רישום, והכול אלא אם כן הודיע בעל השליטה במאגר לממונה על כך שלא חלה על המאגר חובת רישום כאמור; הודיע בעל השליטה במאגר כאמור, ימחק הממונה את מאגר המידע מהמרשם.

(ב) בסעיף זה, "בעל שליטה במאגר מידע", "מאגר מידע", "הממונה" ו"מרשם" – כהגדרתם בסעיף 7 לחוק העיקרי, כנוסחו בסעיף 3 לחוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

הרשומים כיום בפנקס חבים בחובת רישום גם לאחר התיקון. על כן מוצע לקבוע הוראת מעבר, שלפיה מאגר שהיה רשום במרשם ביום התחילה, יישאר רשום במרשם, אלא אם כן הודיע בעל השליטה במאגר לממונה, כי המאגר אינו חייב ברישום בהתאם להוראת סעיף 8 לחוק, כתיקונה המוצע בסעיף 4 להצעת החוק.

סעיף 28 כדי לאפשר לבעלי השליטה ולמחזיקים במאגרי המידע להיערך כדבעי לשינויים ולהסדרים החדשים המוצעים במסגרת הצעת החוק, מוצע לקבוע כי תחילתו של החוק תהיה חצי שנה לאחר פרסומו ברשומות. סעיף 29 לנוכח צמצום היקפה של חובת הרישום, וקביעת החובה החדשה המבוססת, בין השאר, על מספר נושאי המידע במאגר המידע, לא ניתן לדעת אם המאגרים

